SÜRYANİCE ÖĞRENMEK

Bir dil, iki alfabe

Süryanice bu güne kadar olan süre içinde ağırlıklı olarak ağızdan ağıza iletilen bir dil olmuştur. Hala bu dili okuyanların en büyük eksikliği standartlaşmış metinlerin eksikliğidir. Bizler bu dersler için ikim yazıma sahip bir metodu kabul ettik. Pedagojik amaçlar için Süryanice içeriğin hepsi iki yazım şeklinde – klasik Süryanice ve Latin harfleriyle – oluşturuldu.

Süryanice için kullanılan Latince alfabe genel olarak tanınan harflere ek olarak ses özelliklerinden dolayı başka özel harfler de içerir. Bu alfabede 37 harf vardır:

Aa, Ää, Bb, Cc, Čč, Dd, Ḏḏ, Ee, Ëë, Ff, Gg, Ġġ, Hh, Ḥḥ, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Ṣṣ, Šš, Tt, Ṭṭ, Ṯṯ, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz, Žž.

Birebir telaffuz için örnekleri dinleyin ve her harfin tanımını anlatan 2 dersini dikkatlice okuyun.

Süryani yazılarındaki Süryanice

1. Süryani harfleri / Süryanice harfler

Süryanice alfabe 22 harften oluşmaktadır ve bu harfler sessizdir. Sesli harfler özel işaretlerle anlatılır ve bu 2.derste gösterilecektir. Alfabedeki her harfin bir adı vardır, ilk sessiz harfin sesi harfle aynı sesi verir.

Süryanice sağdan sola doğru yazılır. Büyük harfler ve küçük harfler arasında bölünme yoktur, hepsi aynıdır.

İsim	Ses(değer)	Harf
Olaf	-	ܐ
Beṯ	b	ܒ
Gomal	g	ܓ
Dolaḏ	d	ܕ
He	h	ܗ
Waw	w	ܘ
Zay	z	ܙ
Ḥeṯ	ḥ	ܚ

Ṭeṯ	ṭ	ܛ
Yuḏ	y	ܝ
Kof	k	ܟ
Lomaḏ	l	ܠ
Mim	m	ܡ
Nun	n	ܢ
Semkaṯ	s	ܣ
Ce	c	ܓ̰
Fe	f	ܦ
Ṣode	ṣ	ܨ
Qof	q	ܩ

Riš	r	ܪ
Šin	š	ܫ
Taw	t	ܬ

2. İki sesten oluşan harflerin telaffuzu b ܒ / g ܓ / d ܕ / k ܟ / f ܦ / t ܬ

b ܒ / g ܓ / d ܕ / k ܟ / f ܦ / t ܬ harflerinin her birinin iki değişik telaffuzu vardır ve kelime içindeki pozisyonuna göre telaffuzları değişir. Bu şekilde yumuşak bir telaffuz için harfin altına bir nokta konur; sert ses vermek için ise nokta harfin üstüne konur.

ܒ	ܒ݁=b	bayto	*ev*	ܒ݁ܰܝܬܳܐ
	ܒ݂=ḇ	qabro (=qavro)	*mezar*	ܩܰܒ݂ܪܳܐ
ܓ	ܓ݁= g	gubo	*kuyu*	ܓ݁ܽܘܒܳܐ
	ܓ݂=ğ	reğlo (=reġlo)	*ayak*	ܪܶܓ݂ܠܳܐ

ܕ	ܕ݁= d	dayro	*manastır*	ܕ݁ܰܝܪܳܐ
	ḏ=ܕ݂	iḏo	*el*	ܐܺܝܕ݂ܳܐ
ܟ	ܟ݁= k	burko	*dizkapağı*	ܒܽܘܪܟ݁ܳܐ
	ܟ݂= k̲	sak̲lo (=saxlo)	*aptal*	ܣܰܟ݂ܠܳܐ
ܦ	ܦ݁= p	pardayso	*cennet*	ܦ݁ܰܪܕܰܝܣܳܐ
	ܦ݂= p̄	rap̄šo (=rafšo)	*kürek*	ܪܰܦ݂ܫܳܐ
ܬ	ܬ݁= t	talgo	kar	ܬ݁ܰܠܓܳܐ
	ܬ݂= t̲	melt̲o	*kelime*	ܡܶܠܬ݂ܳܐ

Yazım kurallarının temelini oluşturan Batı Süryanicesinde (kṯobonoyo), bu kural Beṯ ܒ ve Pe ܦ için artık yoktur. Beṯ ܒ /*b*/ ile Pe ܦ /*f*/ ile ifade edilir:

ܒ= b	bayto	*ev*	ܒܝܬܐ
	qabro	*mezar*	ܩܒܪܐ
ܦ= f	fardayso	*cennet*	ܦܪܕܝܣܐ
	rafšo	*kürek*	ܪܦܫܐ

Bu yüzden Süryanice‘de ܦ üzerine işaret konmaz /*f*/ sesiyle ifade edilir. Eğer /*p*/ söylenecekse, ܦ harfi üzerine nokta konur (ܦ݁).

plan	*plan*	ܦܠܢ
femo	*ağız*	ܦܘܡܐ

Aynı şekilde Beṯ ܒ /b/ olarak işaretlenmez, ama eğer ki /v/ olarak ifade edilmesi gerektiğinde o zaman Beṯ harfinin altına nokta konur ܒ݂.

bayto	*house*	ܒܝܬܐ

villa	*villa*	ܒ݂ܝܠܠܵܐ

Süryanice’de B̲et̲ (ܒ݂) ile ifade edilip *Waw* (ܘ) ile birleşen ses sonuçta *Waw* (ܘ) ile yazılır:

	Syriac	***Surayt***
Altın	dahb̲o ܕܲܗܒ݂ܵܐ	dahwo ܕܲܗܘܵܐ
mezar	qab̲ro ܩܲܒ݂ܪܵܐ	qawro ܩܲܘܪܵܐ
kitap	kt̲ob̲o ܟܬ݂ܳܒ݂ܳܐ	kt̲owo ܟܬ݂ܳܘܳܐ

Süryanice’de her ses ayrı bir sesle, ayrı bir harfle ifade edilir. Bu yüzden türlü BGDKPT harf grubu içindeki bütün sesler sessiz harf olarak tanımlanır. Süryanice bir yazıdaki çift işaretlemeyi önlemek için (Pܦ hariç); sadece BGDKPT grubu içinde yumuşak telaffuz gerektiren sesler harfin altına nokta konularak yazılır. Bundan başka klasik Süryanice’de olan bazı sesler Süryanice’de yoktur.

Bu sesleri ifade edebilmek için birkaç harfi değiştirmek ve yenilerini eklemek gerekir. Mesela:

Čč	čanṭa	*çanta*	ܓ̰ܲܢܛܵܐ	ܓ̰
Jj	jazwe	*cezve*	ܓ݂ܲܙܘܹܐ	ܓ݂

Žž	žäbaše	*karpuz*	ܙ̰ܒܫܐ	ܙ̰

Bu yüzden Süryanice alfabenin klasik Süryanice alfabesinden 9 harf fazlası bulunur.

Süryani Alfabesine Genel Bakış

Klasik – Süryanice Sistemi		**Latince Sistemi**	
A a	ܐ	A a	ܐ
B b	ܒ	B b	ܒ
V v	ܒ݂	C c	ܓ̰
G g	ܓ	Č č	ܟ̰
Ġ ġ	ܓ݂	D d	ܕ
J j	ܓ̰	Ḏ ḏ	ܕ݂
D d	ܕ	F f	ܦ
Ḏ ḏ	ܕ݂	G g	ܓ
H h	ܗ	Ġ ġ	ܓ݂

W w	ܘ
Z z	ܙ
Ž ž	ܙ̰
Ḥ ḥ	ܚ
Ṭ ṭ	ܛ
Y y	ܝ
K k	ܟ
X x	ܟ̣
L l	ܠ
M m	ܡ
N n	ܢ
S s	ܣ
C c	ܓ

H h	ܗ
Ḥ ḥ	ܚ
J j	ܔ
K k	ܟ
L l	ܠ
M m	ܡ
N n	ܢ
P p	ܦ
Q q	ܩ
R r	ܪ
S s	ܣ
Ṣ ṣ	ܨ
Š š	ܫ

F f	ܦ
P p	ܦ̇
Ṣ ṣ	ܨ
Q q	ܩ
R r	ܪ
Š š	ܫ
Č č	ܫ̰
T t	ܬ
Ṯ ṯ	ܬ݂
T t	ܬ
Ṭ ṭ	ܛ
Ṯ ṯ	ܬ݂
V v	ܒ݂
W w	ܘ
X x	ܟ݂
Y y	ܝ
Z z	ܙ
Ž ž	ܙ̰

Süryanice Yazım Sistemi

Klasik Süryanice yazım harfleri birbirleriyle bazen her iki tarafından (harfin bası ve sonu) bazense tek tarafından (yazım yönünde sola doğru) bağlantılıdır. Bunun sonucu olarak ise harfler kelimenin başında ortasında ve sonunda olmalarına göre değişen iki yada üç değişik form alırlar.

1. Her iki taraftan bağlantı kurulan harfler:

Harf	Soldan bağlantı olunca	Ortadaki pozisyonu	Sağdan bağlantı olunca

B b	ܒ-ܒ-ܒ-ܒ	ܒܡ…	ܡܒܡ…	…ܡܒ
C c	ܨ-ܨ-ܨ-ܨ	ܒܨ…	ܒܨܒ…	…ܒܨ
Č č	ܟ̰-ܟ̰-ܟ̰-ܟ̰	ܒܟ̰…	ܒܟ̰ܒ…	…ܒܟ̰
F f	ܦ-ܦ-ܦ-ܦ	ܒܦ…	ܒܦܒ…	…ܒܦ
G g	ܓ-ܓ-ܓ-ܓ	ܒܓ…	ܒܓܒ…	…ܒܓ
Ġ ġ	ܓ̣-ܓ̣-ܓ̣-ܓ̣	ܒܓ̣…	ܒܓ̣ܒ…	…ܒܓ̣
Ḥ ḥ	ܚ-ܚ-ܚ-ܚ	ܒܚ…	ܒܚܒ…	…ܒܚ
I i	ܝ-ܝ-ܝ-ܝ	ܒܝ…	ܒܝܒ…	…ܒܝ
J j	ܓ̰-ܓ̰-ܓ̰-ܓ̰	ܒܓ̰…	ܒܓ̰ܒ…	…ܒܓ̰
K k	ܟ-ܟ-ܟ-ܟ	ܒܟ…	ܒܟܒ…	…ܒܟ
L l	ܠ-ܠ-ܠ-ܠ	ܒܠ…	ܒܠܒ…	…ܒܠ
M m	ܡ-ܡ-ܡ-ܡ	ܒܡ…	ܒܡܒ…	…ܒܡ
N n	ܢ-ܢ-ܢ-ܢ	ܒܢ…	ܒܢܒ…	…ܒܢ

P p	ܦ- -ܦ- -ܦ	...ܦܒ	...ܒܦܒ	ܒܦ...
Q q	ܩ- -ܩ- -ܩ	...ܩܒ	...ܒܩܒ	ܒܩ...
S s	ܣ- -ܣ- -ܣ	...ܣܒ	...ܒܣܒ	ܒܣ...
Š š	ܫ- -ܫ- -ܫ	...ܫܒ	...ܒܫܒ	ܒܫ...
Ṭ ṭ	ܛ- -ܛ- -ܛ	...ܛܒ	...ܒܛܒ	ܒܛ...
V v	ܒ݂- -ܒ݂- -ܒ݂	...ܒ݂ܡ	...ܡܒ݂ܡ	ܡܒ݂...
X x	ܟ݂- -ܟ݂- -ܟ݂	...ܟ݂ܒ	...ܒܟ݂ܒ	ܒܟ݂...
Y y	ܝ- -ܝ- -ܝ	...ܝܒ	...ܒܝܒ	ܒܝ...

2. Sadece sağdan bağlantı kurulan harfler:

	Harf	Soldan bağlantı olunca	Ortadaki pozisyonu	Sağdan bağlantı olunca
A a	ܐ -ܐ	...ܐܒ	...ܒܐܒ	ܒܐ...
D d	ܕ -ܕ	...ܕܒ	...ܒܕܒ	ܒܕ...
Ḏ ḏ	ܕ݂ -ܕ݂	...ܕ݂ܒ	...ܒܕ݂ܒ	ܒܕ݂...

H h	ܗ ܗ	...ܗܒ	...ܒܗܒ	ܒܗ...
R r	ܪ ܪ	...ܪܒ	ܒܪܒ	ܒܪ...
Ṣ ṣ	ܨ ܨ	...ܨܒ	...ܒܨܒ	ܒܨ...
T t	ܬ-ܬ	...ܬܒ	...ܒܬܒ	ܒܬ...
Ṯ ṯ	ܬ݂-ܬ݂	...ܬ݂ܒ	...ܒܬ݂ܒ	ܒܬ݂...
U u	ܘ-ܘ	...ܘܒ	...ܒܘܒ	ܒܘ...
W w	ܘ-ܘ	...ܘܒ	...ܒܘܒ	ܒܘ...
Z z	ܙ ܙ	...ܙܒ	...ܒܙܒ	ܒܙ...
Ž ž	ܙ̰-ܙ̰	...ܙ̰ܒ	...ܒܙ̰ܒ	ܒܙ̰...

2. Harfleri videoyu seyrettikten sonra yazınız.

3. Harflerin yazımını çalışınız.

ܐ   ܐ ...

ܒ   ܒ ...

ܓ   ܓ ...

ܕ ـܕ   ܕ ـܕ ...

ܗ   ܗ ...

ܘ ܘ …

ܙ ܙ …

ܚ ܚ …

ܛ ܛ- ܛ ܛ- …

ܝ ܝ …

ܟ- ܟ ܟ- ܟ …

ܠ ܠ …

ܡ ܡ- ܡ ܡ- …

ܢ ܢ- ܢ ܢ- …

ܣ ܣ …

ܥ ܥ- ܥ ܥ- …

ܦ ܦ …

ܨ ܨ …

ܡ	ܡ ...
ܢ ܢ	ܢ ܢ ...
ܣ	ܣ ...
ܗ	ܗ ...

4. Harflerin bağlantısının nasıl kurulduğuna dikkat ediniz.

Harfler	Kök anlamı		
bṭl	*yorulmak*	ܒܛܠ- ...	ܒܛܠ- ...
ṭcm	*tatmak*	ܛܥܡ- ...	ܛܥܡ- ...
šmc	*duymak*	ܫܡܥ- ...	ܫܡܥ- ...
cmr	*inşa etmek, yaşamak*	ܥܡܪ ...	ܥܡܪ ...
fhm	*anlamak*	ܦܗܡ- ...	ܦܗܡ-...
mṣr	*bağlamak*	ܡܨܪ ...	ܡܨܪ ...
mzbn	*satmak*	ܡܙܒܢ- ...	ܡܙܒܢ- ...

zmr	*şarkı söylemek*	ܙܡܪ ...	ܙܡܪ ...
kfn	*aç olmak*	ܟܦܢ- ...	ܟܦܢ- ...
kṯw	*yazmak*	ܟܬ݂ܘ ...	ܟܬ݂ܘ ...
dmx	*uyumak*	ܕܡܟ݂- ...	ܕܡܟ݂-...
mhlx	*gitmek*	ܡܗܠܟ݂- ...	ܡܗܠܟ݂- ...
ḥrš	*büyü yapmak*	ܚܪܫ-...	ܚܪܫ- ...
šġš	*kafası karışmak*	ܫܓ݂ܫ- ...	ܫܓ݂ܫ-...
rhṭ	*koşmak*	ܪܗܛ- ...	ܪܗܛ- ...

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		**ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ**
bayto	*ev*	ܒܰܝܬܐ
čanṭa	*çanta*	ܫܰܢܛܰܐ
dahwo	*altın*	ܕܰܗܘܐ

dayro	*manastır*	ܕܰܝܪܳܐ
femo	*ağız*	ܦܶܡܳܐ
fërdayso	*cennet*	ܦܶܪܕܰܝܣܳܐ
jazwe	*cezve*	ܓ̰ܰܙܘܶܐ
gubo	*kuyu*	ܓܽܘܒܳܐ
iḏo	*el*	ܐܺܝܕܳܐ
kṯowo	*kitap*	ܟܬ݂ܳܘܳܐ
melṯo, xabro	*kelime*	ܡܶܠܬ݂ܳܐ؛ ܚܰܒ݂ܪܳܐ
plan	*plan*	ܦܠܰܢ
qawro	*mezar*	ܩܰܘܪܳܐ
saxlo	*aptal*	ܣܰܟ݂ܠܳܐ
talgo	*kar*	ܬܰܠܓܳܐ
villa	*köşk, villa*	ܒܝܠܠܰܐ

žäbaše	*karpuz*	ܙܰܒܶܫܶܐ

Alfabe II

Bu dersimizde

- **Ses bilgi sistemi**
- **Sesli harfleri ve sesli harf işaretlerini**
- **Yazma sisteminin karakteristik özelliklerini öğreneceğiz**

Ses sistemi – sessiz harfler

Süryanice, ünsüz seslere sahiptir; bu telaffuz daha çok açıklamaya ihtiyaç duyar; çünkü telaffuzları pek çok dilin bakış açısıyla yabancı ses çıkarmaktadır. Bu sessiz harfler şöyle oluşur:

c	***Farengeal (boğazdan gelen ses) ses, boğazın içinde yapılan seslerdir***	ܥ
cay no	*göz*	ܥܰܝܢܳܐ
arbc o	*dört*	ܐܰܪܒܥܳܐ

taščiṯo	*hikaye*	ܬܰܫܥܺܝܬܳܐ

č	***Sessizler; “çe” sesi***	**ܟ̰**
čanṭa	*çanta*	ܓ̰ܰܢܛܰܐ
čaket	*ceket*	ܟ̰ܰܟܶܛ
käčal	*kel kafa*	ܟܰܟ̰ܰܠ

ḏ	***Dişarası çıkan sesler; İngilizce’deki “th” sesi***	**ܕ݂**
aḏno	*kulak*	ܐܰܕ݂ܢܳܐ
ceḏo	*bayram*	ܥܶܕ݂ܳܐ

qdolo	*boyun*	ܩܕܳܠܳܐ
ġ	***Gargara sesine yakın sesler; Türkçe’deki “ğ” sesi***	ܓ̰
ġalṭo	*hata*	ܓ̰ܰܠܛܳܐ
dargo	*merdiven*	ܕܰܪܓ̰ܳܐ
kaġat	*kağıt*	ܟܰܓ̰ܰܬ
ḥ	**sessiz (boğazdan) “h” sesi; boğazın içinde yapılır**	ܚ
ḥolo	*dayı*	ܚܳܠܳܐ
aḥuno	*erkek kardeş*	ܐܰܚܽܘܢܳܐ

qaḥwa	*kahve*	ܩܰܗܘܳܐ
j	**Türkçe’de “c”sesi**	ܓ̰
jëddo	*büyükbaba*	ܓ̰ܶܕܕܳܐ
jirane	*komşu*	ܓ̰ܺܝܪܳܢܶܐ
fujo	*tatlı kavun*	ܦܘܓ̰ܐ
q	**Kalın “k”sesi**	ܩ
qaḥwa	*kahve*	ܩܰܗܘܳܐ
qdolo	*boyun*	ܩܕ݂ܳܠܐ

carquwo	*topuk*	ܥܲܪܩܘܘܐ
r	**yuvarlamış dille çıkan “r” sesi**	**ܪ**
rabëc	*bahar*	ܪܲܒܸܥ
abro	*oğul*	ܐܲܒܪܐ
rastorant	*restoran*	ܪܲܣܛܳܪܲܢܛ
s	**“s” sesine denk gelen ses**	**ܣ**
sëdro	*sınıf*	ܣܸܕܪܐ

sësyo	*at*	ܣܶܣܝܐ
nisën	*nisan*	ܢܝܣܶܢ
š	**Türkçe'deki "ş" sesi**	**ܫ**
šato	*yıl*	ܫܰܬܐ
dašëšto	*sütlaç*	ܕܰܫܶܫܬܐ
gušmo	*vücut*	ܓܘܫܡܐ
ṣ	**Vurgulanmış "s" sesi**	**ܨ**
ṣafro	*sabah*	ܨܰܦܪܐ

şërto	*resim*	ܨܪܬܐ
caşriye	*akşam*	ܥܨܪܝܐ
ţ	**dilin arkasıyla yapılan tellafuzla çıkarılan “t”sesi (dilin gerisini yumuşak damağa yaklaştırıp)**	ܛ
ţëbbax	*ağustos*	ܛܒܒܚ
bayţar	*veteriner*	ܒܝܛܪ
qaţiro	*yoğurt*	ܩܛܝܪܐ
ṯ	**Dişarası İngilizce’deki “th” sesi**	ܬ݂

iqarto	*aile*	ܐܝܩܪܬܐ
atto	*kadın*	ܐܬܬܐ
barto	*kız evlat*	ܒܪܬܐ
v	***F sesi verir,* v harf sesine denktir**	ܒ݂
villa	*villa*	ܒ݂ܝܠܠܐ
Viyana	*Viyana*	ܒ݂ܝܝܢܐ
talavizyon	*televizyon*	ܬܠܒ݂ܝܙܝܘܢ

w	**İngilizce’deki “*w”harfi***	ܘ
ḥaw ro	*arkadaş*	ܚܰܘ ܪܳܐ
wac do	*randevu*	ܘܰܥ ܕܳܐ
caw odo	*işçi*	ܥܰܘܳ ܕܳܐ

x	**Bu sessiz harf “hı” sesi verir**	ܟ
xabr o	*kelime*	ܟܰܒ ܪܳܐ
dmo xo	*uyku*	ܕܡܳ ܟܳܐ
maṭ bax	*mutfak*	ܡܰ ܛܒܰ ܟ

Sesli işaretleri

Süryanice’de sesler toplamda 5 şekilde olur, sesi veren bu işaretleri ve sessiz harf üzerine nasıl yerleştirildiği ise aşağıda tabloda gösterildiği şekilde olur:

Ftoḥo	A	ܰ
Zqofo	O	ܳ
Rboṣo	E	ܶ
Ḥboṣo	I	ܺ
Cṣoṣo	U	ܽ

Süryanice için birkaç noktada klasik sistemden farklı yeni bir sesli işaret sistemi geliştirilmiştir. Sesli sesler daima Süryanice olarak yazılmıştır. Ünlü işaretler alfabenin bir parçasıdır ve yerleşmiş bir konumdadır: Bunlar, telaffuz edildiği ilgili ünsüzlerin üzerine yerleştirilir. Kısa ünlüler için işaretler *Ftoḥo* /ä ܱ/ ve *Rboṣo* /ë ܷ/ (Schwa) kendi ünsüzlerinin altına yerleştirilirler.

Sessiz harfler üzerine işaretler şöyle gelir:

Ftoḥo	A	ܰ
Zqofo	O	ܳ

Rboṣo	E	ܶ

Sessiz harfler altına işaretler şöyle gelir:

Ftoḥo karyo	kısa /*a*/ (= *ä*)	ܰ
Rboṣo karyo	kısa /*e*/ (Schwa = *Ëë*)	ܶ

Sessiz/*u* ܘ / ve /*i* ܝ / seslerini verir ve /*w* ܘ / ve /*y* ܝ / şeklinde ifade edilir. Sessiz işaretler *Ḥboṣo* /*i* ܺ/ ve *Cṣoṣo* /*u* ܽ/ Süryani yazma sisteminde kullanılmaz.

Ḥboṣo	ܺ	i	→	ܝ
Cṣoṣo	ܽ	u	→	ܘ

Örnekler:

rišo	*baş*	ܪܝܫܐ
brito	*dünya*	ܒܪܝܬܐ
šuro	*duvar*	ܫܘܪܐ

malkuṯo	*krallık*	ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ

Sessiz harflere ve işaretlere genel bakış:

A a	arnuwo	tavşan	ܐܲܪܢܘܼܘܵܐ	ܲ
Ä ä	ġäläbe	çok	ܓ݂ܱܠܱܒܶܐ	ܱ
O o	oṯo	işaret, sembol	ܐܵܬܐ	ܵ
E e	emo	anne	ܐܶܡܐ	ܶ
Ë ë	ëšmo	isim; az	ܐܷܫܡܐ	ܷ
I i	iḏo	el	ܐܺܝܕܐ	ܺ
U u	ucdo	şimdi	ܐܘܼܥܕܐ	ܘ

Ses Bilgisi Sistemi - sessizler

Süryanice’de sessiz harfler /*a*/, /*e*/, /*i*/, /*o*/, /*u*/ ve /*ë*/’dir. /*ë*/ haricinde, genel kural olarak tüm sessiz harfler açık hecelerde uzun sesli ve kapalı hecelerde kısa sesli olarak telaffuz edilecektir.

diz	barko	bar-ko	ܒܪܟܐ
bina	cmara	cma:-ra	ܥܡܪܐ
keçi	cezo	ce:-zo	ܥܙܐ
değer	ţimo	ţi:-mo	ܛܝܡܐ
saat	šocṯo	šoc-ṯo	ܫܥܬܐ
merhaba	šlomo	šlo:-mo	ܫܠܡܐ
neşe	fşiḥuṯo	fşi-ḥu-ṯo	ܦܨܝܚܘܬܐ
yemek	muklo	muk-lo	ܡܘܟܠܐ

Kapalı hecelerdeki uzun sesli telaffuz, tıpkı açıkhecedeki kısa sesli telaffuzlar istisnadır ve ayrı ayrı ezberlenmelidir. Genellikle bunlar, iletişim halinde olunan dillerden düzensiz veya ödünç alınan kelimelerden kaynaklanmaktadır.

1. Kapalı hecelerde uzun sesli harfler

film	fëlim	fë-li:m	ܦܝܠܡ
hala/halen	heš	he:š	ܗܫ

motor	moṭor	mo-ṭo:r	ܡܳܛܳܪ
bar	bar	ba:r	ܒܰܪ

2. Açık hecede kısa sesli harfler

/ë / haricinde, Süryanice yazım sistemi sadece kısa sesli harf /a/’yı açık hecede ifade eder; bu /ä / ‘dır. Ancak, pedagojik nedenlerden yola çıkılarak sonraki derslere kadar kullanılmayacaktır. Şimdilik, bu sesli harf /a/ Ftoḥo. ܰ ile gösterilecektir.

karpuz	žäbaše	ܙ̰ܰܒܰܫܶܐ	→žabaše	ܙ̰ܰܒܰܫܶܐ
çok fazla	ġäläbe	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ	→ġalabe	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ
kel kafa	käčal	ܟܰܟ̰ܰܠ	→kačal	ܟܰܟ̰ܰܠ

/ë / kısa sesli harfi ‘schwa’olarak söylenir ve kısa baskısız “ı” sesi verir. Bununla birlikte, herhangi bir hece biçiminde de görünebilir.

inek	tërto	tër-to	ܬܶܪܬܐ
sonra	bëṯër	bë-ṯër	ܒܶܬ݂ܶܪ
isim	ëšmo	ëš-mo	ܐܶܫܡܐ
dakika	qaṭënto	qa-ṭën-to	ܩܰܛܶܢܬܐ

Belirli bir konuşmacıya göre, birçok durumda tarihsel nedenlerden ötürü /ë/ ve /e/, /i/, /o/, /u/ kısa sesli harfleri arasındaki farkları belirlemek her zaman mümkün değildir.

	fark		fark	
šocto	šěcto	*saat*	ܫܶܥܬܐ	ܫܳܥܬܐ
dukto	děkto	*yer*	ܕܶܟܬܐ	ܕܘܟܬܐ
ḥulto	ḥělto	*anne tarafından teyze*	ܚܶܠܬܐ	ܚܘܠܬܐ
qaṭěnto	qaṭinto	*dakika*	ܩܰܛܝܢܬܐ	ܩܰܛܶܢܬܐ
mělto	melto	*kelime*	ܡܵܠܬܐ	ܡܶܠܬܐ

Yazma sisteminin karakteristik özellikleri

1. Süryanice bir yazıda, Latin harfleriyle bir sesli harfle başlayan tüm kelimeler /*Olaf* ܐ/, ile yazılır.

atro	*anavatan, yurt, ülke*	ܐܰܬܪܐ
ono	*ben*	ܐܳܢܐ
ěšmo	*isim*	ܐܶܫܡܐ
emo	*anne*	ܐܵܡܐ
ido	*el*	ܐܝܕܐ

ucdo	*şimdi*	ܐܘܟܕܐ

2. Kelime sonundaki /*o*/ sesli harfi bir sözcüğün sonunda sürekli /*Olaf* ܐ/ olarak sesli işareti /*Zqofo* ܳ/ olmadan ifade edilecektir. Aşağıdaki örneklere bakınız.

3. Kelime sonundaki /*a*/ ve /*e*/ sesli harfleri /*Olaf* ܐ/ gibi ifade edilir ve sırasıyla /*a*/ için /*Ftoḥo* ܰ/ ve /*e*/ içinse /*Rboṣo* ܶ/ sesli işaretleri gelir:

bote	*evler*	ܒ̈ܬܶܐ
niše	*hanımlar*	ܢܶܫ̈ܶܐ
bira	*bira*	ܒܝܪܰܐ
Holanda	*Hollanda*	ܗܳܘܠܰܢܕܰܐ

Kelimenin sonunda duran /*a*/ ve /*e*/ sesli harfleri aynı zamanda kişisel sonlandırma veya pronominal sonek için de durabilir. Bu durumda mevcut yazı sistemindeki /*He* ܗ/ harfi ilgili sesli işareti ile kullanılacaktır:

grëšle	*o çekti (eril)*	ܓܪܻܫܠܶܗ
grëšla	*o çekti (dişil)*	ܓܪܻܫܠܰܗ
babe	*onun babası (o-eril)*	ܒܰܒܶܗ
baba	*onun babası (o-dişil)*	ܒܰܒܰܗ

4. Vurgunun konması

Süryanice’de kural olarak sondan bir önceki hedefteki heceye vurgu gelir. Artikel birleşik bir ton oluşturmak için ait olduğu isimle birlikte çalışır ve böylece ana sesi taşır.

5. Büyükharf kullanımı

Süryanice’de yazım sırasında harflerin büyük harfle yazımı yapılmaz. Latince yazımda, bir dönem veya iki nokta üst üste ardından gelen herhangi bir kelimenin ilk harfi için büyük harf kullanılabilir. Bunun haricinde, İngilizce'de olduğu gibi, sadece özel isimler büyük harfle yazılır.

6. Birleştirmeli yazım / Ligatür

Süryanice yazımlarda, ligatür harfler denilen ve öğrenilmesi gereken çeşitli harf bağlantıları vardır. En yaygın olanları şunlardır:

L + Olaf	ܠܐ	ܠ + ܐ
L + L	ܠܠ / ܠܠ	ܠ + ܠ
Olaf + L	ܐܠ	ܐ + ܠ

Egzersizleri

1. Kayıttan sonra tekrarlayın ve farklılıklara dikkat edin.

v – w	viza - wazo	*vize – kaz*	ܒܝܙܳܐ .. ܘܳܙܐ
j – ž	Jërjo - žižo	*George – kirpi*	ܓ̰ܶܪܓ̰ܐ .. ܙ̰ܝܙ̰ܐ
z - ḏ	cezo - ceḏo	*keçi – bayram*	ܥܶܙܐ .. ܥܶܐܕ݂ܐ
z – s	muze - muse	*muz – bıçaklar*	ܡܘܙܶܐ .. ܡܘܣܶܐ

s - ṣ	soyam - ṣoyam	*hazırlamak – perhiz yapmak*	ܣܳܝܶܡ .. ܨܳܝܶܡ
s - t̲	basyo - mat̲yo	*yeter! – gelmek*	ܒܳܣܝܐ .. ܡܳܛܝܐ
t̲ - d̲	bart̲o - bard̲o	*kız evlat – dolu (yağış)*	ܒܳܪܬܐ .. ܒܳܪܕܐ
f - t̲	aft̲o - at̲to	*ara, teneffüs – kadın*	ܐܳܦܬܐ .. ܐܳܬܬܐ
t - ṭ	talyo - ṭalyo	*gizli – erkek çocuk*	ܬܳܠܝܐ .. ܛܳܠܝܐ
ṭ - t	ṭino - teno	*kil – incir*	ܛܝܢܐ .. ܬܶܝܢܐ
c – ġ	camo - ġamo	*insanlar, halk – endişe*	ܥܳܡܐ .. ܓ̰ܳܡܐ
q – k	quro - kuro	*soğuk – demir dövmek*	ܩܘܪܐ .. ܟܘܪܐ
k – q	muklo - muqro	*yemek – yumurta sarısı*	ܡܘܟܠܐ .. ܡܘܩܪܐ
ḥ - x	ḥalyo - xalyo	*tatlı – boş*	ܚܳܠܝܐ .. ܟ݂ܳܠܝܐ
ḥ - c	ḥeloyo - celoyo	*erken – yüksek*	ܚܶܠܳܝܐ .. ܥܶܠܳܝܐ
r - c	rezo - cezo	*pirinç – keçi*	ܪܶܙܐ .. ܥܶܙܐ

2. Alfabe harflerini ünlü işareti ile yazın.

ܐܰܒ ← ܐܰܒ ...

ܐܳܒ ← ܐܳܒ ...

ܐܶܒ ← ܐܶܒ ...

ܐܱܒ ← ܐܱܒ ...

ܐܷܒ ← ܐܷܒ ...

3. Harfleri bağlamayı öğrenin ve hecelerin doğru telaffuzuna dikkat edin.

ab…	ܐܰܒ ...	...ܐܰܒ
ṣaw…	ܨܰܘ ...	... ܨܰܘ
bi…	ܒܝ ...	... ܒܝ
bay…	ܒܰܝ ...	... ܒܰܝ
cëm…	ܓܷܡ- ...	... ܓܷܡ-
čan…	ܟ̰ܰܢ- ...	... ܟ̰ܰܢ-
daw…	ܕܰܘ ...	... ܕܰܘ

du..	...ܕܽܘ	...ܕܘ
fi...	... ܦܝ	... ܦܝ
gab...	... -ܓܰܒ	-ܓܰܒ ...
hër	... ܗܶܪ	ܗܶܪ ...
ḥmo...	... -ܚܡܳ	-ܚܡܳ ...
war...	...ܘܰܪ	...ܘܰܪ
hi...	...ܗܝ	...ܗܝ

4. Bu kelimeleri Latin harfleri ile yazın.

wacdo	*randevu*	ܘܰܥܕܐ
ṭëbbax	*ağustos*	ܛܶܒܒܰܚ
xabro	*kelime*	ܚܰܒܪܐ
aḥuno	*erkek kardeş*	ܐܰܚܘܢܐ
cezo	*keçi*	ܥܶܙܐ

bayto	*ev*	ܒܰܝܬܳܐ
talgo	*kar*	ܬܰܠܓܳܐ
čaket	*ceket*	ܟ̰ܰܟܶܬ
femo	*ağız*	ܦ̮ܶܡܳܐ
jirane	*komşu*	ܓ̰ܺܝܪ̈ܳܢܶܐ

5. Kelimeleri Süryanice harflerle yazın.

qḏolo	*boyun*	ܩܕ݂ܳܠܳܐ
şërto	*resim*	ܨܶܪܬܳܐ
fujo	*kavun*	ܦ̮ܘܓ̰ܳܐ
cayno	*göz*	ܥܰܝܢܳܐ
villa	*villa*	ܓ̰ܠܠܰܐ
sësyo	*at*	ܣܶܣܝܳܐ
jëddo	*büyükbaba*	ܓ̰ܶܕܕܳܐ

kağat	*kağıt*	ܟܰܓ݂ܰܛ
qaḥwa	*kahve*	ܩܰܚܘܰܐ
šato	*sene*	ܫܰܬܐ

6. **Kelimeleri dinleyin ve her iki dilde yazın.**

kṯowo	*kitap*	ܟܬ݂ܳܘܐ
dëžmën	*düşman*	ܕܶܙ̰ܡܶܢ
rabëc	*bahar*	ܪܰܒܶܥ
sëdro	*sınıf*	ܣܶܕܪܐ
dayro	*manastır*	ܕܰܝܪܐ
rastorant	*restoran*	ܪܰܣܛܳܪܰܢܛ
darġo	*merdiven*	ܕܰܪܓ݂ܐ
zabno	*zaman*	ܙܰܒܢܐ
čanṭa	*çanta*	ܫ̰ܰܢܛܰܐ

dašěšto	*sütlaç*	ܕܰܫܶܫܬܳܐ

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		**ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ**
Arnuwo	*tavşan*	ܐܰܪܢܽܘܒܳܐ
Aržantin	*Arjantin*	ܐܰܪܙ̰ܰܢܬܺܝܢ
bar	*bar*	ܒܰܪ
barḏo	*dolu*	ܒܰܪܕܳܐ
basyo	*yeter!*	ܒܰܣܝܳܐ
briṯo	*dünya*	ܒܪܺܝܬܳܐ
camo	*insanlar, halk*	ܥܰܡܳܐ
caşriye	*akşam*	ܥܰܨܪ̈ܝܶܐ
děžměn	*düşman*	ܕܶܙ̰ܡܶܢ

fujo	*kavun*	ܦܘܝܐ
ġamo	*endişe, sorun*	ܓ̰ܰܡܐ
Holanda	*Hollanda*	ܗܳܠܰܢܕܰܐ
Jërjo	*George (erkek ismi)*	ܓ̰ܶܪܓ̰ܐ
kăčal (eril)	*kel kafalı (eril)*	ܟܰܟ̰ܶܠ
kuro	*demir dövmek*	ܟܘܪܐ
malkuṯo	*krallık, cennet*	ܡܰܠܟܘܬ݂ܐ
moṭor	*motor*	ܡܳܛܳܪ
muqro	*yumurta sarısı*	ܡܘܩܪܐ
muse (dişil)	*bıçaklar*	ܡܘܣ̈ܐ (ܠܒ)
muzo	*muz*	ܡܘܙܐ
oṯo (dişil)	*işaret, sembol*	ܐܳܬ݂ܐ (ܠܒ)
quro	*soğuk*	ܩܘܪܐ

ṣoyam	*perhiz yapar*	ܨܳܝܶܡ
talavizyon	*televizyon*	ܬܳܠܳܒܝܙܝܽܘܢ
talyo	*saklı, gizli*	ܬܳܠܝܐ
ṭalyo	*erkek çocuk*	ܛܳܠܝܐ
ṭino	*kil*	ܛܝܢܐ
Viyana	*Viyana*	ܒܝܳܢܳܐ
viza (dişil)	*vize*	ܒܝܙܳܐ (ܢܩ)
wazo (dişil)	*kaz*	ܘܳܙܐ (ܢܩ)
žižo	*kirpi*	ܙ̰ܝܙ̰ܐ

Šlomo Merhaba

Bu dersimizde

- **Birini nasıl selamlayabileceğimizi**
- **Nasıl bir konuşma yapabileceğimizi**
- **Nasıl işimizden bahsedebileceğimizi**

- **Nereli olduğumuzu söylemeyi öğreneceğiz**

ܫܠܳܡܐ

ܒܚܰܐ ܝܰܘܡܐ ܐܘ ܐܰܦܪܶܡ ܟܳܢܳܦܰܩ ܠܝ ܫܘܩܐ. ܟܳܠܳܩܶܐ ܒܝ ܣܳܪܐ ܘܐܘ ܐܰܕܰܝ

ܕܪܶܠܶܗ ܫܠܳܡܐ ܐܰܥܠܰܝܝܶܗ. ܒܬ݂ܶܪ ܡܐ ܕܡܫܰܝܰܠܠܶܗ ܒܘ ܫܠܳܡܐ ܕܚܕܳܕܶܐ، ܦܪܝܫܝ ܘܟܘܠ ܚܰܐ ܐܰܙܙܶܗ ܠܘ ܒܥܘܒܳܕܰܝܕܶܗ.

ܡܶܢܝ ܐܘܟܡܐ ܟܽܠ ܐܘ ܡܰܬܠܐ ܕܒܘܟ ܟܢܶܫܝܗ:

Šlomo	***Merhaba***
B ḥa yawmo u Afrem konofaq li šuqo. Koloqe bi Saro w u Aday.	*Afrem birgün çarşıya gider. Saro ve Aday ile karşılaşır.*
Drele šlomo aclayye. Bëṯër me dë mšayalle bu šlomo dë ḥdoḏe, friši w kul ḥa azze lu cwodayḏe.	*Onlara selam verir. Birbirlerini selamladıktan sonra her biri işine gider.*

Maṣët ucdo cal u mamlo d hawi baynoṯayye:	*Şimdi aralarında geçen konuşmayı dinleyin:*

ܫܠܳܡܐ

ܐܳܕܳܡ: ܫܠܳܡܐ، ܐܳܢܐ ܐܷܫܡܝ ܐܳܕܳܡ ܝܐ.

ܐܰܕܝ: ܒܫܰܝܢܐ، ܐܳܢܐ ܐܷܫܡܝ ܐܰܕܝ ܝܐ. ܗܰܘܝܐ ܝܐ ܗܰܒܪܐ ܝܐ، ܝܐ ܐܰܦܰܢܕܝ.

ܐܳܕܳܡ: ܐܰܗ، ܒܘܫܟܝܐ، ܐܷܟܝܐ ܠܘܟ. ܐܝܡܳܢܐ ܗܘܠܘ؟ ܐܘ ܒܚܒܪܰܝܟ ܐܝܡܳܢܐ ܝܐ؟

ܗܢܐ ܘܐܰܕܝ: ܦܘܫܝ ܒܚܘܫܐ ܝܐ.

ܗܢܐ: ܐܘ ܒܚܒܪܰܝܟ ܗܰܫܐ ܒܩܘܘܐ ܝܐ.

ܐܳܕܳܡ: ܡܶܐ ܟܳܫܡܝܠܘ ܗܘܢܳܟܐ؟

ܗܢܐ: ܐܶܡܪ ܟܳܠܘܢܟܝܐ ܒܝ ܒܘܫܐ.

ܐܳܕܳܡ: ܟܘܘܐ.
ܗܢܐ: ܗܘ ܡܚܪܐ ܕܐܓܠܐ؟
ܐܳܕܳܡ: ܕܐܓܠܐ ܡܘ ܒܣܐ.
ܐܳܕܳܡ: ܕܚܒܝܡܥܢܠܐ ܠܘܕ ܡܕܐ، ܐܒܝ؟
ܐܒܝ: ܐ، ܕܚܒܘܕ.
ܐܳܕܳܡ: ܡܢ ܕܠܘܕܗ؟
ܐܒܝ: ܕܠܘܕܐ ܕܘܕ ܡܠܦܐ.
ܐܳܕܳܡ: ܡܢ ܕܡܠܦܗ؟
ܐܒܝ: ܕܡܠܦܐ ܫܘܕܝܗ.
ܐܳܕܳܡ: ܒܠܟܐ ܟܘܘܐ.

ܣܳܪܳܐ ܘܐܰܕܰܝ: ܐܶܝ ܗܳܘܪܳܐ. ܦܺܫ ܒܫܰܝܢܳܐ.

ܐܰܦܪܶܡ: ܘܳܐܦ ܒܫܰܝܢܳܐ.

Šlomo	***Merhaba***
Afrem: Šlomo, ono ëšmi Afrem yo.	*Afrem: Merhaba, benim adım Afrem’dir.*
Aday: B šayno, ono ëšmi Aday yo. Ha<u>t</u>e i Saro yo, i a<u>t</u>tay<u>d</u>i.	*Aday: Merhaba, benim adım Aday’dır. Bu ise karım Saro’dur.*
Afrem: Oh, šubqono, a<u>d</u>ëcno lxu. Aydarbo hatu? U Gabriyel aydarbo yo?	*Afrem: Ah, afedersiniz. Sizi tanıyorum. Nasılsınız? Gabriel nasıl?*
Saro w Aday: Tawdi, ṭawwe na.	*Saro und Aday: Teşekkürler, iyiyiz.*
Saro: U Gabriyel ste ṭawwo yo.	*Saro: Gabriel de iyidir.*
Afrem: Mën kosaymitu harke?	*Afrem: Burada ne yapıyorsunuz?*
Saro: Ašër kokurxina bi šuqo.	*Saro: Doğrusu, çarşıda dolaşıyoruz.*

Afrem: Ṭawwo.	*Afrem: Güzel.*
Saro: Hat mayko koṯat?	*Saro: Sen nereden geliyorsun?*
Afrem: Koṯeno mu bayto.	*Afrem: Evden geliyorum.*
Afrem: Kibi mšayalno lux mede, Aday?	*Afrem: Sana birşey sorabilir miyim Aday?*
Aday: E, kibux.	*Aday: Tabii, sorabilirsin.*
Afrem: Mën kocawdat?	*Afrem: Ne iş yapıyorsun?*
Aday: Kocowadno xud malfono.	*Aday: Öğretmen olarak çalışıyorum.*
Afrem: Mën komëlfat?	*Afrem: Ne öğretiyorsun?*
Aday: Komolafno Surayt.	*Aday: Süryanice öğretiyorum.*
Afrem: Ġalabe ṭawwo.	*Afrem: Çok iyi.*
Saro w Aday: E, hawxa. Fëš bë šlomo.	*Saro ve Aday: Öyleyse, görüşmek üzere!*
Afrem: Zoxu bë šlomo.	*Afrem: Tekrar görüşmek üzere!*

Egzersizleri I

1. Bu dersin yazılarını sesli okuyun ve telafuza dikkat edin!

2. Aşağıdaki kelime ve ifadeleri öğreniniz.

Šlomo	*Merhaba (ilk kişiyi selamlarken)*	ܫܠܳܡܳܐ
B šayno	*Selam (karşı taraf cevap verirken)*	ܒܫܰܝܢܳܐ
ono	*ben*	ܐܳܢܳܐ
ëšmi	*benim adım (……..) dır*	ܐܶܫܡܝ
Ëšmi Afrem yo	*Benim adım Afrem.*	ܐܶܫܡܝ ܐܰܦܪܶܡ ܝܳܐ
at̲tayd̲i	*eşim (karım)*	ܐܰܬܬܰܝܕܝ
Hat̲e i at̲tayd̲i yo	*Bu benim karımdır.*	ܗܳܕܶܐ ܐܝ ܐܰܬܬܰܝܕܝ ܝܳܐ
Ad̲ëcno lxu	*Seni tanıyorum.*	ܐܳܕܥܶܢܳܐ ܠܟܘ
aydarbo hat?	*Nasılsın?*	ܐܰܝܕܰܪܒܳܐ ܗܰܬ؟
Aydarbo hatu?	*Nasılsın?*	ܐܰܝܕܰܪܒܳܐ ܗܰܬܘ؟

šubqono	*afedersiniz, pardon*	ܫܽܘܒܩܳܢܳܐ
Tawdi	*Teşekkür ederim.*	ܬܰܘܕܝ
Ṭawwe na	*İyiyiz*	ܛܰܘܘܶܐ ܢܰܐ
Ṭawwo no	*İyiyim (eril)*	ܛܰܘܘܳܐ ܢܳܐ
Ṭawto no	*İyiyim (dişil)*	ܛܰܘܬܳܐ ܢܳܐ
Mën kosaymitu?	*Ne yapıyorsun?*	ܡܶܢ ܟܳܣܰܝܡܺܝܬܘ؟
šuqo (dişil)	*çarşı,alışveriş merkezi*	ܫܘܩܐ (ܢܩ)
Kokurxina bi šuqo	*Alışveriş merkezinde (çarşıda) dolaşıyoruz.*	ܟܳܟܘܪܟ݂ܺܝܢܰܐ ܒܺܝ ܫܘܩܐ
harke	*burada – burası*	ܗܳܪܟܶܐ
mayko	*nereden?*	ܡܰܝܟܐ
Mayko koṯat?	*Nereden geliyorsun? (2.tekil, eril)*	ܡܰܝܟܐ ܟܐܬ݂ܰܬ؟
bayto	*ev*	ܒܰܝܬܐ
Koṯeno mu bayto	*Evden geliyorum.*	ܟܐܬ݂ܶܢܐ ܡܘ ܒܰܝܬܐ

Kibi mšayalno lux mede?	*Sana birşey sorabilir miyim?*	ܟܝܒܝ ܡܫܰܝܰܠܢܐ ܠܘܟ ܡܶܕܶܐ؟
cwodo	*iş*	ܟܘܳܕܐ
Mën kocawdat?	*Ne iş yapıyorsun?*	ܡܶܢ ܟܳܥܰܘܕܰܬ؟
malfono	*öğretmen*	ܡܰܠܦܳܢܐ
Malfono no	*Öğretmenim.*	ܡܰܠܦܳܢܐ ܢܐ
mën	*ne?*	ܡܶܢ
Mën komëlfat?	*Ne öğretiyorsun?*	ܡܶܢ ܟܳܡܶܠܦܰܬ؟
Komolafno Surayt	*Süryanice öğretiyorum.*	ܟܳܡܳܠܦܳܢܐ ܣܘܪܰܝܬ
Ġalabe ṭawwo	*çok iyi*	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ ܛܰܘܘܐ
fëš bë šlomo	*hoşçakal, görüşmek üzere (geride kalan kişiye denir)*	ܦܶܫ ܒܶܫܠܳܡܐ
zoxu bë šlomo	*hoşçakal, görüşmek üzere (giden kişiye denir)*	ܙܳܟܘ ܒܶܫܠܳܡܐ

Dilbilgisi 3

a) Belirli Belirtme Edatı (Artikel, Belirleyici Tanımlık)

Süryanicede isimleri tanımlayan değişik şekillerde kullanılan belirtme edatı yani artikel formları bulunur. Tekil erkek |u ܐܘ|, ve dişi |i ܐܝ | isimler için farklı edat/artikel formları vardır. Aynı şekilde bu durum çoğul isimlerde geçerlidir. Sesli harfle başlayan çoğul isimler her zaman edata |an ܐܲܢ| eki alır ve söylenirken tekrarlanır. Artikel önüne gelmiş olduğu ismin tanımını yapar:

u gawro	erkek	ܐܘ ܓܲܒܪܐ
i aṯto	kadın	ܐܝ ܐܲܬܬܐ
ab babe	babalar	ܐܲܒ ܒܲܒ̈ܐ
an emoṯe	anneler	ܐܲܢ ܐܸܡܗ̈ܬܐ

Belirleyici artikel her zaman vurgulu söylenir, ancak hecelemede vurgu yapılmaz: |*gáwro* ܓܲܒܪܐ| değil |*ú-gawro* ܐܘ ܓܲܒܪܐ |; |*áṯto* ܐܲܬܬܐ | değil|*í-aṯto* ܐܝ ܐܲܬܬܐ |; |*nóše* ܢܵܫ̈ܐ | değil|*án-noše* ܐܲܢ ܢܵܫ̈ܐ|:
Özel isimler de artikel alır. Ancak ismin kadın erkek olduğuna dair artikeli belirtmek gerekir:

u Aday / *Aday*	(u) Aday	ܐܘ ܐܕܝ : ܐܕܝ
i Saro / *Saro*	(i) Saro	ܐܝ ܣܪܐ : ܣܪܐ

b) Şahıs Zamirleri

Aşağıdaki örneklerde bağımsız şahıs zamirlerini görüyorsunuz:

Tekil			Çoğul		
ono	ben	ܐܢܐ	*aḥna*	biz	ܐܚܢܢ
hat	sen	ܗܬ	*hatu*	siz	ܗܬܘ
hiye *hiya*	o (erkek)	ܗܝ ܗܝ̈ܐ	*hënne*	onlar	ܗ̈ܢ ܐ̈ܢ

o (dişi) ܗܝ ܝܳܐ

Kültür 3

Süryaniler birbirleriyle karşılaştıkları zaman *Šlomo* sözünü kullanırlar; bu kelime anlam olarak “barış, huzur,selamet,esenlik” anlamlarına gelir. *Šlomo* diyen kişiye karşılık veren kişi *b šayno* der ki bu kelime sana da „esenlik olsun“ anlarını taşır. Süryanice’nin hakim olmadığı yerlerde Süryaniler baskın olan dili konuşurlar ancak gene de kullandıkları yerel dildeki selamlaşma “šlomo” anlamına gelen kelimelerle olur.

Süryanice’de bir deyiş vardır: *U šlomo, u šlomo d Aloho yo* yani „Tanrı’nın selameti üzerine olsun“ demektir. Bu ise kişiler arasında ne kadar kötü bir ilişki olsa bile başka birini selamlamanın iyiliğine işaret eder.

Egzersizleri II

3. Türkçe’ye çeviriniz.

Ěšmi Afrem yo. ܐܶܫܡܝ ܐܳܦܪܶܡ ܝܳܐ.

-	-
Haṯe i aṯṯayḏi yo.	ܗܳܛܶܐ ܐܺܝ ܐܰܛܰܝܕܺܝ ܝܐ.
-	-
Aḏëcno lxu.	ܐܰܕܶܥܢܐ ܠܟܘ.
-	-
Aydarbo hatu?	ܐܰܝܕܰܪܒܐ ܗܰܛܘ؟
-	-
Tawdi.	ܛܰܘܕܝ.
-	-
Mën kosaymitu?	ܡܶܢ ܟܳܣܰܝܡܝܛܘ؟
-	-

Kokurxina bi šuqo.	ܟ̈ܟܘܪܟ݂ܝܢܐ ܒܝ ܫܘܩܐ.
-	-
Mayko kot̲at?	ܡܰܝܟܐ ܟܐܬܰܬ؟
-	-
Kot̲eno mu bayto.	ܟܐܬܶܢܐ ܡܘ ܒܰܝܬܐ.
-	-
Kibi mšayalno lux mede?	ܟܝܒܝ ܡܫܰܝܰܠܢܐ ܠܘܟ݂ ܡܶܕܐ؟
-	-
Mën kocawdat?	ܡܶܢ ܟ̈ܟܘܕܰܬ؟
-	-
Malfono no.	ܡܰܠܦܢܐ ܢܐ.

-	-
Mën komëlfat?	ܡܶܢ ܟܳܡܶܠܦܰܬ؟
-	-
Komolafno Surayt.	ܟܳܡܳܠܦܢܳܐ ܣܘܪܰܝܬ.
-	-
Ġalabe ṭawwo.	ܓ̇ܰܠܰܒܶܐ ܛܰܘܘܳܐ.
-	-

4. Hangisi doğru cevaptır?

Aydarbo hat? (*m.*)	*Nasılsın? (eril)*	ܐܰܝܕܰܪܒܳܐ ܗܰܬ؟
ṭawto yo	*iyidir (3.tekil.disil)*	ܛܰܘܬܳܐ ܝܳܐ

ṭawwo no	*iyiyim (eril)*	ܛܰܘܘܐ ܢܐ
ṭawwe na	*iyiyiz*	ܛܰܘܘܶܐ ܢܰܐ
Aydarbo hatu? (*pl.*)	*Nasılsınız?*	ܐܰܝܕܰܪܒܐ ܗܰܬܘ؟
ṭawwe na	*iyiyiz*	ܛܰܘܘܶܐ ܢܰܐ
ṭawwo yo	*iyidir (3.tekil.eril)*	ܛܰܘܘܐ ܝܐ
ṭawto no	*iyiyim (disil)*	ܛܰܘܬܐ ܢܐ
Aydarbo hat? (*f.)*	*Nasılsın (disil)?*	ܐܰܝܕܰܪܒܐ ܗܰܬ؟
ṭawwe na	*iyiyiz*	ܛܰܘܘܶܐ ܢܰܐ
ṭawwo no	*iyiyim (eril)*	ܛܰܘܘܐ ܢܐ
ṭawto no	*iyiyim (disil)*	ܛܰܘܬܐ ܢܐ
Fëš bë šlomo (*m.*)	*Görüşmek üzere (tekil)*	ܦܶܫ ܒܶܫܠܳܡܐ

zux bë šlomo	*görüşmek üzere (eril, tekil)*	ܙܘܟ ܒܶܫܠܳܡܳܐ
zax bë šlomo	*görüşmek üzere (disil, tekil)*	ܙܳܟ ܒܶܫܠܳܡܳܐ
zoxu bë šlomo	*görüşmek üzere (cogul)*	ܙܳܟܘ ܒܶܫܠܳܡܳܐ
Fušu bë šlomo (*pl.*)	*Görüşmek üzere (cogul)*	ܦܘܫܘ ܒܶܫܠܳܡܳܐ
zux bë šlomo	*görüşmek üzere (tekil, eril)*	ܙܘܟ ܒܶܫܠܳܡܳܐ
zax bë šlomo	*görüşmek üzere (disil, tekil)*	ܙܳܟ ܒܶܫܠܳܡܳܐ
zoxu bë šlomo	*görüşmek üzere (cogul)*	ܙܳܟܘ ܒܶܫܠܳܡܳܐ

5. Süryanice'ye çeviriniz.

ben

-

merhaba

-

benim adım

-

eşim (Karım)

-

nasılsın?

-

afedersiniz

-

teşekkür ederim!

-

burası mı

-

ne?

-

alışveriş merkezi

-

nerelerdeydin?

-

ev

-

iş

-

öğretmen

-

görüşmek üzere!

-

6. Sorulara Süryanice cevap veriniz.

Birine selam verirken ne dersiniz?

-

Kendimi nasıl tanıtırım?

-

Eve henüz geldiğimi nasıl derim?

-

Nasıl özür dilerim?

	-

Ayrılırken ne derim?

	-

Birine nasıl teşekkür ederim?

	-

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		**ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ**
ad̲ëcno	*biliyorum, tanıyorum*	ܐܳܕܶܥܢܐ
ašër	*doğrusu*	ܐܳܫܶܪ
i at̲taydi	*eşim (karım)*	ܐܝ ܐܳܬ݂ܬܳܝܕ݂ܝ
at̲to	*kadın*	ܐܳܬ݂ܬܐ
aydarbo	*nasıl?*	ܐܳܝܕܰܪܒܐ

aydarbo hatu?	*nasılsınız (Çoğul)?*	ܐܰܝܕܰܪܒܐ ܗܰܬܘ؟
b šayno	*merhaba (Birinin selamına karşılık)*	ܒܰܫܝܢܐ
bu	*içinde (edat+artikel)*	ܒܘ
bayto (eril)	*ev*	ܒܰܝܬܐ
u cwodayde	*eseri*	ܐܘ ܥܒܳܕܰܝܕܶܗ
cwodo	*iş*	ܥܒܳܕܐ
ëšmi	*adım*	ܐܶܫܡܝ
ëšmo	*isim; az*	ܐܶܫܡܐ
fëš bë šlomo	*tekrar görüşmek üzere (tekil) (kişi ayrılırken der)*	ܦܶܫ ܒܶܫܠܳܡܐ
friši	*onlar ayrıldılar*	ܦܪܝܫܝ
ġalabe	*çok, pek çok, fazla, sık sık*	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ
harke	*burası*	ܗܰܪܟܶܐ
hat	*sen (tekil)*	ܗܰܬ

hatu	*sen (Çoğul)*	ܗܰܬܘ
haṯe	*bu*	ܗܰܕܶܐ
hërgo	*ders*	ܗܶܪܓܐ
kibi	*yapabilirim*	ܟܝܒܝ
kocawdat	*çalışırsın*	ܟܳܟܰܘܕܰܬ
kocowadno	*çalışırım*	ܟܳܟܳܘܰܕܢܐ
kokurxina	*etrafta yürüyoruz*	ܟܳܟܘܪܟܝܢܰܐ
komëlfat	*öğretirsin (Sen)*	ܟܳܡܶܠܦܰܬ
komolafno	*öğretirim*	ܟܳܡܳܠܰܦܢܐ
kosaymitu	*yaparsınız (Çoğul)*	ܟܳܣܰܝܡܝܬܘ
koṯat	*gelirsin (Tekil)*	ܟܐܬܰܬ
koṯeno	*gelirim*	ܟܐܬܶܢܐ
kulle	*tüm*	ܟܘܠܠܶܗ

lë ḥdode	*birbirlerine*	ܠܸܚܕ̈ܳܕܶܐ
lo	*hayır, değil*	ܠܐ
lux	*senin için (sona eklenir)*	ܠܘܟ
malfono	*öğretmen (Erkek)*	ܡܰܠܦܳܢܐ
malfonito	*öğretmen (Kadın)*	ܡܰܠܦܳܢܝܬܐ
mayko	*nereden?*	ܡܰܝܟܐ
mën	*ne?*	ܡܶܢ
mšayalno	*sorduğum budur ki...*	ܡܫܰܐܶܠܢܐ
mu	*den /-dan (edat + artikel)*	ܡܘ
na	*biz (1.çoğul eki)*	ܢܰܐ
no	*ben (1.tekil eki)*	ܢܐ
ono	*ben*	ܐܳܢܐ
šubqono	*afedersin*	ܫܘܒܩܳܢܐ

šlomo	*merhaba (ilk selam veren kişi der)*	ܫܠܳܡܐ
šuqo (dişil)	*alışveriş merkezi*	ܫܘܩܐ (ܐܳܬ)
tawdi	*teşekkür ederim!*	ܬܰܘܕܝ
ṭawwo	*iyi (tekil)*	ܛܰܘܘܐ
ṭawwe	*iyiler (çoğul)*	ܛܰܘܘܶܐ
xud	*gibi*	ܟ݂ܘܕ
yo	*odur (erkek-tekil)/o (dişi-tekil)*	ܝܐ

Iqarto   Aile   ܐܝܩܰܪܬܐ

Bu dersimizde

- **Aileyi**
- **Bir ailenin günlük yaşamını**
- **Aile üyelerinin kimler olduğunu öğreneceğiz**

ܐܝܩܰܪܬܐ

ܐܝܩܪܬܐ
ܗܕܐ ܐܝܩܪܬܐ ܣܘܪܝܝܬܐ ܝܐ.
ܒܝ ܐܫܢܐ ܕܒ ܫܘܥܝܢ ܐܬܝܐ ܡܢ ܡܕܝܕ ܕܒܛܘܪܥܒܕܝܢ ܠܗܘܠܢܕܐ.
ܒܗ ܙܒܢܐ ܝܠܕܐ ܐܝܩܪܬܐ ܣܘܪܝܝܬܐ ܦܫܝܫܬܐ ܝܐ ܠܛܘܪܥܒܕܝܢ، ܡܢܟܐ ܕܢܦܩܐ ܡܕܝܕܐ.
ܐܘܠܒܐ ܐܝ ܐܝܩܪܬܐ ܡܪܕܘܬܗ ܪܘܚܗ ܒܗܘܠܢܕܐ.
ܐܘ ܒܪܐ ܘܐܚܬܐ ܕܝ ܐܝܩܪܬܐ ܓܘܪܝ ܘܐܝ ܙܥܘܪܬܐ ܓܐܙܝ ܠܡܕܪܫܬܐ.
ܗܘܝܐ ܥܡܝܪܝ ܫܢܐ ܚܕܝ ܒܗܘܠܢܕܐ.

Iqarṯo	*Aile*
Haṯe iqarṯo Suryayto yo.	*Bu bir Süryani ailesidir.*
Ban ëšne daš šawciyat aṯyo me Mëḏyaḏ b Ṭurcabdin l Holanda.	*Bu aile 1970'de Turabdin'deki Midyat'tan Hollanda'ya geldi.*

Bu zabnawo ġalabe iqroṯe Suryoye nafiqiwa me Ṭurcabdin, miḏe d këtwa qëṭre.	*O günlerde pek çok Süryani Turabidin'i terketti çünkü problemler yaşıyorlardı.*
Ucdo i iqarṯaṯe markawla ruḥa b Holanda.	*Şu an bu aile Hollanda'da yaşamaktadır.*
U babo w i emo di iqarṯo kocawdi w an nacime këzzën li madrašto.	*Ailede anne ve baba çalışıyor; ve çocuklar okula gidiyorlar.*
Hawxa kocayši ḥaye cadi b Holanda.	*Bu, onların Hollanda'da yaşadıkları günlük hayatları ile ilgilidir.*

ܐܝܩܪܬܐ

ܐܝ ܩܪܐ ܘܐܘ ܐܒܝ ܐܡܐ ܘܓܘܪܐ ܐܢܐ.

ܐܝ ܩܪܐ ܒܝܬܪܐ ܕܝܠܗ ܘܟܠܒܝ ܕܟܪܐ ܐܝ ܘܐܘ ܐܒܝ ܒܝܬܪܐ ܕܐܪܒܥܝ ܕܟܪܐ ܐܝ

ܗܩܩܐ ܐܪܒܥܐ ܢܒܬܐ ܩܪܩܐ ܒܢܬܐ ܘܩܪܐ ܐܒܢܐ.

ܐܝ ܐܝܩܪܬܬܐ ܡܫܝܚܝܐ ܘܒ ܒܪܬܐ ܕܒܝܬܐ ܡܪܘܓܐ.

ܐܝܩܪܬܐ ܗܘܪܢܝܐ ܐܝ ܘܣܒܝܠܐ ܡܐ ܕܘܪܟܒܝ.

I Saro w u Aday at̲to w gawro ne.	*Saro ve Aday evli bir çifttir.*
I Saro b cëmro dë tmone w tlet̲i ëšne yo w u Aday b cëmro d arbci ëšne yo.	*Saro 38 yaşındadır ve Aday 40 yaşındadır.*
Këtte arbco nacime, tarte bnot̲e w tre abne.	*Onların 4 çocukları vardır; 2 kız (kızlar/çoğul) ve 2 erkek (erkekler-çoğul).*
I iqart̲at̲e komid̲oco bu ëšmo d Be Marawge.	*Bu aile Be Marawge adıyla tanınır.*
Iqart̲o Suryayto yo w kët̲yo me Ṭurcabdin.	*Bu Turabdin'den gelen bir Süryani ailesidir.*
I qašto w u qaššo di iqart̲o ste kocayši harke b Holanda.	*Büyükanne ve büyükbaba da burada Hollanda'da yaşamaktadırlar.*
I iqart̲o d Be Marawge markawla ruḥa b Holanda ṭawwo.	*Be Marawge ailesi Hollanda'ya iyi uyum sağladı.*
U Aday kocowad xud malfono bi madrašto, i Saro kocawdo b dukano daj jule bi šuqo w an nacime këzzën li madrašto.	*Aday okulda öğretmen olarak çalışmaktadır, Saro ise şehir merkezinde bir butikte çalışmaktadır, çocuklar ise okula gitmektedirler.*
U Aday këtle ḥot̲o w aḥuno gawire b Ṭurcabdin.	*Aday'ın Turabdin'de evli bir kız ve bir erkek kardeşi vardır.*

I emo w u babo di Saro ste heš b Ṭurcabdin ne, masuwwe, law këbci d nëfqi mu aṯro.	*Halen Turabdin'dedirler. Yaşlanmışlardır ve yaşadıkları toprakları (anavatanlarını) bırakmak istememektedirler.*
Lašan di asiruṯo lo mëqṭoco, me zabno l zabno komtalfëni lë ḥḏoḏe.	*Birbirileri ile olan bağlantılarını kaybetmemek için zaman zaman birbirlerini ararlar.*
An nacime ste lašan d lo ṭocën ḥḏoḏe koměǰġoli cam an nacime daḥ ḥolone w dac cammone bu talafon.	*Çocuklar da irtibatta kalmak adına anne ve baba tarafındaki kuzenlerini aramaktadırlar.*
Kul šato aw tarte ëšne ste kozayri ḥḏoḏe.	*Her sene ya da iki senede bir birbirlerini ziyaret etmektedirler.*
Hawxa i iqarṯo d Be Marawge komašafco aḥ ḥaye.	*Marawge ailesi işte böyle yaşamaktadır.*

Egzersizleri I

1. Aşağıdaki sözleri ve deyişleri öğreniniz.

ëšne	*yıllar*	ܐܸܫܢ̈ܐ
cëmro	*yaş*	ܥܸܡܪܐ
aṯto w gawro	*koca – karısı (karı koca), çift*	ܐܲܬ݂ܬ݂ܐ ܘܓܲܒ݂ܪܐ

tarte bnoṯe w tre abne	*İki kız (lar)iki erkek (ler); iki kız evlat (lar) ve iki erkek evlat (lar)*	ܬܰܪ̈ܬܶܐ ܒܢܳܬ̈ܶܐ ܘܬܪ̈ܶܐ ܐܰܒ̈ܢܶܐ
iqarṯo Suryayto	*bir Süryani ailesi*	ܐܝܼܩܰܪܬܳܐ ܣܘܼܪܝܳܝܬܳܐ
i qašto w u qaššo	*büyükanne ve büyükbaba*	ܐܝܼ ܩܰܫܬܳܐ ܘܐܘܼ ܩܰܫܫܳܐ
i Saro kocawdo	*Saro çalışır*	ܐܝܼ ܣܰܪܳܐ ܟܳܥܰܒܕܳܐ
u Aday kocowad	*Aday çalışır*	ܐܘܼ ܐܰܕܰܝ ܟܳܥܳܒܶܕ
ḥoṯo w aḥuno	*erkek kardeş, kız kardeş (kardeş)*	ܚܳܬܳܐ ܘܐܰܚܘܢܳܐ
gawire	*evli (ler) (çoğul)*	ܓܰܘܺܝܪ̈ܶܐ
i emo w u babo	*anne ve baba*	ܐܝܼ ܐܶܡܳܐ ܘܐܘܼ ܒܳܒܳܐ
masuwwe	*yaşlandılar, yaşlılardır*	ܡܰܣܘܽܘܶܗ
asiruṯo	*bağlantı, irtibat*	ܐܰܣܺܝܪܘܬܳܐ
me zabno l zabno	*zaman zaman*	ܡܶܐ ܙܰܒܢܳܐ ܠܙܰܒܢܳܐ
komtalfëni	*ararlar*	ܟܳܡܬܰܠܦܶܝܢܝ
nacime d ḥolo/cammo	*amcanın çocukları (kuzenler); (annenin tarafı /babanın tarafı)*	ܢܰܟܺܝ̈ܡܶܐ ܕܚܳܠܳܐ . ܥܰܡܡܳܐ

Dilbilgisi 4

a) cinsiyet tanımlamaları

Süryanice dilbilgisinde iki tip cinsiyet tanımlaması vardır: Erkek (kısaltılmış hali e) ve dişi (kısaltılmışı d). Bununla beraber her iki cinsteki isim ve sıfatlar tekil (kısaltılmışı tk.) ve çoğul (kısaltılmışı çğ.) görülebilir.

Dişi tekil formdaki kelimeler genellikle -to ܬܐ-/-ṯo ܬ݂ܐ- ile biter:

camṯo	hala (babanın kızkardeşi)	ܥܰܡܬ݂ܐ
ṭawto	iyi (dişi)	ܛܰܘܬܐ

Erkek tekil formdaki isimler *-o* ܐ- ile biter:

cammo	amca (babanın erkek kardeşi)	ܥܰܡܡܐ
ṭawwo	iyi (erkek)	ܛܰܘܘܐ

İstisnai bazı durumlarda dişil isimler *-o* ܐ- ve eril isimler *-to* ܬܐ- ile biter: Dişil: *-o* ܐ-

i *emo*	anne	ܐܝ ܐܶܡܐ

i dado amcanın karısı (babanın kardeşi) ܐܝ ܕܳܕܐ

i dukano dükkan ܐܝ ܕܘܟܳܢܐ

-*o* ܐ- ile biten dişil formda vücut kısımları, vücudun çift olan bölümleri veya başka dilden geçen kelimeleri görebiliriz. Eril: -*to* ܬܐ-

u bayto ev ܐܘ ܒܰܝܬܐ

u mawtom Ölü ܐܘ ܡܰܘܬܐ

Eril olduğu için /*t* ܬ/ le biten yukarıdaki kelimeler kelime kökünün bir parçasıdır ve bundan dolayı tesadufen bu şekilde dişil olarak bitmektedirler. Tüm isimlerdeki cinsiyetler artikel sayesinde net olarak ifade edilir.

b) Birleştirici yapı (bildirme eki)

Süryanice'de birleştirici yapı eki (bildirme eki; İngilizce'deki "olmak" yardımcı fiili gibi) cümlede eklenir. Bunu yapmak için kişisel zamir, ilgili kelime yada cümleden sonra bu kırpılmış şekliyle kullanılır:

	Tekil		Çoğul	
1st Person	*no*	(ben)-im ܢܐ	*na*	(biz)-iz ܢܐ
2nd Person	*hat*	(sen)-sin ܗܬ	*hatu*	(siz) –siniz ܗܬܘ
3rd Person	*yo*	(o)-dur ܝܐ	*ne*	(onlar)-dırlar ܢܐ

Örnekler:

arabci ëšo neyo o (erkek)/o kırk yaşındadır ܐܪܒܥܝ ܫ̈ܢܐ ܝܐ

	bṬurcabdinne	onlar Turabdin'dedirler
	gawirena	biz evliyiz(dir)
	qašto hat	o (eril/dişil) kırk yaşındadır

a) cinsiyet tanımlamaları

Süryanice dilbilgisinde iki tip cinsiyet tanımlaması vardır: Erkek (kısaltılmış hali e) ve dişi (kısaltılmışı d). Bununla beraber her iki cinsteki isim ve sıfatlar tekil (kısaltılmışı tk.) ve çoğul (kısaltılmışı çğ.) görülebilir.
Dişi tekil formdaki kelimeler genellikle -to ܬܐ-/-t̲o ܬܐ- ile biter:

camt̲o hala (babanın kızkardeşi) ܥܰܡܬܐ
ṭawto iyi (dişi) ܛܰܘܬܐ
Erkek tekil formdaki isimler -o ܐ- ile biter:
cammo amca (babanın erkek kardeşi) ܥܰܡܡܐ
ṭawwo iyi (erkek) ܛܰܘܘܐ
İstisnai bazı durumlarda dişil isimler -o ܐ- ve eril isimler -to ܬܐ- ile biter: Dişil: -o ܐ-
i emo anne ܐܝ ܐܶܡܐ
i dado amcanın karısı (babanın kardeşi) ܐܝ ܕܰܕܐ
i dukano dükkan ܐܝ ܕܘܟܳܢܐ
-o ܐ- ile biten dişil formda vücut kısımları, vücudun çift olan bölümleri veya başka dilden geçen kelimeleri görebiliriz. Eril: -to ܬܐ-
u bayto ev ܐܘ ܒܰܝܬܐ
u mawto Ölüm ܐܘ ܡܰܘܬܐ
Eril olduğu için /t ܬ/ le biten yukarıdaki kelimeler kelime kökünün bir parçasıdır ve bundan dolayı tesadufen bu şekilde dişil olarak bitmektedirler. Tüm isimlerdeki cinsiyetler artikel sayesinde net olarak ifade edilir.

b) Birleştirici yapı (bildirme eki)

Süryanice'de birleştirici yapı eki (bildirme eki; İngilizce'deki "olmak" yardımcı fiili gibi) cümlede eklenir. Bunu yapmak için kişisel zamir, ilgili kelime yada cümleden sonra bu kırpılmış şekliyle kullanılır:

	Tekil			Çoğul		
1st Person	no	(ben)-im	ܢܐ	na	(biz)-iz	ܢܰܐ
2nd Person	hat	(sen)-sin	ܗܰܬ	hatu	(siz) –siniz	ܗܰܬܘ
3rd Person	yo	(o , o)-dur	ܝܐ	ne	(onlar)-dırlar	ܢܶܐ

Örnekler:
arbci ëšne yoo (erkek)/o kırk yaşındadır ܐܰܪܒܥܝ ܐܶܫܢܶܐ ܝܐ
b Ṭurcabdin ne onlar Turabdin'dedirler ܒܛܘܪܥܰܒܕܝܢ ܢܶܐ
gawire na biz evliyiz(dir) ܓܰܘܝܪܐ ܢܰܐ
qašto hat o (eril/dişil) kırk yaşındadır ܩܰܫܬܐ ܗܰܬ
Kültür 4
Tarihsel olarak bakacak olursak aile kavramı Süryaniler'in günlük yaşamındaki en önemli köşe taşlarından birisidir. Aile kavramı sayesinde insanların varoluşu ve

büyümesi anlam bulur. Turabdin'de mevcut tipik bir Süryani ailesinde büyükanne, büyükbaba, onların çocukları ve torunları birarada yaşarlar. Evin bir avlusu bulunur, bu avlu ailenin diğer üyelerinin yaşadığı odalarla çevrilidir, ve hatta hayvanlar için yaşayacakları bir alan bulunur ve genelde bu kısım evin alt tarafında yer alır.

Aile kelimesi Bayto demektir ki bu aynı zamanda „ev" anlamına gelir. "Bayto" kelimesinin kısaltılmış formu (Be)dir ve kulanım sırasında ailenin adıyla kullanılır bu ise ailenin adını tanımlar. Mesela: (me) be Malke „Malke Ailesi demektir". Bir kişinin hangi aileden olduğu sorusuna cevap me be man hat? şeklinde olur.

Süryaniler Batı ülkelerine göç ettikten sonra genç neslin çekirdek aileye olan ilgisi artmıştır.

Süryanicede bir söz vardır ve ailenin öneminin altını çizer: Ono w aḥuni cal u abro d cammi, ono w u abro d cammi cal u nuxroyo yani „ben ve kardeşim kuzenime karşıyız ancak ben kuzenim yabancıya karşıyız" demektir. Burada söylenmek istenen şey aileye ne kadar yakın olursa kişinin o kadar güçlü bağlarının olacağıdır.

Egzersizleri II

2. Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Kunoyo d iqarto: Ailenin adı ܟܘܢܳܝܐ ܕܐܝܩܰܪܬܐ
Ëšme du babo: babanın adı ܐܶܫܡܶܗ ܕܘ ܒܳܒܐ
Cëmro: yaşı ܥܶܡܪܐ
Ṣënca: mesleği ܨܶܢܥܐ
Ëšma di emo: anne adı ܐܶܫܡܳܗ ܕܝ ܐܶܡܐ
Cëmro: yaşı ܥܶܡܪܐ
Ṣënca: mesleği ܨܶܢܥܐ
Nacime: çocuklar ܢܰܥܝܡܶܐ
Hiyuto: tabiyeti ܗܝܝܘܬܐ
Atro šëršoyo: memleketi ܐܳܬܪܐ ܫܶܪܫܳܝܐ
Atro d ucdo: yaşadığı ülke ܐܳܬܪܐ ܕܐܘܥܕܐ

3. Aile ağacını çalışınız.

4. Doğru kelimeleri yazınız.

U babo d babi w d emi ……………… yo. ܐܘ ܒܳܒܐ ܕܒܳܒܝ ܘܕܐܶܡܝ .... ܝܐ.
qaššo ܩܰܫܫܐ
cammo ܥܰܡܡܐ
ḥolo ܚܳܠܐ
I emo d babi w d emi ………………… yo. ܐܝ ܐܶܡܐ ܕܒܳܒܝ ܘܕܐܶܡܝ .... ܝܐ.
camto ܥܰܡܬܐ
ḥulto ܚܘܠܬܐ
qašto ܩܰܫܬܐ

U aḥuno d babi …………………… yo. ܐܘ ܐܚܘܢܐ ܕܒܒܝ .... ܝܐ.
cammo ܥܡܡܐ
ḥolo ܚܠܐ
qaššo ܩܫܫܐ
I ḥoṯo d babi …………………… yo. ܐܝ ܚܬܐ ܕܒܒܝ .... ܝܐ.
ḥulto ܚܘܠܬܐ
camṯo ܥܡܬܐ
taḥolo ܬܚܠܐ
U aḥuno d emi …………………… yo. ܐܘ ܐܚܘܢܐ ܕܐܡܝ .... ܝܐ.
cammo ܥܡܡܐ
qaššo ܩܫܫܐ
ḥolo ܚܠܐ
I ḥoṯo d emi …………………… yo. ܐܝ ܚܬܐ ܕܐܡܝ........................ ܝܐ.
camṯo ܥܡܬܐ
ḥulto ܚܘܠܬܐ
dado ܕܕܐ
I aṯto d cammi …………………… yo. ܐܝ ܐܬܬܐ ܕܥܡܡܝ .... ܝܐ.
dado ܕܕܐ
ḥulto ܚܘܠܬܐ
camṯo ܥܡܬܐ
I aṯto d ḥoli …………………… yo. ܐܝ ܐܬܬܐ ܕܚܠܝ .... ܝܐ.
dado ܕܕܐ
taḥolo ܬܚܠܐ
ḥulto ܚܘܠܬܐ
5. Hangi cevap doğrudur?
ܟܥܘܕ – ܐܒܪܐ – ܚܬܐ – ܟܝܬܝܐ – ܟܝܙܙܢ – ܟܥܝܫܝ – ܒܪܬܐ – ܟܥܘܕܐ
kocowad – abro – ḥoṯo – këṯyo – këzzën – kocayši – barṯo – kocawdo
U Aday kocowad bi madrašto. ܐܘ ܐܕܝ ܟܥܘܕ ܒܝ ܡܕܪܫܬܐ.
I Saro kocawdo bi dukano daj jule. ܐܝ ܣܪܐ ܟܥܘܕܐ ܒܝ ܕܘܟܢܐ ܕܓ̰ ܓ̰ܘܠܐ.
U Gabriyel u abro di Saro u du Aday yo. ܐܘ ܓܒܪܝܐܝܠ ܐܘ ܐܒܪܐ ܕܝ ܣܪܐ ܘܕܘ ܐܕܝ ܝܐ.
I Maryam i barṯo di Saro u du Aday yo. ܐܝ ܡܪܝܡ ܐܝ ܒܪܬܐ ܕܝ ܣܪܐ ܘܕܘ ܐܕܝ ܝܐ.
I Maryam i ḥoṯo du Gabriyel yo. ܐܝ ܡܪܝܡ ܐܝ ܚܬܐ ܕܘ ܓܒܪܝܐܝܠ ܝܐ.
I iqarṯo d Be Marawge këṯyo me Ṭurcabdin. ܐܝ ܐܝܩܪܬܐ ܕ ܒܐ ܡܪܘܓܐ ܟܝܬܝܐ ܡܐ
ܛܘܪܥܒܕܝܢ.
I Maryam w u Gabriyel këzzën li madrašto. ܐܝ ܡܪܝܡ ܘܐܘ ܓܒܪܝܐܝܠ ܟܝܙܙܢ ܠܝ
ܡܕܪܫܬܐ.
I qašto w qaššo kocayši b Ṭurcabdin. ܐܝ ܩܫܬܐ ܘܩܫܫܐ ܟܥܝܫܝ ܒܛܘܪܥܒܕܝܢ.
6. Türkçeye çeviriniz.
I iqarṯayḏan këṯyo me Mëḏyaḏ, Ṭurcabdin. ܐܝ ܐܝܩܪܬܝܕܢ ܟܝܬܝܐ ܡܐ ܡܕܝܕ،
ܛܘܪܥܒܕܝܢ.
- -
Qašši w qašti b cëmro dë tmoni ëšne ne. ܩܫܫܝ ܘܩܫܬܝ ܒܥܡܪܐ ܕܬܡܢܝ ܐܫܢܐ ܢܐ.
- -
Aḥna iqarṯo rabṯo na. ܐܚܢܐ ܐܝܩܪܬܐ ܪܒܬܐ ܢܐ.

\- -

I Saro këtyo mi iqarto d Be Brahëm. ܐܝ ܣܪܐ ܟܬܝܐ ܡܝ ܐܝܩܪܬܐ ܕܒܝܬ ܒܪܗܡ.

\- -

An abne d cammi kocayši b Almanya. ܐܢ ܐܒܢܐ ܕܥܡܝ ܟܘܟܝܫܝ ܒܐܠܡܢܝܐ.

\- -

An abne d ḥoli kocayši bu Swed. ܐܢ ܐܒܢܐ ܕܚܠܝ ܟܘܟܝܫܝ ܒܘ ܣܘܝܕ.

\- -

Me zabno l zabno komtalfënina lë ḥdode. ܡܐ ܙܒܢܐ ܠܙܒܢܐ ܟܘܡܬܠܦܝܢܢܐ ܠܚܕܕܐ.

\- -

U Aday këtle aḥuno w ḥoto gawire. ܘ ܐܕܝ ܟܬܠܗ ܐܚܘܢܐ ܘܚܬܐ ܓܘܝܪܐ.

\- -

7. Bu dialogu çalışınız.

Tuma: Mën yo ëšma di iqartatxu? Tuma: Aileniz nasıl tanınır? ܬܘܡܐ: ܡܢ ܝܐ ܐܫܡܗ ܕܝ ܐܝܩܪܬܬܟܘ؟

Maryam: Iqarto d Be Brahëm. Maryam: Be Brahëm ailesi olarak bilinir. ܡܪܝܡ: ܐܝܩܪܬܐ ܕܒܝܬ ܒܪܗܡ.

Tuma: Mën yo ëšme d babax? Tuma: Babanın adı nedir? ܬܘܡܐ: ܡܢ ܝܐ ܐܫܡܗ ܕܒܒܟ؟

Maryam: Ëšme Aday yo. Maryam: Onun adı Aday'dır. ܡܪܝܡ: ܐܫܡܗ ܐܕܝ ܝܐ.

Tuma: Mën yo ëšma d emax? Tuma: Annenin adı nedir? ܬܘܡܐ: ܡܢ ܝܐ ܐܫܡܗ ܕܐܡܟ؟

Maryam: Ëšma Saro yo. Maryam: Onun adı Saro'dur. ܡܪܝܡ: ܐܫܡܗ ܣܪܐ ܝܐ.

Tuma: Kmo aḥunone w ḥotote këtlax? Tuma: Kaç kız ve erkek kardeşin var? ܬܘܡܐ: ܟܡܐ ܐܚܘܢܢܐ ܘܚܬܬܐ ܟܬܠܟ؟

Maryam: Këtli ḥa ahuno w tarte ḥotote. Maryam: Bir erkek kardeşim ve iki kızkardeşim vardır. ܡܪܝܡ: ܟܬܠܝ ܚܐ ܐܚܘܢܐ ܘܬܪܬܐ ܚܬܬܐ.

Tuma: Mayko kotitu bu šëršo? Tuma: Aslen nerelisiniz? (çoğul) ܬܘܡܐ: ܡܝܟܐ ܟܬܝܬܘ ܒܘ ܫܪܫܐ؟

Maryam: Kotina me Ṭurcabdin. Maryam: Turabdin'den geliyoruz. (Turabdin'liyiz) ܡܪܝܡ: ܟܬܝܢܢܐ ܡܐ ܛܘܪܥܒܕܝܢ.

Tuma: Ema atitu l Holanda? Tuma: Hollanda'ya ne zaman taşınıdınız? ܬܘܡܐ: ܐܡܐ ܐܬܝܬܘ ܠܗܘܠܢܕܐ؟

Maryam: Meqëm bë csar ëšne. Maryam: On sene önce. ܡܪܝܡ: ܡܩܡ ܒܥܣܪ ܐܫܢܐ.

Tuma: Aydarbo yalifat u lišono Holandoyo? Tuma: Flemenkçe'yi nasıl öğrendin? ܬܘܡܐ: ܐܝܕܪܒܐ ܝܠܝܦܬ ܐܘ ܠܫܢܐ ܗܘܠܢܕܝܐ؟

Maryam: Bi madrašto yalifono. Maryam: Okulda öğrendim. ܡܪܝܡ: ܒܡܕܪܫܬܐ ܝܠܝܦܢܐ.

Tuma: Mën këbcat howat bu zabno d ote? Tuma: Gelecekte ne yapmak isterdiniz? ܬܘܡܐ: ܡܢ ܟܒܥܬ ܗܘܬ ܒܘ ܙܒܢܐ ܕܐܬܐ؟

Maryam: Këbcono hëwyono malfonito. Maryam: Öğretmen olmak istiyorum. ܡܪܝܡ: ܟܒܥܝܢܐ ܗܘܝܢܐ ܡܠܦܢܝܬܐ.

8. Boşluklara doğru harfleri yerleştiriniz (š - s / ܫ - ܣ).

Surayt Süryani ܣܘܪܝܬ

šato sene ܫܬܐ

Saro Saro ܣܳܪܐ
ëšmo isim, biraz ܐܶܫܡܐ
Suryayto Süryanice ܣܘܪܝܳܝܬܐ
asiruṯo iletişim ܐܰܣܺܝܪܘܬܐ
šuqo alışveriş merkezi ܫܘܩܐ
Suryoyo Süryani ܣܘܪܝܳܝܐ
lišono dil ܠܶܫܳܢܐ
rastorant restoran ܪܰܣܛܳܘܪܰܢܬ
ëšne yıllar ܐܶܫܢܶܐ
csar on ܥܣܰܪ
qaššo büyükbaba ܩܰܫܫܐ
qašto büyükanne ܩܰܫܬܐ
masuwwe yaşlandılar, yaşlılardır ܡܰܣܘܘܶܗ
madrašto okul ܡܰܕܪܰܫܬܐ

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		ܠܘܚܐ ܕܡܶܠܶܐ
abne	*erkek evlat (lar)*	ܐܰܒܢܶܐ
abne d cammo	*amcanın oğulları (baba tarafı kuzenler)*	ܐܰܒܢܶܐ ܕܥܰܡܡܐ
abne d ḥolo	*dayının oğulları (anne tarafı kuzenler)*	ܐܰܒܢܶܐ ܕܚܳܠܐ
abro	*erkek çocuk, evlat*	ܐܰܒܪܐ
aḥuno	*erkek kardeş*	ܐܰܚܘܢܐ
arbci	*kırk*	ܐܰܪܒܥܺܝ
arbco	*dört*	ܐܰܪܒܥܐ

asiruṯo	*iletişim*	ܐܣܝܪܘܬܐ
aṯro	*vatan, yer*	ܐܬܪܐ
aṯto	*hanım, karı*	ܐܬܬܐ
babo	*baba*	ܒܒܐ
ban ëšne	*yıllardır*	ܒܢ ܐܫܢ̈ܐ
barṯo	*kız evlat*	ܒܪܬܐ
bnoṯe	*kız evlatlar*	ܒܢ̈ܬܐ
bu zabnawo	*bu günlerde*	ܒܘ ܙܒ̈ܢܘܐ
cadi	*burada: normal*	ܥܕܝ
cam	*beraber, ile, birlikte*	ܥܡ
cammo, çoğ. cammone	*amca*	ܥܡܐ .. ܥܡܡ̈ܢܐ
camṯo	*teyze*	ܥܡܬܐ
cëmro	*yaş*	ܥܡܪܐ

csar	*on*	ܥܣܪ
dado (dişil)	*amcanın karısı*	ܕܕܐ (ܢܩ)
dukano (dişil)	*dükkan*	ܕܘܟܢܐ (ܢܩ)
dukano daj jule	*giysi dükkanı, butik*	ܕܘܟܢܐ ܕܕܝ ܓܘܠܐ
ema	*ne zaman?*	ܐܡܐ
emo (dişil)	*anne*	ܐܡܐ (ܢܩ)
ëšne	*yıllar*	ܐܫܢܐ
gawire	*evli (çoğul)*	ܓܘܝܪܐ
gawro	*erkek, koca*	ܓܘܪܐ
ġalabe	*çok, pek çok*	ܓܠܒܐ
harke	*burası*	ܗܪܟܐ
haṯe	*bu (tekil)*	ܗܬܐ
hawxa	*öyle, öyleyse*	ܗܘܟܐ

heš	*henüz*	ܗܶܫ
hiyuṯo	*kimlik, tabiyet*	ܗܺܝܽܘܬ݂ܳܐ
ḥaye	*hayat, yaşam*	ܚܰܝܶܐ
ḥolo	*dayı*	ܚܳܠܳܐ
ḥoṯo	*kızkardeş*	ܚܳܬ݂ܳܐ
ḥulto	*teyze*	ܚܘܠܬܐ
ḥoṯoṯe	*kızkardeşler*	ܚܳܬ݂ܳܬ݂ܶܐ
i iqarṯaṯe	*bu aile*	ܐܝ ܐܝܩܰܪ̈ܬ݂ܰܬ݂ܶܐ
iqarṯo	*aile*	ܐܝܩܰܪܬ݂ܳܐ
iqroṯe	*aileler*	ܐܝܩܪ̈ܳܬ݂ܶܐ
jule	*kıyafetler*	ܓ̰ܘܠܶܐ
këbci	*isterler*	ܟܐ̈ܒܥܝ
këtle	*onun ….var (erkek)*	ܟܬܠܶܗ

këtte	*onların ….var (çoğul)*	ܟܸܬܬܶܗ
këṯyo	*o (dişi) gelir, o (dişi) ……'dan gelmiştir*	ܟܸܐܬ݂ܝܐ
këzzën	*giderler*	ܟܸܐܙܙܸܢ
kocawdi	*çalışırlar*	ܟܳܥܰܘܕܝ
kocawdo	*o çalışır (dişi)*	ܟܳܥܰܘܕܐ
kocayši	*onlar çalışırlar*	ܟܳܥܰܝܫܝ
kocowad	*o alışır (erkek)*	ܟܳܥܳܘܰܕ
komarno	*derim (söyleyen kişi erkek)*	ܟܳܡܰܪܢܐ
komašafco	*o yaşar, o harcar (o:dişi)*	ܟܳܡܰܫܰܦܥܐ
koméjġoli	*konuşurlar/ Konuşuyorlar*	ܟܳܡܸܓ̰ܓ̇ܳܠܝ
komiḏoco	*o bilinir (tanınır)*	ܟܳܡܝܕ݂ܳܥܐ
komtalfëni	*ararlar*	ܟܳܡܬܰܠܦܸܢܝ
kozayri	*ziyaret ederler*	ܟܳܙܰܝܪܝ

kul	*herbir*	ܟܘܠ
l	*-e doğru (edat)*	ܠ-
lašan	*-mek,-mak için*	ܠܰܫܰܢ
law	*artık değil, yok*	ܠܰܘ
lë ḥdoḏe	*birbiri*	ܠܶܚܕܳܕܶܐ
lišono	*dil*	ܠܫܳܢܐ
lo ṭocën	*onlar unutmazlar (bunu)*	ܠܐ ܛܳܥܶܢ
m, me	*-den, -dan*	ܡ- ܡܶܐ
madrašto	*okul*	ܡܰܕܪܰܫܬܐ
markawla ruḥa	*yerleşti*	ܡܰܪܟܰܘܠܗ ܪܘܚܰܗ
masuwwe	*yaşlandılar*	ܡܰܣܘܘܶܗ
mëqṭoco	*burası: (ki) ..ile bağlantıyı kaybetmiştir*	ܡܶܩܛܳܥܐ
miḏe d	*çünkü*	ܡܝܕܶܐ ܕ

nacime	*çocuklar*	ܢܰܟܝܡܶܐ
nafiqi	*terkettiler, gittiler, dışarı gittiler*	ܢܰܦܝܩܝ
ne	*onlar (3.çoğul)*	ܢܶܐ
nëfqi	*giderler*	ܢܷܦܩܝ
qaššo, jëddo	*büyükbaba*	ܩܰܫܫܐ ܆ ܓ̰ܷܕܕܐ
qašto	*büyükanne*	ܩܰܫܬܐ
qëṭre	*problemler*	ܩܷܛܪܶܐ
rakiwo	*yerleşti (o, dişi)*	ܪܰܟܝܘܐ
rastorant	*restaurant*	ܪܰܣܛܳܪܰܢܬ
ruḥa	*kendisi (o, dişi)*	ܪܘܚܰܗ
ste	*ayrıca*	ܣܛܶܐ
şënca (dişil)	*meslek*	ܨܷܢܥܰܐ (ܬܰܐ)
šato	*yıl*	ܫܰܢܬܐ

taḥolo (dişil)	*dayının karısı*	ܬܰܚܳܠܐ (ܐܳܝ)
talafon	*Telefon*	ܬܰܠܰܦܽܘܢ
tarte	*iki (dişi)*	ܬܰܪ̈ܬܶܐ
tmone w tleṯi	*38*	ܬܡܳ̈ܢܶܐ ܘܬܠ̈ܳܬܺܝ
tre	*iki (erkek)*	ܬܪ̈ܶܐ
ṭawwo	*iyi (tekil)*	ܛܰܘܘܐ
ṭocën	*(bu)onların unuttuğudur*	ܛܳܥܶ̈ܝܢ
ucdo	*şimdi*	ܐܘܥܕܐ
w	*ve*	ܘ
yo	*odur (3.tekil- dişi ve erkek)*	ܝܐ
zabno	*zaman*	ܙܰܒܢܐ

Madrašto Okul ܡܰܕܪܰܫܬܐ

Bu dersimizde

- Aday'ın ne zaman ve nerede Flemenkçe'yi öğrendiğini
- Aday'ın bir öğretmen olarak işi hakkında bilgileri
- Öğretmen ve öğrenci arasındaki diyalogları öğreneceğiz

ܡܕܪܫܬܐ

ܡܕܪܫܬܐ

ܐܝ ܡܕܪܫܬܐ ܕܘܓܕܐ ܕܘ ܡܘܠܦܢܐ ܝܐ.

ܓܝܒܗ ܚܐ ܢܟܠܗ ܘܡܟܠܗ ܐܒܗ.

ܡܩܡ ܕܗܘܐ ܐܘ ܐܕܝ ܡܠܦܢܐ ܒܡܕܪܫܬܐ ܗܘܠܢܕܝܐ، ܡܥܕܠܗ ܕܢܠܦ ܠܫܢܐ ܗܘܠܢܕܝܐ.

ܐܙܙܗ ܠܒܘܪܐ ܕܘ ܠܫܢܐ ܘܒܠܫܢܝ ܙܒܢܐ ܢܓܗ ܢܠܠ ܐܘ ܥܡܠܐ ܕܘ ܡܘܠܦܢܐ ܒܗܘܠܢܕܝܐ.

ܗܘܕܐ ܐܘ ܐܕܝ ܡܫܪܟܗ ܒܘܫܗ ܠܗ ܠܗܘܕܐ.

Madrašto	Okul
I madrašto dukṯo du yulfono yo.	*Okul öğrenim görülen yerdir.*
Kibe ḥa yolaf w molaf eba.	*Orada kişi hem öğrenim görebilir, hem de eğitim verebilir.*
Meqëm d howe u Aday malfono b madrašto Holandayto, mšarele d yolaf lišono Holandoyo.	*Aday bir Flemenk okulunda öğretmen olmadan önce Flemenkçe dili üzerine öğrenim gördü.*
Azze l dawro du lišono w b cayni zabno yalëf cal u šbilo du yulfono b Holanda.	*Flemenkçe öğrenirken Hollanda'daki öğretim metodlarını da öğrendi.*
Hawxa u Aday mḥadarle ruḥe lu cwodo.	*Aday kendini böyle iş hayatına hazırlamıştır.*

ܡܲܠܦܵܢܵܐ ܐܲܕܲܝ
ܐܘ ܐܲܕܲܝ ܡܫܲܪܹܠܗ ܐܘ ܕܘܪܐ ܬܪܘܢܐ ܕܗ ܠܫܵܢܐ ܗܘܿܠܲܢܕܵܝܐ ܡܩܹܡ ܕܗܵܘܹܐ.
ܒܗ ܕܘܪܝܐ ܢܝܚܦ ܐܝܒܪܬܐ ܡܘܕܥܐ ܪܘܫܗ ܘܐܝܒܪܬܐ ܐܬܬܐ ܘܡܩܒܠ ܠܡ ܐܦ ܝܬܐ.
ܢܝܦ ܗܘܐ ܝܠܟܬܐ ܦܘܬܐ ܕܝ ܡܕܪܫܬܐ ܦܘܕ: ܩܝܐ، ܕܦܗܕ، ܦܘܢܐ، ܠܘܚܐ، ܟܫܝܬܐ، ܡܠܦܢܐ، ܗܕܪܐ، ܬܠܡܝܕܐ، ܟܬܒܝܬܐ، ܡܕܝܬܐ، ܦܘܢܬܐ، ܩܪܛܐ، ܕܘܕܥܐ ܘܚܕܪ.

ܟܬܘܒ ܡܐ ܕܡܫܝܢ ܡܪܟܒ ܕܘܟܬܐ ܕܗ ܠܫܢܐ ܣܘܪܝܝܐ، ܡܥܠܝܗ ܕܪܕܪ ܥܠ ܠܘܕܐ ܕܝ ܡܠܦܝܘܬܐ.

ܐܘܟܒܐ ܐܘ ܐܝܕܐ ܡܠܦܝܐ ܠܝ. ܪܡܟܦ ܗܘܕܝܢ ܒܡܕܪܫܬܐ ܣܘܪܝܝܬܐ. ܪܝܟܗ ܥܠܘܦܐ ܣܘܪܝܝܐ ܘܗܘܕܝܢܐ.

ܥܡ ܐܘ ܙܒܢܐ ܐܘ ܐܝܕܐ ܪܡܘܡܐ ܐܘ ܠܫܢܐ ܝܕܥܗ ܐܘ ܣܘܪܝܝܐ، ܦܝܫܟܗ ܒܝ ܬܒܝܬܐ ܢܡܘܐ ܕܝܟܢܐ ܠܗ ܘܥܠܡܐ ܕܗ ܠܫܢܐ ܣܘܪܝܝܐ.

ܝܠܛܐ ܪܕܐ ܒܗ ܙܒܢܐ ܕܗ ܦܪܢܐ ܪܘܐ ܡܡܠܐ ܟܝܢ ܕܝ ܥܠܘܦܐ ܘܕܗ ܡܠܦܝܐ.

ܪܕܝܢ ܣܝܐ ܡܢ ܥܠܘܦܐ ܣܘܪܝܝܐ ܐܢ.

ܪܡܥܠܐ ܐܘ ܐܝܕܐ: ܐܝܪܐ ܥܠܝܦܗ ܣܘܪܝܝܐ؟

ܪܡܦܝܐ ܐܘ ܐܝܕܐ: ܐܝܐ ܗܘܐ ܪܒܪ ܥܒ ܕܘܕܐ ܕܗ ܠܫܢܐ ܥܠܝܦܐ.

ܗܘ ܡܢ ܝܐܟܢܗ ܝܠܦܗ ܗܘܕܝܢ؟ ܪܡܥܢܠ ܐܘ ܐܝܕܐ ܠܝ ܪܕܝܢ.

ܗܝܢܐ ܝܐܡܐ: ܥܠ ܕܝܠܝ ܫܘܪܝܐ ܗܘܕܝܢܐ، ܝܐܟܢܝܐ ܦܗܡܝܝܗ ܐܢܝܡܟܐ ܕܗܘܝܐ ܥܡ ܣܝܕܐ.

ܡܳܕܳܐ ܝܰܠܘܦܳܐ ܗܘܪܢܳܝܐ ܝܐ. ܐܘ ܐܰܕܰܝ ܡܟܰܡܶܠܗ: ܗܘ ܩܽܡ ܐܝܟܠܗ ܝܠܦܗ ܗܘܪܢܝܐ؟

ܗܳܢܐ ܝܐܡܡܐ: ܐܟܕܝܦܢܐ ܐܘ ܠܡܬܦܢܝܢ

ܐܘ ܠܡܬܦܢܝܢ ܩܠܡܐ ܡܢ ܗܢܘܢܝܢ ܐ

ܓܘܪ ܫܐ ܡܢ ܕܝܠܗ ܓܘܘܐ ܐ

ܝܐܡܡܢ: ܐܘ ܡܘܠܦܐ ܐܘ ܟܘܪܐ ܕܩ ܩܕܐ ܐ

Malfono Aday	*Aday Öğretmen*
U Aday mkamele u dawro šarwoyo du lišono Holandoyo meqëm d cowad.	*Aday işe başlamadan önce başlangıç seviyesi Hollanda dilini (Flemenkçe) bitirdi.*
Bu dawrano yalëf aydarbo mawd̲ac ruḥe w aydarbo obe w šoqal cam an noše.	*O, bu kursta kendini nasıl tanıtacağını ve insanlarla nasıl sosyalleşeceğini öğrendi.*
Yalëf ste ġalabe xabre di madrašto xud: qanyo, daftar, kt̲owo, luḥo, laḥayto, malfono, sëdro, čanṭa, ṭëblit̲o, qrayto, kt̲awto, hërgo, durošo w ġer.	*O, bu kursta ayrıca okulla ilgili pek çok kelime de öğrendi; kalem, defter, kitap, tahta, silgi, öğretmen, sınıf, çanta, masa, yasmak, okumak, ders, alıştırma gibi diğer başka kelimeler.*

Bëṯër me d qadër maxlaṣ ruḥe bu lišono Holandoyo, mšarele d korax cal cwodo di malfonuṯo.	*Aday Hollanda dilini akıcı konuşmaya başladıktan sonra öğretmenlikle ilgili işleri araştırmaya başladı.*
Ucdo u Aday malfono yo. Komolaf Surayt b madrašto Holandayto. Këtle yolufe Holandoye w Suryoye.	*Aday şimdi bir öğretmendir. Bir Hollanda okulunda Süryanice öğretmektedir. Onun Hollandalı ve Süryani öğrencileri vardır.*
Cam u zabno u Aday komaqwe u lišonayḏe u Holandoyo. Frëšle le bi šabṯo yawmo dilonoyo lu ylofo du lišono Holandoyo.	*Aday zamanla Flemenkçesini geliştirdi. Haftada bir günü Flemenkçe öğrenmek için ayırdı.*
Ġalabe kore bu zabno du hërgo kowe mamlo bayn day yolufe w du malfono.	*Ders sırasında sık sık öğretmen ve öğrenciler arasında konuşmalar olur.*
Karin ḥḏo may yolufe Holandoye yo.	*Karin Hollandalı öğrencilerden birisidir.*
Komšaylo u Aday: „Ayko yalifat Holandoyo?“	*Karin Aday’a sorar: „Flemenkçe’yi nerede öğrendin?“*
Komfane u Aday: „Ono ste xoṯax bad dawre du lišono yalëfno.	*Aday cevap verir: „Senin gibi, dil kursunda“.*
Hat qay këbcat yëlfat Surayt?”, komšayal u Aday li Karin.	*Aday Karin’e sorar: „Neden Süryanice öğrenmek istiyorsun?“.*
Hiya këmmo: „Cal d këtli ḥawrone Suryoye, këbcono fëhmanne inaqla d howina cam ḥḏoḏe.“	*Şöyle cevap verir: „Çünkü Süryani arkadaşlarım var ve ben beraber olduğumuz zaman onları anlamak istiyorum.“*

Marta yolufto Suryayto yo. U Aday komšayela: Hat qay këbcat yëlfat Surayt?	*Öğrencisi Marta Süryanidir. Aday ona sorar: „neden Süryanice öğrenmek istiyorsun?“*
Hiya këmmo: Cal d këtyo u lišonayḏi.	*O der ki: „Çünkü benim dilimdir”.*
U lišonayḏi falqo mi hiyuṯayḏi yo.	*Dilim kimliğimin bir parçasıdır.*
Bëṯër ḥa mën d yolaf ṭawwo yo.	*Ayrıca birşey öğrenmek iyidir.*
Këmmi u yulfono u bahro dat tre yo.	*Derler ki “Öğrenmek ikinci ışıktır.“*

Egzersizleri I

1. Bu dersin tekstini sesli olarak okuyunuz ve nasıl söylendiğine dikkat ediniz!

2. Aşağıdaki kelimeleri öğreniniz.

madrašto	*okul*	ܡܰܕܪܰܫܬܐ
dukṯo	*yer*	ܕܘܟܬ݂ܐ
yulfono	*eğitim, öğrenme*	ܝܘܠܦܳܢܐ
kibe	*yapabilir (o- erkek)*	ܟܝܒܶܗ

yolaf	*öğrenir*	ܝܳܠܰܦ
ḥa	*bir*	ܚܰܐ
molaf	*öğretir (bunu)*	ܡܳܠܰܦ
meqëm	*önce*	ܡܶܩܷܡ
mšarele	*başladı*	ܡܫܰܪܶܠܶܗ
howe	*(bu) oldu (o)*	ܗܳܘܶܐ
lišono	*dil*	ܠܝܫܳܢܐ
azze	*gitti*	ܐܰܙܶܙܗ
dawro du lišono	*dil kursu*	ܕܰܘܪܐ ܕܘ ܠܝܫܳܢܐ
b cayni zabno	*aynı zamanda*	ܒܥܰܝܢܝ ܙܰܒܢܐ
mëdle	*aldı – almıştı*	ܡܶܕܠܶܗ
cal	*üzerinde, hakkında*	ܥܰܠ
cal d	*çünkü*	ܥܰܠ ܕ

šbilo	*metod(-lar)*	ܫܒܝܠܐ
mḥaḏarle	*hazırlandı – hazırlanmıştı*	ܡܚܰܕܰܪܠܶܗ
mkamele	*bitti – bitmişti*	ܡܟܰܡܶܠܶܗ
šarwoyo	*burada: başlangıç seviyesinde olanlar*	ܫܰܪܘܳܝܐ
aydarbo	*vasıl?*	ܐܰܝܕܰܪܒܐ
mawḏac ruḥe	*kendini tanıtır (o-erkek)*	ܡܰܘܕܰܥ ܪܘܚܶܗ
yalëf	*öğrendi – öğrenmiştir*	ܝܰܠܶܦ
obe w šoqal (cam)	*sosyalleşir (bununlar, bu şekilde)*	ܐܳܒܶܐ ܘܫܳܩܰܠ (ܥܰܡ)
cam	*beraber, birlikte*	ܥܰܡ
noše	*insanlar*	ܢܳܫܶܐ
ġalabe	*çok, bir sürü, pek çok*	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ
xud	*gibi, bunun gibi, benzer*	ܟ̰ܘܕ
korax	*(bunu) arar*	ܟ̰ܳܪܰܟ̰

malfonuṯo	*öğretmenlik pozisyonu*	ܡܰܠܦܳܢܽܘܬ݂ܳܐ
qanyo	*kalem*	ܩܰܢܝܳܐ
kṯowo	*kitap*	ܟܬ݂ܳܒܳܐ
daftar	*defter*	ܕܰܦܬܰܪ
luḥo	*tahta*	ܠܘܚܐ
malfono	*öğretmen (erkek)*	ܡܰܠܦܳܢܐ
malfoniṯo	*öğretmen (kadın)*	ܡܰܠܦܳܢܝܬ݂ܐ
sëdro	*sınıf, sınıf odası*	ܣܶܕܪܐ
laḥayto	*silgi*	ܠܰܚܰܝܬܐ
čanṭa	*çanta*	ܓ̰ܰܢܛܰܐ
ṭëbliṯo	*masa*	ܛܶܒܠܝܬ݂ܐ
qrayto	*okumak*	ܩܪܰܝܬܐ
kṯawto	*yazmak*	ܟܬ݂ܰܘܬܐ

hërgo	*ders*	ܗܶܪܓܳܐ
durošo	*alıştırma*	ܕܽܘܪܳܫܳܐ
ġer	*diğerleri, başkaları*	ܓ̰ܶܪ
maxlaṣ ruḥe	*kendini korur. (burada) akıcı konuşur (bir dili)*	ܡܰܚܠܰܨ ܪܽܘܚܶܗ
yolufe	*öğrenciler*	ܝܳܠܽܘܦܶܐ
komaqwe	*geliştirir*	ܟܳܡܰܩܘܶܐ
miḏe d	*çünkü*	ܡܝܕܶܐ ܕ
frëšle	*sınıfladı, sıraladı*	ܦܪܶܫܠܶܗ
šabṯo	*hafta*	ܫܰܒܬܳܐ
yawmo	*gün*	ܝܰܘܡܳܐ
dilonoyo	*özel*	ܕܺܝܠܳܢܳܝܳܐ
ġalabe kore	*sık sık*	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ ܟܳܪܶܐ
kowe	*o, olur*	ܟܳܘܶܐ

mamlo	*konuşma, tartışma*	ܡܰܡܠܐ
komšaylo	*sorar (o-kadın)*	ܟܽܡܫܰܝܠܐ
komšayal	*sorar (o-erkek)*	ܟܽܡܫܰܝܰܠ
qay	*neden?*	ܩܰܝ
komfane	*o cevap verir (erkek)*	ܟܽܡܦܰܢܶܐ
xoṯax	*senin gibi (tekil)*	ܟ݂ܽܬ݂ܰܟ݂
hiya	*o (dişil)*	ܗܺܝܰܐ
kĕmmo	*o söyler, cevap verir (dişil)*	ܟܐܷܡܡܐ
ḥawrone	*arkadaşlar*	ܚܰܘܪܽܢܶܐ
fĕhmanne	*ben onları anlıyorum*	ܦܷܗܡܰܢܢܶܗ
inaqla d	*eğer, ne zaman*	ܐܝܢܰܩܠܰܐ ܕ
cam ḥḏoḏe	*beraber*	ܥܰܡ ܚܕ݂ܽܕ݂ܶܐ
falqo	*parça, kısım, bölüm*	ܦܰܠܩܐ

i hiyuṯayḏi	*kimliğim, milliyetim*	ܐܝ ܗܝܘܬܝܕܝ
këmmi	*söyleniyor*	ܟܐܡܡܝ
bahro dat tre	*ikinci ışık*	ܒܗܪܐ ܕܬ ܬܪܐ

3. Tekste verilen soruların cevaplarını bulunuz.

Mën sëmle u Aday meqëm d cowad? ܡܢ ܣܡܠܗ ܐܘ ܐܕܝ ܡܩܡ ܕܟܘܕ؟

Mën yalëf u Aday bu dawro du lišono? ܡܢ ܝܠܦ ܐܘ ܐܕܝ ܒܘ ܕܘܪܐ ܕܘ ܠܫܢܐ؟

Mën kocowad u Aday w ayko? ܡܢ ܟܘܟܘܕ ܐܘ ܐܕܝ ܘܐܝܟܐ؟

Man ne ay yolufe du Aday? ܡܢ ܢܐ ܐܝ ܝܘܠܘܦܐ ܕܘ ܐܕܝ؟

Mën sëmle u Aday, lašan d maqwe u lišono Holandoyo? ܡܢ ܣܡܠܗ ܐܘ ܐܕܝ ܠܫܢ ܕܡܩܘܐ ܐܘ ܠܫܢܐ ܗܘܠܢܕܝܐ؟

Qay këbco i Karin yëlfo Surayt? — ܩܲܝ ܟܐܒܥܐ ܐܝ ܟܵܪܝܢ ܝܐܠܦܐ ܣܘܪܲܝܬ؟

Qay këbco i Marta yëlfo Surayt? — ܩܲܝ ܟܐܒܥܐ ܐܝ ܡܵܪܬܐ ܝܐܠܦܐ ܣܘܪܲܝܬ؟

4. İlgili kısımları birleştirin ve anlamlı bir cümle oluşturun.

1 I madrašto	u dawro	1 du yulfono yo.	ܕܘ ܝܘܠܦܵܢܐ ܝܐ. 1	ܐܘ ܕܲܘܪܐ	1 ܐܝ ܡܲܕܪܲܫܬܐ
2 Kul d ko̱te	komaqwe	du lišono.	ܕܘ ܠܫܵܢܐ.	ܟܘܡܲܩܘܐ	2 ܟܘܠ ܕܟܘܬܐ
3 U Aday mkamele	1 dukto	Suryoye w Holandoye.	ܣܘܪܝܵܝܐ ܘܗܘܠܲܢܕܵܝܐ.	1 ܕܘܟܬܐ	3 ܐܘ ܐܲܕܲܝ ܡܟܲܡܶܠܗ
4 Hiye këtle	yolufe	u lišono Holandoyo.	ܐܘ ܠܫܵܢܐ ܗܘܠܲܢܕܵܝܐ.	ܝܘܠܦܐ	4 ܗܝܝܐ ܟܐܬܠܗ
5 Bi šabto	këtla	lu dawro du lišono.	ܠܘ ܕܲܘܪܐ ܕܘ ܠܫܵܢܐ.	ܟܐܬܠܗ	5 ܒܝ ܫܲܒܬܐ

6 I Karin	yawmo ḥa këzze	ḥawrone Suryoye.	ܚܒܪܘܢܐ ܣܘܪܝܝܐ.	ܝܘܡܐ ܚܐ ܟܙܙܗ	ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ	6
7 U lišono	falqo mi	hiyuṯaydi̱ yo.	ܗܝܝܘܬܐܝܕܝ ܝܐ.	ܦܠܓܐ ܡܝ	ܐܘ ܠܫܢܐ	7

Dilbilgisi 5

a) İyelik zamiri

İyelik zamiri bir şeye sahip olmayı anlatır. İki şekilde ifade edilir: -Bunlardan birincisi bağımsız ve ikincisi isme ek olarak geldiği durumlardır. İyelik zamiri genel ve sınırlı şekillerde kullanılır. Son şekil akrabalar ve vücut kısımlarınından bahsedilirken kullanılır.

1. İyelik zamiri belirteci

Genel sıralama aşağıdaki şekilde yapılır:

Tekil Çoğul

1. şahıs -ayd̲i benim ܐܝܕܝ -ayd̲an bizim ܐܝܕܢ

2. şahıs

-ayd̲ux

-ayd̲ax

senin (erkek)

senin (dişi)

ܐܝܕܘܟ

ܐܝܕܟ

-at̲xu sizin ܐܬܟܘ

3. şahıs

-ayd̲e

-ayd̲a

onun (erkek)

onun (dişi)

-ܰܝܶܗ

-ܰܝܰܗ

-atte onların -ܰܬܬܶܗ
Aşağıdaki örneklerde göreceğiniz gibi iyelik ekleri bir ekle ismin sonuna eklenir:
atto eş ܐܰܬܬܐ
i atto eş (dişil) ܐܝ ܐܰܬܬܐ
i attaydi eşim (dişil) ܐܝ ܐܰܬܬܰܝܕܝ
malfono öğretmen ܡܰܠܦܳܢܐ
u malfono öğretmen (özel) ܐܘ ܡܰܠܦܳܢܐ
u malfonatxu öğretmeniniz (çoğul) ܐܘ ܡܰܠܦܳܢܰܬܟ݂ܘ
ktowe kitaplar ܟܬܳܒ̈ܶܐ
ak ktowe kitaplar (özel) ܐܟ ܟܬܳܒ̈ܶܐ
ak ktowatte kitapların (çoğul) ܐܟ ܟܬܳܒ̈ܰܬܬܶܗ
2. Sınırlı sıralamalar

Akranlar ve bedenin kısımlarıyla ilgili seriler sınırlıdır. Mesela xabro ܚܰܒܪܐ „kelime“, ëšmo ܐܷܫܡܐ „isim“, šuġlo ܫܘܓ݂ܠܐ „iş“, cëmro ܥܷܡܪܐ „yaş“ için birkaç istisna vardır. Bu kelimeler son ek alabilirler. Sınırlı olan bu sıralalara örnek şöyle verilebilir:

Tekil Çoğul
1. şahıs -i -ܝ -an -ܰܢ
2. şahıs
-ux (erkek)

-ax (dişi)

-ܘܟ݂

-ܰܟ݂

-ayxu -ܰܝܟ݂ܘ
3. şahıs
-e (erkek)

-a (dişi)

-ܶܗ

-ܰܗ

-ayye ـܰܝܶܗ
Birinci çoğul şahıs son eki -an ـܰܢ alternatif olarak -ayna ـܰܝܢܳܐ olarak yazılabilir. Bu şekildeki son eklerin nasıl olduğunu ëšmo ܐܶܫܡܳܐ „ad, isim“ kelimesinde görelim:
Tekil Çoğul
ëšmi adım, ismim ܐܶܫܡܝ ëšman adımız, ismimiz ܐܶܫܡܰܢ
ëšmux ëšmax adın, ismin (erkek) adın ismin (kadın) ܐܶܫܡܽܘܟ ܐܶܫܡܶܟ ëšmayxu adınız, isminiz ܐܶܫܡܰܝܟܽܘ
ëšme ëšma adı, ismi (erkek) adı, ismi (dişi) ܐܶܫܡܶܗ ܐܶܫܡܰܗ ëšmayye adları, isimleri ܐܶܫܡܰܝܗܶ
Birkere daha tekrar etmek gerekirse; son ek ismin sonuna getirilir. Son ekin getirildiği isim bu şekilde tamamlanmış olur:
ëšmo isim, ad ܐܶܫܡܳܐ
u ëšmo isim, ad ܐܘ ܐܶܫܡܳܐ
ëšme onun adı, ismi (erkek) ܐܶܫܡܶܗ
b) İşaret zamiri

İşaret zamiri iki şekilde; biri bağımsız diğer ise son ek şeklinde olur.

1. Bağımsız işaret zamiri

Yakınlık durumuna göre Uzaklık durumuna göre
hano bu (tekil, erkek) ܗܳܢܳܐ hawo şu (tekil, erkek) ܗܰܘܳܐ
hate bu (tekil, dişi) ܗܳܕܶܐ hayo şu (tekil, dişi) ܗܳܝ
hani bunlar (çoğul) ܗܳܢܝ hanëk şunlar (çoğul) ܗܳܢܶܟ
Örnekler:
hate i attaydi yo bu benim eşimdir (dişil). ܗܳܕܶܐ ܐܝ ܐܰܬܬܰܝܕܝ ܝܐ
manyo hayo? şu kadın kimdir? ܡܰܢܝܳܐ ܗܳܝ؟
hani suryoye ne bunlar Süryanilerdir. ܗܳܢܝ ܣܽܘܪܝܳܝܶܐ ܢܶܐ
2. İsm ek olarak gelen işaret zamiri yakınlığı gösterir
Yakınlık durumuna göre Uzaklık durumuna göre
-ano bu ـܳܢܳܐ -awo şu ـܰܘܳܐ
-ate bu (tekil) ـܳܕܶܐ -ayo şu (tekil, dişil) ـܳܝ
-ani bunlar (çoğul) ـܳܢܝ -anëk şunlar (çoğul) ـܳܢܶܟ
Örneklerde gördüğünüz şekilde işaret zamiri ismin sonuna eklenir. İsmin artikeli sayesinde hangi cins olduğu anlasılır. Örnekler:
hërgo ünite ܗܶܪܓܐ
u hërgo ünite ܐܘ ܗܶܪܓܐ
u hërgano bu ünite ܐܘ ܗܶܪܓܳܢܳܐ
iqarto aile ܐܝܩܰܪܬܳܐ
i iqarto aile ܐܝ ܐܝܩܰܪܬܳܐ
i iqartate bu aile ܐܝ ܐܝܩܰܪܬܳܕܶܗ
zabne zamanlar ܙܰܒܢܶܐ
az zabne zamanlar ܐܙ ܙܰܒܢܶܐ
az zabnanëk şu zamanlar ܐܙ ܙܰܒܢܳܢܶܟ

Kültür 5
Süryanice’de "Madrašto ܡܕܪܫܬܐ" yani okul kelimesi herhangi bir tip okulu kastedebilir. Tarihsel olarak bakarsak madrašto kelimesi öğrencilerin daha çok küçük yaşlarda Süryanicelerini geliştirmek için ve ayinlerde okuyacakları ilahileri öğrenmek için gitmeye başladığı bölgedeki kilise okullarını anlatmaktadır. Burası genellikle Cumartesi ve Pazar günleri ve ayrıca haftanın diğer günleri de okuldan sonra derslerin devam ettiği bir okuldu.

Süryanilerin tarih boyunca devam ettikleri tam gün derslere girdikleri bu okullar teoloji, felsefe ve tıp bilimlerinin öğretildiği okullardı ve en bilinenleri Edessa Okulu „Madrašto d Urhoy ܡܕܪܫܬܐ ܕܐܘܪܗܝ“ ve Nsibis Okulu (Nusaybin)’dur „Madrašto dë Nṣiwën ܡܕܪܫܬܐ ܕܢܨܝܒܝܢ".

Bu okullar ikinci ve dördüncü yüzyıllarda kurulumuş olup dünyada kurulmuş olan ilk üniversitelerdir.

„kul mede madrašto yo ܟܘܠ ܡܕܡ ܡܕܪܫܬܐ ܝܐ" diye bir deyiş vardır ve anlamı “okul herşeydir” demektir ve madrašto’nun önemine değinir.

Egzersizleri II
5. Aşağıdaki konuşmaları çalışınız.
Maryam: Karin, aydarbo këzze u hërgo du Surayt? Maryam: Karin, Süryanice dersleri nasıl gidiyor? ܡܪܝܡ: ܟܪܝܢ، ܐܝܕܪܒܐ ܟܙܙܗ ܐܘ ܗܪܓܐ ܕܘ ܣܘܪܝܬ؟
Karin: Ṭawwo, tawdi. Karin: İyi, teşekkürler. ܟܪܝܢ: ܛܒܐ، ܬܘܕܝ.
Maryam: Sëmlax lax ḥawrone? Maryam: Hiç arkadaş edindin mi? ܡܪܝܡ: ܫܡܠܟ ܠܟ ܚܒܪ̈ܢܐ؟
Karin: E, ġalabe. Karin: Evet, pek çok. ܟܪܝܢ: ܐܝ، ܓܠܒܐ.
Maryam: Kmo yolufe këtxu bu sëdro? Maryam: Sınıfta kaç öğrenciniz var? ܡܪܝܡ: ܟܡܐ ܝܠܘܦ̈ܐ ܟܐܬܘ ܒܘ ܣܕܪܐ؟
Karin: Ḥamšacsar. Karin: 15. ܟܪܝܢ: ܚܡܫܥܣܪ.
Maryam: Man yo u malfonatxu? Maryam: Öğretmeniniz kimdir? ܡܪܝܡ: ܡܢ ܝܐ ܐܘ ܡܠܦܢܬܟܘ؟
Karin: U Aday yo. Karin: Adı Aday’dır. ܟܪܝܢ: ܐܘ ܐܕܝ ܝܐ.
Maryam: I saca bak kmo konëfqitu li afto? Maryam: Teneffüs zamanınız ne zaman? ܡܪܝܡ: ܐܝ ܣܥܬܐ ܒܟ ܟܡܐ ܟܢܦܩܝܬܘ ܠܝ ܐܦܬܐ؟
Karin: I saca bac csar. Karin: Saat10’da(dır). ܟܪܝܢ: ܐܝ ܣܥܬܐ ܒܥ ܥܣܪ.
Maryam: Ayna hërgo kobosam lax? Maryam: Hangi dersi seviyorsun? ܡܪܝܡ: ܐܝܢܐ ܗܪܓܐ ܟܐܒܣܡ ܠܟ؟
Karin: U hërgo du Englišoyo. Hat ayna kobosam lax? Karin: İngilizce dersini seviyorum. Ya sen hangi dersi seviyorsun? ܟܪܝܢ: ܐܘ ܗܪܓܐ ܕܘ ܐܢܓܠܝܫܝܐ. ܗܬ ܐܝܢܐ ܟܐܒܣܡ ܠܟ؟
Maryam: U hërgo du Surayt. Maryam: Süryanice dersini seviyorum. ܡܪܝܡ: ܐܘ ܗܪܓܐ ܕܘ ܣܘܪܝܬ.

Maryam: Ṭawwo, fëš bë šlomo. Maryam: İyi, görüşmek üzere. ܡܪܝܡ: ܛܘܘܐ، ܦܫ
ܒܫܠܡܐ.

Karin: Zax bë šlomo. Karin: Görüşmek üzere. ܟܪܝܢ: ܙܟ ܒܫܠܡܐ.

6. Doğru cevabı bulunuz.

Ayko yalëf u Aday lišono? Aday nerede dil öğrendi? ܐܝܟܐ ܝܠܦ ܐܘ ܐܕܝ ܠܫܢܐ؟

bu bayto evde ܒܘ ܒܝܬܐ

bi madrašto okulda ܒܝ ܡܕܪܫܬܐ

bu cwodo işte ܒܘ ܥܒܕܐ

B mën kokët̲wina? Neyle yazarız? ܒܡܢ ܟܟܬܒܝܢܐ؟

bu hërgo derste ܒܘ ܗܪܓܐ

bu kt̲owo kitapla ܒܘ ܟܬܒܐ

bu qanyo kalemle ܒܘ ܩܢܝܐ

Ayko koyëlfina? Nerede öğreniriz? ܐܝܟܐ ܟܝܠܦܝܢܐ؟

bu bayto evde ܒܘ ܒܝܬܐ

bu cwodo işte ܒܘ ܥܒܕܐ

bu sëdro sınıfta / derste ܒܘ ܣܕܪܐ

B mën koqorina? Neyle okuruz? ܒܡܢ ܟܩܪܝܢܐ؟

bi čanṭo çantalarla ܒܝ ܟ̰ܢܛܐ

bu kt̲owo kitapla ܒܘ ܟܬܒܐ

bu daftar defterlerle ܒܘ ܕܦܬܪ

Cal mën koyëtwina? Nereye otururuz (neyin üzerine)? ܥܠ ܡܢ ܟܝܬܒܝܢܐ؟

cal u kursi sandalyeye ܥܠ ܐܘ ܟܘܪܣܝ

cal u sëdro sınıfta ܥܠ ܐܘ ܣܕܪܐ

cal u hërgo derste ܥܠ ܐܘ ܗܪܓܐ

Mën kosaymina bi madrašto? Okulda ne yaparız? ܡܢ ܟܣܝܡܝܢܐ ܒܝ ܡܕܪܫܬܐ؟

komaḥkina konusuruz ܟܡܚܟܝܢܐ

koyëlfina öğreniriz ܟܝܠܦܝܢܐ

kofëhmina anlarız ܟܦܗܡܝܢܐ

Man komolaf bi madrašto? Okulda kim öğretir? ܡܢ ܟܡܠܦ ܒܝ ܡܕܪܫܬܐ؟

ay yolufe öğrenciler ܐܝ ܝܠܘܦܐ

u malfono öğretmen ܐܘ ܡܠܦܢܐ

i emo anne ܐܝ ܐܡܐ

Mën yo u Aday? Aday kimdir? ܡܢ ܝܐ ܐܘ ܐܕܝ؟

yolufo öğrenci ܝܠܘܦܐ

malfonit̲o öğretmen (kadın) ܡܠܦܢܝܬܐ

malfono öğretmen ܡܠܦܢܐ

U malfono kokot̲aw u hërgo Öğretmen dersi yazar ... ܐܘ ܡܠܦܢܐ ܟܟܬܘ ܐܘ
ܗܪܓܐ

cal i luḥo Tahtaya (tahta üzerine) ܥܠ ܐܝ ܠܘܚܐ

cal i ṭëblit̲o masaya ܥܠ ܐܝ ܛܒܠܝܬܐ

cal i laḥayto silgiye ܥܠ ܐܝ ܠܚܝܬܐ

7. Bu Karin'in karnesidir. Siz de aşağıdaki örneğe benzer karneyi bildiğiniz bir kişi için hazırlayın.

Tašroro report ܬܫܪܪܐ

Ëšmo --- ܐܶܫܡܐ
Sëdro --- ܣܶܕܪܐ
Madrašto --- ܡܰܕܪܰܫܬܐ
Siqumo --- ܣܝܩܘܡܐ
Ṭawwo – ܛܰܘܘܐ Maqëblo – ܡܰܩܶܒܠܐ Mḥilo – ܡܚܝܠܐ
Qrayto --- --- --- ܩܪܰܝܬܐ
Kṯawto --- --- --- ܟܬܰܘܬܐ
Mamlo --- --- --- ܡܰܡܠܐ
Ḥšawto --- --- --- ܚܫܰܘܬܐ
Tarbiṯo --- --- --- ܬܰܪܒܝܬܐ
Swiḥuṯo --- --- --- ܣܘܝܚܘܬܐ

8. Verilen kelimelerle doğru cümleleri oluşturunuz.

u Aday – u dawro – mkamele – du lišono. ܐܘ ܥܰܕܰܝ – ܐܘ ܕܰܘܪܐ – ܡܟܰܡܶܠܗ – ܕܘ ܠܫܳܢܐ.
- -

b zabno karyo – bu lišono – maxlaṣ nafše – qadër. ܒܙܰܒܢܐ ܟܰܪܝܐ – ܒܘ ܠܫܳܢܐ – ܡܰܟܠܶܨ ܢܰܦܫܶܗ – ܩܰܕܶܪ.
- -

d korax – mšarele – cwodo – cal – di malfonuṯo. ܕܟܳܪܰܟ – ܡܫܰܪܶܠܗ – ܥܒܳܕܐ – ܥܰܠ – ܕܝ ܡܰܠܦܳܢܘܬܐ.
- -

bayn – lay yolufe – hawi mamlo – w lu malfono. ܒܰܝܢ – ܠܰܝ ܝܳܠܘܦܶܐ – ܗܘܝ ܡܰܡܠܐ – ܘܠܘ ܡܰܠܦܳܢܐ.
- -

këtla – i Karin – Suryoye – ḥawrone. ܟܶܬܠܗ – ܐܝ ܟܰܪܝܢ – ܣܘܪܝܳܝܶܐ – ܚܰܘܪܳܢܶܐ.
- -

ḥa – maf falqe – u lišono – di hiyuṯo – yo. ܚܐ – ܡܰܦ ܦܰܠܩܶܐ – ܐܘ ܠܫܳܢܐ – ܕܝ ܗܝܝܘܬܐ – ܝܐ.
- -

u bahro – dat tre – u yulfono – yo. ܐܘ ܒܰܗܪܐ – ܕܰܬ ܬܪܶܐ – ܐܘ ܝܘܠܦܳܢܐ – ܝܐ.
- -

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		ܠܘܚܐ ܕܡܶܠܶܐ
afṯo	*ara, teneffüs*	ܐܰܦܬܐ

aydarbo	*nasıl?*	ܐܝܕܪܒܐ
ayko	*nerede?*	ܐܝܟܐ
ayna	*hangisi?*	ܐܝܢܐ
azze	*buradan gitmiştir: ziyaret etmiştir*	ܐܙܙܗ
bahro dat tre	*ikinci ışık*	ܒܗܪܐ ܕܬ ܬܪܐ
cal	*üzerinde, hakkında*	ܥܠ
cal d	*çünkü*	ܥܠ ܕ
cam ḥḏoḏe	*beraber*	ܥܡ ܚܕܕܐ
cayni: b cayni zabno	*aynı zamanda*	ܥܝܢܝ: ܒܥܝܢܝ ܙܒܢܐ
csar (dişil çoğ.)	*on (dişil)*	ܥܣܪ
čanṭa (dişil)	*çanta*	ܟ̰ܢܛܐ (ܐܬ)
d korax	*baktığı/aradığı budur*	ܕ ܟܪܟ̰
daftar	*defter*	ܕܦܬܪ

dawro du lišono	*dil kursu*	ܕܰܘܪܐ ܕܘ ܠܶܫܳܢܐ
dawro šarwoyo	*başlangıç seviyesi kursu*	ܕܰܘܪܐ ܫܰܪܘܳܝܐ
dilonoyo	*özel*	ܕܝܠܳܢܳܝܐ
dukṯo	*yer*	ܕܘܟܬ݂ܐ
durošo	*alıştırma*	ܕܘܪܳܫܐ
eba	*içinde (dişil)*	ܐܶܒܰܗ
falqo	*kısım*	ܦܰܠܩܐ
fëhmanne	*anladığım budur (söyleyen kadındır)*	ܦܷܗܡܰܢܢܶܗ
frëšle	*sıralamıştır*	ܦܪܷܫܠܶܗ
ġalabe	*çok, pek çok, çok fazla, bir sürü*	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ
ġalabe kore	*pek çok zaman, sık sık*	ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ ܟܳܪܶܐ
ġer	*diğerleri*	ܓ̰ܶܪ
hat	*sen*	ܗܰܬ

hërgo	*ders*	ܗܶܪܓܳܐ
hiya	*o – kadın*	ܗܺܝܰܐ
hiye	*o – erkek*	ܗܺܝܶܐ
i hiyuṯaydi	*kimliğim, milliyetim*	ܐܺܝ ܗܺܝܽܘܬ݂ܰܝܕ݂ܺܝ
howe	*olmuştur*	ܗܳܘܶܐ
ḥa	*bir, adam*	ܚܰܐ
ḥamšacsar	*onbeş*	ܚܰܡܫܰܥܣܰܪ
ḥawrone	*arkadaşlar*	ܚܰܘܪ̈ܳܢܶܐ
ḥšawto	*matematik*	ܚܫܰܘܬܐ
inaqla	*eğer, ne zaman*	ܐܺܢܰܩܠܰܐ
këmmi	*söylenmiştir*	ܟܶܡܡܺܝ
këmmo	*o söyler*	ܟܶܡܡܐ
këtxu	*sende var, senin var*	ܟܶܬܟ݂ܘ

kibe	*o yapabilir (erkek)*	ܟܝܒܗ
kmo	*kaç tane? (çoğul)*	ܟܡܐ
kobosam lax	*beğenirsin (söylenen kişi: dişi)*	ܟܒܣܡ ܠܟ
kofëhmina	*anlarız*	ܟܦܗܡܝܢܐ
kokëṯwina	*yazarız*	ܟܟܬܒܝܢܐ
kokoṯaw	*o yazar (erkek)*	ܟܟܬܒ
komaḥkina	*konuşuruz*	ܟܡܚܟܝܢܐ
komaqwe	*geliştirir*	ܟܡܩܘܐ
komfane	*cevap verir (erkek)*	ܟܡܦܢܐ
komšayal	*sorar (erkek)*	ܟܡܫܐܠ
komšaylo	*o sorar (dişi)*	ܟܡܫܐܠܐ
konëfqitu	*dışarı gidersin, çıkarsın*	ܟܢܦܩܝܬܘ
koqorina	*okuruz, çalışırız*	ܟܩܪܝܢܐ

kosaymina	*hazırlarız*	ܟܳܣܰܝܡܺܝܢܰܐ
kowe	*olur*	ܟܳܘܶܐ
koyëlfina	*öğreniriz*	ܟܳܝܶܠܦܺܝܢܰܐ
koyëtwina	*otururuz*	ܟܳܝܶܬܘܺܝܢܰܐ
kṯawto	*yazarız*	ܟܬ݂ܰܘܬܐ
kṯowo	*kitap*	ܟܬ݂ܳܘܐ
kursi	*sandalye*	ܟܘܪܣܝ
laḥayto	*silgi*	ܠܰܚܰܝܬܐ
lišono	*yabancı dil*	ܠܶܫܳܢܐ
luḥo (dişil)	*yazı tahtası*	ܠܘܚܐ (ܐܢܬ)
madrašto	*okul*	ܡܰܕܪܰܫܬܐ
malfoniṯo	*öğretmen (kadın)*	ܡܰܠܦܳܢܺܝܬܐ
malfono	*öğretmen (erkek)*	ܡܰܠܦܳܢܐ

malfonuṯo	*öğretmenlik pozisyonu*	ܡܰܠܦܳܢܽܘܬܳܐ
mamlo	*konuşma, tartışma*	ܡܰܡܠܐ
man	*kim?*	ܡܰܢ
maqëblo	*yeterli*	ܡܰܩܶܒܠܐ
mawḏac ruḥe	*o (erkek) kendini tanıtır*	ܡܰܘܕܰܥ ܪܽܘܚܶܗ
maxlaṣ nafše	*ayarlar*	ܡܰܟܠܰܨ ܢܰܦܫܶܗ
meqëm	*önce, geçmişte*	ܡܶܩܶܡ
mëdle	*almıştır*	ܡܶܕܠܶܗ
mën	*ne?*	ܡܶܢ
mḥaḏarle	*hazırlamıştır*	ܡܚܰܕܰܪܠܶܗ
mḥilo	*zayıf*	ܡܚܝܠܐ
miḏe d	*çünkü*	ܡܝܕܶܐ ܕ
mkamele	*bitirmiştir*	ܡܟܰܡܶܠܶܗ

molaf	*öğretir*	ܡܳܠܰܦ
mšarele	*başladı, başlamıştır*	ܡܫܰܪܶܠܗ
noše	*insanlar*	ܢܳܫܶܐ
obe w šoqal (cam)	*onunla sosyalleşir*	(ܐܳܒܶܐ ܘܫܳܩܰܠ (ܥܰܡ
qanyo	*kalem*	ܩܰܢܝܐ
qay	*neden?*	ܩܰܝ
qrayto	*okuma*	ܩܪܳܝܬܐ
sëdro	*sınıf*	ܣܶܕܪܐ
sëmlax	*yapmışsın / yaptın (söylenen:kadın)*	ܣܶܡܠܶܟ݂.
sëmle	*o yaptı / yapmıstır (erkek)*	ܣܶܡܠܶܗ
siqumo	*tarih*	ܣܝܩܘܡܐ
swiḥuṯo	*motivasyon*	ܣܘܝܚܘܬܐ
šabṯo	*hafta*	ܫܰܒܬܐ

šarwoyo	*başlangıç seviyesinde olanlar*	ܫܰܪܘܳܝܳܐ
šbilo	*metod, yöntem*	ܫܒܺܝܠܳܐ
šëkël	*çeşit, yol, tarz*	ܫܶܟܶܠ
tarbiṯo	*terbiye*	ܬܰܪܒܺܝܬܳܐ
tašroro	*karne*	ܬܰܫܪܳܪܳܐ
ṭëbliṯo	*masa*	ܛܶܒܠܺܝܬܳܐ
xoṯax	*senin gibi (söylenen kadın)*	ܟ݂ܳܬܰܟ݂
yalëf	*öğretmiştir*	ܝܰܠܶܦ
yawmo	*gün*	ܝܰܘܡܳܐ
yolaf	*öğrendikleri*	ܝܳܠܰܦ
yolufe	*öğrenciler*	ܝܳܠܽܘܦܶܐ
yulfono	*eğitim, öğrenim*	ܝܽܘܠܦܳܢܳܐ
zabno	*zaman*	ܙܰܒܢܳܐ

zabno: b cayni zabno *aynı zamanda* ܙܒܢܐ: ܒܥܝܢܝ ܙܒܢܐ

Bu dersimizde

- Yeni bir ev nasıl yapılır, inşa edilir
- Evi inşa ederken hangi malzemeler kullanılır
- Evde hangi farklı bölümler bulunur; bunları öğreneceğiz

ܒܝܬܐ

.ܐܝ ܐܡܦܪܐ ܕܒܢܐ ܡܕܘܢܬܐ ܦܘܠܚܢܗ ܐܪܒܥܐ ܝܘܡܬܐ

.ܐܝ ܡܦܪܐ ܘܐܘ ܐܪܝ ܕܘܒܪܐ ܝ ܘܦܘܫܝܘ ܒܒܢܝܢܐ ܒܐܣܦܝܪܡܛ

.ܟܠ ܕܝ ܦܪܐ ܘܒ ܒܝܬܐ ܟܠܝܬܐ ܝܠܗ ܦܐܣܢܝ ܘܝ ܒܝܬܐ ܐܘ ܡܟܡܪܝ ܒܝܬܐ

.ܒܝ ܫܒܬܐ ܡܪܦܘܘܗ ܐܘ ܕܢܝܬܘܗ ܟܠ ܩܡܛܪܐ ܕܒܝܬܐ

Bayto	***Ev***
I iqarto d Be Marawge këtla arbco nacime.	*Be Marawge ailesinin dört çocuğu vardır.*
I Saro w u Aday cawode ne w koyëtwi b bayto b Amsterdam.	*Saro ve Aday Amsterdam'da yaşıyor ve çalışıyorlar.*
Cal di këre du bayto celayto yo, këbci zawni bayto aw macamri bayto.	*Ev kiraları pahalı olduğu için ya ev almak yada inşa etmek istiyorlar.*
Bi ḥarayto markawwe u rëcyonatte cal tëcmiro d bayto.	*Sonunda bir ev yapmaya (inşa etmeye) karar verdiler.*

ܒܰܝܬܳܐ ܚܰܕܬܳܐ

ܐܝ ܐܝܩܰܪܬܳܐ ܘܐܘ ܐܰܒ̣ܝ ܡܰܥܰܕܠܠܶܗ ܕܦܘܪܦܝ ܟܠ ܐܰܪܒܥܐ ܕܡܰܟ݂ܡܪܝ.

ܦܪܝܦܝ ܦܪܘܬܳܐ ܘܐܘܡܐ، ܡܦܠܠܶܗ ܐܪܒܥܐ ܓܝܣܐ ܡܒ ܒܘܛܳܐ ܫܘܐ ܕܐܡܣܛܪܕܡ.

ܚܘܒܐ ܦܪܐ ܐܙܙܝ ܒܒ ܐܪܒܥܘܦܡ ܘܐܘܟܒ ܡܢܗ ܕܪܚܡ ܦܠܟܝ ܕܒܝܬܐ ܠܟܬܝܒܘܬܗ.

ܘܐ. ܐܪܒܥܘܦܡ ܢܝܡܠܗ ܦܠܟܝ ܕܒܝܬܐ ܐܠܠܗ ܦܘܕ ܐܚܕܐ.

ܡܫܘܚܬܗ: ܐܘ ܦܪܝ ܐܠܠܗ ܘܡܪܣܬܗ ܐܘ ܡܕܐ ܕܢܚܡܬܗ

ܐܢ ܕܘܒܐ ܕܘ ܟܡܐ، ܐܡ ܩܠܢܒܐ، ܐܢ ܓܝܒܐ، ܐܒ ܥܒܪܐ، ܐܘ ܡܠܒܪ، ܐܢ ܩܘܘܠܗ، ܐܘ ܟܠܝܢ ܘܩܘܠ ܡܕܐ ܕܟܘܡܘܐ.

ܐܢ ܗܕܐ ܘܐܘ ܐܕܢ ܓܝܒܪ ܡܐ ܕܕܝܢ ܢܠܒ ܐܘ ܦܪܝ، ܐܙܝ ܠܢ ܟܠܒܢܝܐ ܕܓܠܒܢ ܦܗܡܐ ܠܘ ܓܠܡܢܪܐ.

ܟܢܝܢ ܘܟܝܐ ܗܘܐ ܡܥܕܠܠܗ ܕܓܪܘܓܢ ܢܠܒ ܓܪܓܐ ܕܘ ܓܠܡܢܪܐ.

ܐܢ ܟܠܒܢܝܐ ܟܘܟܝܐ ܕܢܪܚܐ ܡܕܢܪܠܗ ܓܒܪܐ ܐܠܠܢܝܗ ܘܗܘܠܗ ܐܠܠܗ ܦܗܡܐ.

ܐܠܠܐ ܓܪܓܐ ܠܘ ܓܠܡܢܪܐ ܓܢܝܦܐ ܠܐ ܡܩܠܠܗ، ܡܢܝܗ ܕܡܓܢܠܠܗ ܘܡܟܢܘܪܕܗ ܠܡ ܓܪܓܠ ܓܠܟܐ. ܟܢ ܫܕܢܐ ܡܩܠܠܗ ܣܝܐ.

ܓܝܒܪ ܡܐ ܕܓܝܢܐ ܘܐܢ ܓܪܓܐ ܐܝܟܝ ܓܣܝܕܝܐ، ܐܢ ܗܕܐ ܘܐܘ ܐܕܢ ܐܙܝ ܓܡܢܝܢ ܐܘ ܡܓܪܢܒ ܕܘ ܓܠܡܢܪܐ.

ܡܢܩܠܠܗ ܐܓ ܓܦܐ، ܐܒ ܥܒܪܐ، ܐܢ ܟܢܐ، ܐܘ ܓܓܠ ܘܓܪ ܡܕܢܐ.

ܗܘܓܐ ܐܢ ܓܪܓܐ ܡܥܕܠܗ ܟܘ ܓܠܡܢܪܐ ܕܘ ܟܡܐ. ܥܦܢܡܕܐ ܕܥܠܐ ܐܘ ܟܡܐ ܠܡܪ.

ܒܬܰܪ ܡܫܰܪܰܠܠܗ̇ ܕܡܰܟܡܝܠܝ ܐܘ ܒܰܝܬܐ. ܟܠ ܥܰܘܝܕ ܢܕܚܐ ܐܢ ܐܡܕܝܢܬܐ ܕܟܠܐ ܡܕܘܢܝܐ
ܘܡܫܰܠܡܗ̇ ܠܗ ܒܰܝܬܐ ܚܰܬܐ.

Bayto ḥaṯo	***Yeni bir ev***
I Saro w u Aday mšaralle d kurxi cal arco d macamri.	*Saro ve Aday ev yapabilecekleri bir yer (parsel) aramaya başladılar.*
Karixi harke w tamo mqafalle arco bë ḥḏo maš šawṯoṯe ḥaṯe d Amsterdam.	*İnşaat yeri için oraya ve buraya baktılar ve Amsterdam’a yakın bir yeni bir imar yeri buldular.*
B zabno karyo azzën gab aršitakt w abici mene d rošam plan d bayto lašanayye.	*Kısa bir süre içinde bir mimarı görmeye gittiler ve ondan kendilerine bir ev planı çizmesini istediler.*
U aršitakt ršëmle plan d bayto alle xud abici.	*Mimar onların isteklerine göre bir plan çizdi.*
Maḥwele u plan alle w šrëḥle u mede dë ršëmle:	*Mimar onlara planı gösterdi ve açıklama yaptı:*
i rabuṯo du bayto, aq qeloyoṯe, i ganṯo, aš šaboke, u maṭbax, i tuwalet, u banyo w kul mede d lozamwa.	*Evin ölçüleri, odalar, bahçe, pencereler, mutfak, tuvalet, banyo ve başka ne gerekiyorsa.*
I Saro w u Aday bëṯër me d raḏën cal u plan, azzën li baladiye d ṭëlbi fsoso lu tëcmiro.	*Saro ve Aday plan hakkında hemfikir olduktan sonra inşaat izni için belediyeye gittiler.*

B cayni zabno ste mšaralle d kurxi cal šërke du tëcmiro.	*Aynı zamanda da bir inşaat firması aramaya başladılar.*
I baladiye b zabno d yarḥo madcarla xabro aclayye w hula alle fsoso.	*Bir ay içinde de belediyeden olumlu yanıt aldılar.*
Elo šërke lu tëcmiro xayifo lo mqafalle, miḏe d mëjġalle w mbayzarre cam šërkat ġalabe. Bi ḥarayto mqafalle ḥḏo.	*Ama inşaat firmasını hemen bulamadılar, çünkü pek çok firmayla görüşüp pazarlık yaptılar. Sonunda bir firma buldular.*
Bëṯër me d hënne w i šërke aṯën lë ḥḏoḏe, i Saro w u Aday azzën dë mnaqën u matëryal du tëcmiro.	*İnşaatı yapacak firma ile anlaştıktan sonra Saro ve Aday inşaatta kullanacakları malzemeleri aramaya başladılar.*
Mnaqalle ak kefe, aš šaboke, i boya, u kaġat w ġer medone.	*Tuğlalar, pencere, boya, duvar kağıdı ve diğer şeyler ile ilgili seçimlerini yaptılar.*
Hawxa i šërke mšarela bu tëcmiro du bayto. Šafëc mëdde d šato, u bayto camër.	*Şirket bu şekilde evi inşa etmeye başladı. Bir sene sonra ev inşa edilmişti.*
Bëṯër mšaralle d malawši u bayto. Lo šafëc yarḥo i iqarṯo d Be Marawge nqila lu bayto ḥaṯo.	*Sonra evi dekore etmeye başladılar. Bir ay içinde Be Marawge ailesi yeni evlerine taşındılar.*

Dilbilgisi 6

Tekil		Çoğul		
ëšmo	ܐܶܫܡܳܐ	*ëšmone*	ܐܶܫܡ̈ܳܢܶܐ	isim
ḥolo	ܚܳܠܳܐ	*ḥolone*	ܚܳܠ̈ܳܢܶܐ	dayı
cammo	ܥܰܡܳܐ	*cammone*	ܥܰܡ̈ܳܢܶܐ	amca
ṭuro	ܛܘܪܳܐ	*ṭurone*	ܛܘܪ̈ܳܢܶܐ	dağ
aḥuno	ܐܰܚܘܢܳܐ	*aḥunone*	ܐܰܚܘܢ̈ܳܢܶܐ	erkek kardeş

Sözkonusu birkaç isim düzensiz şekilde çoğul hale gelir ve bunların bu şekilde ezberlenmesi gerekir.

Örnek:

Tekil	Çoğul

bayto	ܒܰܝܬܳܐ	*bote*	ܒ̈ܳܬܶܐ	ev
abro	ܐܰܒܪܳܐ	*abne*	ܐܰܒܢ̈ܶܐ	erkek evlat
aṯro	ܐܰܬ݂ܪܳܐ	*aṯrawoṯe*	ܐܰܬ݂ܪ̈ܰܘܳܬ݂ܶܐ	şehir/ülke

2. Dişil isimler

Dişil isimler -*to* ܬܳܐ- / -*ṯo* ܬ݂ܳܐ- ile biter ve çoğul formda -*oṯe* ܳܬ݂̈ܶܐ- ile biterler:

Tekil		Çoğul		
foṯo	ܦܳܬ݂ܳܐ	*foṯoṯe*	ܦܳܬ݂̈ܳܬ݂ܶܐ	yüz
ḥulto	ܚܳܠܬܳܐ	*ḥultoṯe*	ܚܳܠ̈ܬܳܬ݂ܶܐ	teyze

camṯo	ܥܡܬܐ	camṯote	ܥܡܬ̈ܬܐ	hala
qašto	ܩܫܬܐ	qašṯote	ܩܫܬ̈ܬܐ	büyü kanne
šawṯo	ܫܘܬܐ	šawṯote	ܫܘܬ̈ܬܐ	semt, muhit

Tarihsel dilbilimden kaynaklı bazı istisnalar da olabilir:

Tekil		Çoğul		
dukṯo	ܕܘܟܬܐ	dëkoṯe	ܕܟ̈ܬܐ	yer, nokta
iqarṯo	ܐܝܩܪܬܐ	iqaryoṯe	ܐܝܩܪܝ̈ܬܐ	aile

Tekil	Çoğul	
iṯto ܐܬܐ	*oṯe* ܐ̈ܬܐ	men
malkuṯo ܡܠܟܘܬܐ	*malkwoṯe* ܡܠܟܘ̈ܬܐ	krallık

Daha önce 4A konusunda da anlatıldığışekilde dişil ve *-o* ܐ- ile biten isimler olabilir ve çoğul forma geçtiklerinde de sona *-oṯe* ܬ̈ܐ- eki alırlar:

Tekil	Çoğul	
arco (dişil) ܐܪܥܐ	*arcoṯe* ܐܪ̈ܥܬܐ	dünya, yeryüzü, toprak

emo (dişil)	*enote*	anne
cayno (dişil)	*caynote*	göz
ido (dişil)	*idote*	el
dado (diş	*dadote*	hala

il)

barko barkoṭe diz

Dişil isimlerde sonu *-o* - ekiyle biten bazı istisnalar bulunur ve *-e* - eril çoğul son eki alabilirler:

Tekil	Çoğul
kefo (diş)	*kefe* taş

il)		
cezo (dişil)	ceze	keçi

Buradaki çoğul isimler ise düzensizdir:

Tekil	Çoğul	
šabṯo	šabe	hafta
aṯto	niše	kadın

b) Başka dilden geçen kelimelerin çoğul hale getirilmesi

Başka dilden geçen kelimeler Süryaniceye adapte olan kelimelerdir. Yapılarından dolayı Arami Olmayan Dil olarak değerlendirililirler. Bu şekilde olan kelimelerin eril olanların sonu sabittir ve değişmez ve dişil olanları ise sonları -*a* veya -*e* ekleriyle biter. Çoğul durumda ise her ikisi yani dişil ve eril başka dillerden geçen bu kelimeler sonu -*at* ekleri ile biterler.

1. Başka dilden geçen eril isimlerin sonu sabittir:

Tekil	Çoğul	
rastorant	*rastorantat*	restorant
talaf	*talafon*	telefon

Başka dilden eril ve başka dilden geçmiş kelimenin sonu sabit biter ama çoğul hale geldikleri zaman ise yukarda yerli/ana isimlerde anlatıldığı gibi sonuna -e ܐ̈- ekini alırlar: rastorant, ܪܣܛܘܪܢܛ çoğul hale rastorantat -rastorante ܪܣܛܘܪܢܛܛ – ܪܣܛܘܪܢܛܐ̈ talafon ܬܠܦܘܢ, çoğul hale talafonat - talafone ܬܠܦܘܢܛ – ܬܠܦܘܢܐ̈

Bundan başka bu kategorideki eril isimlerin Arapçadan gelmiş olanları vardır. Bu şekilde Arapça'dan geçen isimler gene Arapça'da çoğul nasıl oluyorsa o şekilde çoğul hale getirilirler. Dolayısıyla bazı isimlerin üç değişik çoğul hali olabilir:

ḥaywane

dafetër/ dafter/ daftare

defter

daftar

2. Başka dilden geçen dişil isimler sonları -e ܐ-/-a ܐ- ekleri ile biter:

Tekil	Çoğul

ṣënca	*ṣëncat*	iş, meslek
cnara	*cnarat*	bina
čanṭa	*čanṭat*	çanta
saca	*sacat*	saat, zaman
boya	*boy*	boya

Bunun yanında sözlüklerde de düzensiz çoğul formdaki isimleri tekil formlarıyla beraber göstermektedir.

Dilbilgisi 6

Tekil		Çoğul		
ëšmo	ܐܶܫܡܳܐ	*ëšmone*	ܐܶܫܡܳܢ̈ܶܐ	isim
ḥolo	ܚܳܠܳܐ	*ḥolone*	ܚܳܠܳܢ̈ܶܐ	dayı
cammo	ܥܰܡܡܳܐ	*cammone*	ܥܰܡܡܳܢ̈ܶܐ	amca
ţuro	ܛܘܪܳܐ	*ţurone*	ܛܘܪܳܢ̈ܶܐ	dağ
aḥuno	ܐܰܚܘܢܳܐ	*aḥunone*	ܐܰܚܘܢܳܢ̈ܶܐ	erkek kardeş

Sözkonusu birkaç isim düzensiz şekilde çoğul hale gelir ve bunların bu şekilde ezberlenmesi gerekir.

Örnek:

Tekil	Çoğul

bayto	ܒܰܝܬܳܐ	*bote*	ܒ̈ܳܬܶܐ	ev
abro	ܐܰܒܪܳܐ	*abne*	ܐܰܒ̈ܢܶܐ	erkek evlat
aṯro	ܐܰܬ݂ܪܳܐ	*aṯrawoṯe*	ܐܰܬ݂ܪ̈ܘܳܬ݂ܶܐ	şehir/ülke

2. Dişil isimler

Dişil isimler -*to* ܬܳܐ- / -*ṯo* ܬ݂ܳܐ- ile biter ve çoğul formda -*oṯe* ܳܬ݂̈ܶܐ- ile biterler:

Tekil		Çoğul		
foṯo	ܦܳܬ݂ܳܐ	*foṯoṯe*	ܦܳܬ݂̈ܳܬ݂ܶܐ	yüz
ḥulto	ܚܘܠܬܳܐ	*ḥultoṯe*	ܚܘܠ̈ܬܳܬ݂ܶܐ	teyze

camṯo	ܥܰܡܬ݂ܳܐ	*camṯote*	ܥܰܡ̈ܬ݂ܳܬ݂ܶܐ	hala
qašto	ܩܰܫܬܳܐ	*qaštote*	ܩܰܫ̈ܬܳܬ݂ܶܐ	büyükanne
šawṯo	ܫܰܘܬ݂ܳܐ	*šawṯote*	ܫܰܘ̈ܬ݂ܳܬ݂ܶܐ	semt, muhit

Tarihsel dilbilimden kaynaklı bazı istisnalar da olabilir:

Tekil	Çoğul	
dukṯo ܕܽܘܟܬ݂ܳܐ	*dëkoṯe* ܕ̈ܶܟܳܬ݂ܶܐ	yer, nokta
iqarto ܐܺܝܩܰܪܬܳܐ	*iqaryoṯe* ܐܺܝܩܰܪ̈ܝܳܬ݂ܶܐ	aile

barṯo	ܒܪܬܐ	*bnoṯe*	ܒܢ̈ܬܐ	kız, kız evlat
qelayṯo	ܩܠܝܬܐ	*qeloyoṯe*	ܩܠܝ̈ܬܐ	oda
ganṯo	ܓܢܬܐ	*ganoṯe*	ܓܢ̈ܬܐ	bahçe

Dişil isimler –*iṯo* ܝܬܐ- ile biterler ve düzenli çoğul forma geçtiklerinde -*yoṯe* ܝ̈ܬܐ- son eki; -*uṯo* ܘܬܐ- ile biten isimler çoğul forma geçtiklerinde -*woṯe* ܘ̈ܬܐ- son eki alırlar:

Tekil	Çoğul			
malfon	ܡܠܦܢ	*malfonyo*	ܡܠܦܢܝ	kadın öğret

emo (dişil)	*enote*	anne
cayno (dişil)	*caynote*	göz
ido (dişil)	*idote*	el
dado (diş	*dadote*	hala

b) Başka dilden geçen kelimelerin çoğul hale getirilmesi

Başka dilden geçen kelimeler Süryaniceye adapte olan kelimelerdir. Yapılarından dolayı Arami Olmayan Dil olarak değerlendirililirler. Bu şekilde olan kelimelerin eril olanların sonu sabittir ve değişmez ve dişil olanları ise sonları -*a* veya -*e* ekleriyle biter. Çoğul durumda ise her ikisi yani dişil ve eril başka dillerden geçen bu kelimeler sonu -*at* ekleri ile biterler.

1. Başka dilden geçen eril isimlerin sonu sabittir:

Tekil	Çoğul	
rastorant	*rastorantat*	restorant
talaf	*talafon*	telefon

o a
n t

z l a
l–a–d
a n a
n a m
t

a
a r
r š m
š i i
i t m
t a a
a k r
k t
t a
t

Başka dilden eril ve başka dilden geçmiş kelimenin sonu sabit biter ama çoğul hale geldikleri zaman ise yukarda yerli/ana isimlerde anlatıldığı gibi sonuna -e ܐ- ekini alırlar:
rastorant, **ܪܣܛܘܪܢܛ çoğul hale** ***rastorantat -rastorante*** **ܪܣܛܘܪܢܛܐ – ܪܣܛܘܪܢܛܛ**
talafon **ܬܠܦܘܢ, çoğul hale** ***talafonat - talafone*** **ܬܠܦܘܢܐ – ܬܠܦܘܢܛ**

Bundan başka bu kategorideki eril isimlerin Arapçadan gelmiş olanları vardır. Bu şekilde Arapça'dan geçen isimler gene Arapça'da çoğul nasıl oluyorsa o şekilde çoğul hale getirilirler. Dolayısıyla bazı isimlerin üç değişik çoğul hali olabilir:

Tekil	Çoğul	
maṭbax	*maṭebëx* / *maṭbaxat* / *maṭbaxe*	mutfak
ḥaywan	*ḥayewën* / *ḥaywanat*	hayvan

ṣëncat	iş, meslek
cnarat	bina
čanṭat	çanta
sacat	saat, zaman
boya	boya

Bunun yanında sözlüklerde de düzensiz çoğul formdaki isimleri tekil formlarıyla beraber göstermektedir.

Dilbilgisi 6

a) Çoğul hale getirme: Yerli/ana isimler

Arami dilinde yerli yani kalıtımsal olan isimler bulunur ve bu özellik Arami dilinin özelliklerinden kaynaklanır. Bu durum başka dilden geçmiş olan kelimelerle aradaki farkı ortaya çıkarır ve bu durum özellikle ismin çoğul hale gelmesinde belirgin olarak görülür. Dilbilgisi 4a'da isimlerle ilgili anlatılanlar buradaki kategoriye girer.

1. Eril isimler

Eril isimler sonu -o ܐ- ile biter ve çoğul hale geldiği zaman -e ܐ-̈ olur:

Tekil Çoğul
hërgo ܗܶܪܓܳܐ hërge ܗܶܪ̈ܓܶܐ konu/ünite
ktowo ܟܬ݂ܳܒ݂ܳܐ ktowe ܟܬ݂ܳܒ݂̈ܶܐ kitap
zabno ܙܰܒܢܳܐ zabne ܙܰܒ̈ܢܶܐ zaman
šaboko ܫܰܒܳܟܳܐ šaboke ܫܰܒܳ̈ܟܶܐ pencere
Bazı eril isimler -o ܐ- ile biter ama çoğul olduğunda sonuna alacağı ek -one ܢ̈ܶܐ-ܳ olur:
Tekil Çoğul
ëšmo ܐܶܫܡܳܐ ëšmone ܐܶܫܡܳܗ̈ܶܐ isim
ḥolo ܚܳܠܳܐ ḥolone ܚܳܠܳܢ̈ܶܐ dayı
cammo ܥܰܡܳܐ cammone ܥܰܡܳܢ̈ܶܐ amca
ṭuro ܛܽܘܪܳܐ ṭurone ܛܽܘܪܳܢ̈ܶܐ dağ
aḥuno ܐܰܚܽܘܢܳܐ aḥunone ܐܰܚܽܘܢܳܢ̈ܶܐ erkek kardeş
Sözkonusu birkaç isim düzensiz şekilde çoğul hale gelir ve bunların bu şekilde ezberlenmesi gerekir.

Örnek:

Tekil Çoğul
bayto ܒܰܝܬܳܐ bote ܒܳ̈ܬܶܐ ev
abro ܐܰܒܪܳܐ abne ܐܰܒ̈ܢܶܐ erkek evlat
atro ܐܰܬ݂ܪܳܐ atrawote ܐܰܬ݂ܪܰܘܳܬ݂̈ܶܐ şehir/ülke
2. Dişil isimler

Dişil isimler -to ܬܐ- / -to ܬ݂ܐ- ile biter ve çoğul formda -ote ܬ݂̈ܶܐ-ܳ ile biterler:

Tekil Çoğul

foto ܦܳܬܳܐ fotote ܦܳܬ̈ܳܬܶܐ yüz
ḥulto ܚܽܘܠܬܳܐ ḥultote ܚܽܘܠ̈ܬܳܬܶܐ teyze
camto ܥܰܡܬܳܐ camtote ܥܰܡ̈ܬܳܬܶܐ hala
qašto ܩܰܫܬܳܐ qaštote ܩܰܫ̈ܬܳܬܶܐ büyükanne
šawto ܫܰܘܬܳܐ šawtote ܫܰܘ̈ܬܳܬܶܐ semt, muhit
Tarihsel dilbilimden kaynaklı bazı istisnalar da olabilir:
Tekil Çoğul
dukto ܕܽܘܟܬܳܐ dëkote ܕܶ̈ܟܳܬܶܐ yer, nokta
iqarto ܐܺܝܩܰܪܬܳܐ iqaryote ܐܺܝܩܰܪ̈ܝܳܬܶܐ aile
barto ܒܰܪܬܳܐ bnote ܒ̈ܢܳܬܶܐ kız, kız evlat
qelayto ܩܶܠܳܝܬܳܐ qeloyote ܩܶܠܳ̈ܝܳܬܶܐ oda
ganto ܓܰܢܬܳܐ ganote ܓܰ̈ܢܳܬܶܐ bahçe
Dişil isimler –ito ܝܬܳܐ- ile biterler ve düzenli çoğul forma geçtiklerinde -yote ܝ̈ܳܬܶܐ- son eki; -uto ܘܬܳܐ- ile biten isimler çoğul forma geçtiklerinde -wote ܘ̈ܳܬܶܐ- son eki alırlar:
Tekil Çoğul
malfonito ܡܰܠܦܳܢܺܝܬܳܐ malfonyote ܡܰܠܦܳܢܝ̈ܳܬܶܐ kadın öğretmen
malkuto ܡܰܠܟܽܘܬܳܐ malkwote ܡܰܠܟܘ̈ܳܬܶܐ krallık
Daha önce 4A konusunda da anlatıldığışekilde dişil ve -o ܐ- ile biten isimler olabilir ve çoğul forma geçtiklerinde de sona -ote ܳ̈ܬܶܐ- eki alırlar:
Tekil Çoğul
arco (dişil) ܐܰܪܥܳܐ arcote ܐܰܪ̈ܥܳܬܶܐ dünya, yeryüzü, toprak
emo (dişil) ܐܶܡܳܐ emote ܐܶܡ̈ܳܬܶܐ anne
cayno (dişil) ܥܰܝܢܳܐ caynote ܥܰܝ̈ܢܳܬܶܐ göz
ido (dişil) ܐܺܝܕܳܐ idote ܐܺܝ̈ܕܳܬܶܐ el
dado (dişil) ܕܰܕܳܐ dadote ܕܰܕ̈ܳܬܶܐ hala
barko ܒܰܪܟܳܐ barkote ܒܰܪ̈ܟܳܬܶܐ diz
katfo ܟܰܬܦܳܐ katfote ܟܰܬ̈ܦܳܬܶܐ omuz
Dişil isimlerde sonu -o ܐ- ekiyle biten bazı istisnalar bulunur ve -e ܐ̈ܶ- eril çoğul son eki alabilirler:
Tekil Çoğul
kefo (dişil) ܟܺܐܦܳܐ kefe ܟܺ̈ܐܦܶܐ taş
cezo (dişil) ܥܶܙܳܐ ceze ܥܶ̈ܙܶܐ keçi
Buradaki çoğul isimler ise düzensizdir:
Tekil Çoğul
šabto ܫܰܒܬܳܐ šabe ܫܰ̈ܒܶܐ hafta
atto ܐܰܢ݇ܬܬܳܐ niše ܢܶ̈ܫܶܐ kadın
b) Başka dilden geçen kelimelerin çoğul hale getirilmesi

Başka dilden geçen kelimeler Süryaniceye adapte olan kelimelerdir. Yapılarından dolayı Arami Olmayan Dil olarak değerlendirilirler. Bu şekilde olan kelimelerin eril olanların sonu sabittir ve değişmez ve dişil olanları ise sonları -a ܰܐ- veya -e ܶܐ- ekleriyle biter. Çoğul durumda ise her ikisi yani dişil ve eril başka dillerden geçen bu kelimeler sonu -at ܰܬ- ekleri ile biterler.

1. Başka dilden geçen eril isimlerin sonu sabittir:

Tekil Çoğul
rastorant ܪܣܛܘܪܢܬ rastorantat ܪܣܛܘܪܢܬܬ restorant
talafon ܛܠܦܘܢ talafonat ܛܠܦܘܢܬ telefon
zlam ܙܠܐܡ zlamat ܙܠܡܬ adam
aršitakt ܐܪܫܝܬܟܬ aršitaktat ܐܪܫܝܬܟܬܬ mimar
Başka dilden eril ve başka dilden geçmiş kelimenin sonu sabit biter ama çoğul hale geldikleri zaman ise yukarda yerli/ana isimlerde anlatıldığı gibi sonuna -e ܐ- ekini alırlar: rastorant, ܪܣܛܘܪܢܬ çoğul hale rastorantat -rastorante ܪܣܛܘܪܢܬܬ – ܪܣܛܘܪܢܬܐ
talafon ܛܠܦܘܢ, çoğul hale talafonat - talafone ܛܠܦܘܢܬ – ܛܠܦܘܢܐ

Bundan başka bu kategorideki eril isimlerin Arapçadan gelmiş olanları vardır. Bu şekilde Arapça'dan geçen isimler gene Arapça'da çoğul nasıl oluyorsa o şekilde çoğul hale getirilirler. Dolayısıyla bazı isimlerin üç değişik çoğul hali olabilir:

Tekil Çoğul
maṭbax ܡܛܒܟ maṭebëx/maṭbaxat/maṭbaxe ܡܛܝܒܟ .. ܡܛܒܟܬ .. ܡܛܒܟܐ
mutfak
ḥaywan ܚܝܘܢ ḥayewën/ḥaywanat/ḥaywane ܚܝܘܢ .. ܚܝܘܢܬ .. ܚܝܘܢܐ
hayvan
daftar ܕܦܬܪ dafetër/daftarat/daftare ܕܦܬܪ .. ܕܦܬܪܬ .. ܕܦܬܪܐ defter
2. Başka dilden geçen dişil isimler sonları -e ܐ-/-a ܐ- ekleri ile biter:
Tekil Çoğul
ṣënca ܨܢܥܐ ṣëncat ܨܢܥܬ iş, meslek
cmara ܥܡܪܐ cmarat ܥܡܪܬ bina
čanṭa ܟ̰ܢܛܐ čanṭat ܟ̰ܢܛܬ çanta
saca ܣܥܐ sacat ܣܥܬ saat, zaman
boya ܒܝܐ boyat ܒܝܬ boya
baladiye ܒܠܕܝܝܐ baladiyat ܒܠܕܝܝܬ belediye
šërke ܫܪܟܐ šërkat ܫܪܟܬ şirket
badle ܒܕܠܐ badlat ܒܕܠܬ takım elbise
Başka dilden geçmiş kelimeler buradaki kurallara uymayabilir, mesela tuvalet anlamına gelen tuwalet ܬܘܘܠܬ , çoğul hale tuwaletat ܬܘܘܠܬܬ „şeklinde olduğu gibi".

Bunun yanında sözlüklerde de düzensiz çoğul formdaki isimleri tekil formlarıyla beraber göstermektedir.

Kültür 6
Turabdin'de inşa edilen bir ev genellikle ailenin tüm fertlerini içine alacak şekilde yapılır. Aile üyeleri birbirlerine ev işleri, çocukların büyütülmesi gibi işlerde yardım ederler. Bu yüzden asllında aile değişik yaşlardaki ve yeteneklerdeki insanlardan oluşan küçük bir topluluktur. Turabidin'de evler doğal taşlar, kayalar ve beraberinde

kireç (kalšo) kullanılarak yapılırdı. Bazı durumlarda eğer çimento yada kireç kullanmadan ev yapan biri olursa bu onun iyi bir inşaatçı olduğunu gösterirdi. Günümüzde bu şekilde yapılmış olan evleri Turabdin’de görebilirsiniz. İnşa sanatının son örnekleri bu evlerdir.

Birine teşekkür ederken erkeğe: comër baytux ve hanıma comër baytax denir ki, bu sözün söylendiği kişinin ailesinin hep sağlıklı kalması için bir dilektir. Tatillerde hoşçakal anlamına gelen ve özgür ol manası da verilebilecek fušu bë šlomo yerine insanlar: comër u bayto der ki bu da “evin hep insanlarla dolu olsun” anlamına gelir.

Egzersizler
1. Bu dersi bir defa daha sesli okuyunuz.
2. Aşağıdaki kelimeleri öğreniniz.
kurxi Şirket evi inşa etmeye başladı ܟܘܪܟܝ
arco arazi, parsel ܐܰܪܥܐ
macamri inşa ettiler (onlar) ܡܰܥܰܡܪܝ
šawtote muhit, semt ܫܰܘܬܳܬ̈ܐ
ḥate yeni (çoğul) ܚܰܬ̈ܐ
zabno karyo kısa süreli zaman ܙܰܒܢܐ ܟܰܪܝܐ
abici ıstediler ܐܰܒܝܥܝ
ršëmle çizdi – çizmiştir ܪܫܷܡܠܗ
xud abici onların isteklerine / dileklerine göre ܟܘܕ ܐܰܒܝܥܝ
maḥwele gösterdi/göstermiştir ܡܰܚܘܶܠܗ
šrëḥle açıklamıştır ܫܪܷܚܠܗ
rabuto büyüklük, beden ܪܰܒܘܬܐ
qeloyote odalar ܩܶܠܳܝܳܬ̈ܐ
ganto bahçe ܓܰܢܬܐ
šaboke pencereler ܫܰܒܳܟ̈ܐ
maṭbax mutfak ܡܰܛܒܰܟ
radën cal …hakkında hemfikir oldular/anlaştılar ܪܰܕܷܢ ܥܰܠ
ṭëlbi başvururlar ܛܷܠܒܝ
fsoso izin ܦܣܳܣܐ
tëcmiro inşa etmek ܬܷܥܡܝܪܐ
xabro mesaj, yanıt, cevap ܟܰܒܪܐ
madcarla cevap verdi ܡܰܕܥܰܪܠܗ
madcarla xabro cevap yolladı ܟܰܒܪܐ ܡܰܕܥܰܪܠܗ
mqafalle buldular ܡܩܰܦܰܠܠܗ
mëjġalle konuştular ܡܷܓ̰ܓܰܠܠܗ
mbayzarre anlaşmaya vardılar ܡܒܰܝܙܰܪܪܗ
aṯën lë ḥdode anlaştılar ܐܰܬܷܢ ܠܚܕܳܕ̈ܶܐ
mnaqën seçim yaptılar ܡܢܰܩܷܢ
kefe taş, tuğla ܟܷܦ̈ܐ
boya boya ܒܳܝܐ
kaġat duvar kağıdı ܟܰܓ̰ܰܬ

mëdde zaman, süreç ܡܶܕܕܶܐ

malawši evi dekore ettiler ܡܰܠܰܘܫܝ

šafëc sonra aldı ܫܰܦܶܟ

nqëlle taşındılar ܢܩܶܠܠܗ

3. Doğru zaman sıralaması içinde cümleleri kurunuz.

1 I Saro w u Aday kokurxi cal arco. Saro ve Aday bir yer arıyorlar. ܐܝ ܣܳܪܐ ܘܐܘ ܐܰܕܰܝ ܟܽܘܟܽܘܪܟ݂ܝ ܥܰܠ ܐܰܪܥܐ.

7 I šërke mšarela bu tëcmiro du bayto. Şirket evi inşa etmeye başladı. ܐܝ ܫܶܪܟܐ ܡܫܰܪܶܠܐ ܒܘ ܬܶܥܡܝܪܐ ܕܘ ܒܰܝܬܐ.

4 I baladiye hula alle fsoso lu tëcmiro. Belediye onlara inşaat için izin verdi. ܐܝ ܒܰܠܰܕܝܶܐ ܗܘܠܐ ܐܰܠܠܗ ܦܣܘܣܐ ܠܘ ܬܶܥܡܝܪܐ.

3 Azzën li baladiye d ṭëlbi fsoso. Belediyeye izin almak için gittiler. ܐܰܙܙܶܢ ܠܝ ܒܰܠܰܕܝܶܐ ܕܛܶܠܒܝ ܦܣܘܣܐ.

5 Mšaralle d kurxi cal šërke du tëcmiro. İnşaatı yapacak bir şirket aramaya başladılar. ܡܫܰܪܰܠܠܗ ܕܟܘܪܟ݂ܝ ܥܰܠ ܫܶܪܟܐ ܕܘ ܬܶܥܡܝܪܐ.

2 U aršitakt ršëmle plan d bayto alle. Mimar evlerinin planını çizdi. ܐܘ ܐܰܪܫܝܛܰܟܛ ܪܫܶܡܠܗ ܦܠܰܢ ܕܒܰܝܬܐ ܐܰܠܠܗ.

9 I iqarṯo d Be Marawge nqila lu bayto. Be Marawge ailesi eve taşındı. ܐܝ ܐܝܩܰܪܬܐ ܕܒܶܐ ܡܰܪܰܘܓܶܐ ܢܩܝܠܐ ܠܘ ܒܰܝܬܐ.

6 Hënne w i šërke aṯën lë ḥḏoḏe. Bir şirketle anlaşmaya geldiler. ܗܶܢܢܶܐ ܘܐܝ ܫܶܪܟܐ ܐܰܬܶܢ ܠܶܐ ܚܕܳܕܶܐ.

8 Šafëc mëdde d šato hul du bayto camër. Evin bitmesi bir sene kadar sürdü. ܫܰܦܶܟ ܡܶܕܕܶܐ ܕܫܰܬܐ ܗܘܠ ܕܘ ܒܰܝܬܐ ܥܰܡܶܪ.

4. Hangi cevap doğru (šrolo) ve hangi cevap yanlıştır (ġalṭo)?

ܫܪܳܠܐ ܓ݂ܰܠܛܐ

šrolo ġalṭo

I Saro w u Aday lo këbci zawni bayto. Saro ve Aday ev almak istemiyorlar.
ܐܝ ܣܳܪܐ ܘܐܘ ܐܰܕܰܝ ܠܐ ܟܶܒܥܝ ܙܰܘܢܝ ܒܰܝܬܐ.

U aršitakt ršëmle u plan du bayto. Mimar evin planını çizdi.
ܐܘ ܐܰܪܫܝܛܰܟܛ ܪܫܶܡܠܗ ܐܘ ܦܠܰܢ ܕܘ ܒܰܝܬܐ.

I Saro w u Aday lo raḏën cal u plan du bayto. Saro ve Aday evin planı hakkında anlaşamadılar. ܐܝ ܣܳܪܐ ܘܐܘ ܐܰܕܰܝ ܠܐ ܪܰܕܶܢ ܥܰܠ ܐܘ ܦܠܰܢ ܕܘ ܒܰܝܬܐ.

I baladiye lo hula fsoso lu tëcmiro. Belediye binanın inşaatı için izin vermedi.
ܐܝ ܒܰܠܰܕܝܶܐ ܠܐ ܗܘܠܐ ܦܣܘܣܐ ܠܘ ܬܶܥܡܝܪܐ.

I iqarṯo d Be Marawge mëdla bayto b këre. Be Marawge bir ev kiraladı.
ܐܝ ܐܝܩܰܪܬܐ ܕܒܶܐ ܡܰܪܰܘܓܶܐ ܡܶܕܠܐ ܒܰܝܬܐ ܒܟܶܪܶܐ.

I cmara du bayto mdawamla šato. Eve taşınmaları bir sene sürdü.
ܐܝ ܥܡܰܪܐ ܕܘ ܒܰܝܬܐ ܡܕܰܘܰܡܠܐ ܫܰܬܐ.

U bayto këtle ganṯo. Evin bir bahçesi var. ܐܘ ܒܰܝܬܐ ܟܶܬܠܗ ܓܰܢܬܐ.

I iqarṯo d Be Marawge nqila l bayto ḥaṯo. Be Marawge ailesi yeni bir eve taşındılar.
ܐܝ ܐܝܩܰܪܬܐ ܕܒܶܐ ܡܰܪܰܘܓܶܐ ܢܩܝܠܐ ܠܒܰܝܬܐ ܚܰܬܐ.

5. Boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

ܫܘܪܳܢܶܐ - ܓܰܢܬܐ – ܟܶܦܶܐ – ܩܶܠܘܝܘܬܶܐ – ܒܰܢܝܐ – ܡܰܛܒܰܟ݂ – ܒܘܝܐ

šurone – ganṯo – kefe – qeloyoṯe – banyo – maṭbax – boya

U bayto kocomar mak kefe w mi čimanto. Ev …..ve çimento ile inşa edilmiştir. ܐܘ ܒܰܝܬܐ ܟܳܥܳܡܰܪ ܡܰܟ ܟܺܐܦܶܐ ܘܡܝ ܟ̰ܝܡܰܢܬܐ.

I boya dat tarce w daš šaboke semaqto yo. ……... kapıları ve pencereleri kırmızıdır. ܐܝ ܒܳܝܰܐ ܕܰܬ ܬܰܪܥܶܐ ܘܕܰܫ ܫܰܒܳܟܶܐ ܣܶܡܰܩܬܐ ܝܐ.

Bëṯre du bayto kit ganṯo rabṯo w šafërto. Evin arkasında güzel bir……..vardır. ܒܶܬܪܶܗ ܕܘ ܒܰܝܬܐ ܟܺܝܬ ܓܰܢܬܐ ܪܰܒܬܐ ܘܫܰܦܺܝܪܬܐ.

Bu maṭbax kit dolabe las sefoqe w gurno lu tešiġo. ……..… içinde bulaşıklar için bir dolap ve bulaşıkları yıkamak için bir lavabo vardır. ܒܘ ܡܰܛܒܰܟ ܟܺܝܬ ܕܳܠܳܒܶܐ ܠܰܐܣ ܣܶܦܳܩܶܐ ܘܓܘܪܢܐ ܠܘ ܬܶܫܺܝܓ̰ܐ.

Bu banyo kit duš w gurno lu ḥyofo. ……..… içinde duş ve küvet vardır. ܒܘ ܒܰܢܝܐ ܟܺܝܬ ܕܘܫ ܘܓܘܪܢܐ ܠܘ ܚܝܳܦܐ.

Be Marawge këtte tlëṯ qeloyoṯe lu dmoxo. Be Marawge Ailesi’nin …….içinde 3 yatağı var. ܒܶܐ ܡܳܪܰܘܓܶܐ ܟܶܬܶܐ ܬܠܶܬ ܩܶܠܳܝܳܬܶܐ ܠܘ ܕܡܳܟܐ.

Aš šurone du bayto me lawġël biṭon ne. Evin ...… beton olmadan inşa edildi. ܐܰܫ ܫܘܪܳܢܶܐ ܕܘ ܒܰܝܬܐ ܡܶܐ ܠܰܘܓ̰ܶܠ ܒܺܝܛܳܢ ܢܶܐ.

6. Kelimeleri kullanarak cümle oluşturunuz.

Be Marawge – b šawṯo ḥaṯto – bayto – mqafalle. ܒܶܐ ܡܳܪܰܘܓܶܐ – ܒܫܰܘܬܐ ܚܰܬܬܐ – ܒܰܝܬܐ – ܡܩܰܦܰܠܠܶܗ.

\- -

ršëmle – plan d bayto – u aršitakt – šafiro. ܪܫܶܡܠܶܗ – ܦܠܰܢ ܕܒܰܝܬܐ – ܐܘ ܐܰܪܫܺܝܬܰܟܬ – ܫܰܦܺܝܪܐ.

\- -

kobac – man nacime – dilonayto – qelayto – kul ḥa. ܟܳܒܰܥ – ܡܰܢ ܢܰܥܺܝܡܶܐ – ܕܺܝܠܳܢܰܝܬܐ – ܩܶܠܰܝܬܐ – ܟܘܠ ܚܐ.

\- -

cam – mbayzarre – ġalabe – šërkat – di cmara. ܥܰܡ – ܡܒܰܝܙܰܪܪܶܗ – ܓ̰ܰܠܰܒܶܐ – ܫܶܪܟܰܬ – ܕܝ ܥܡܰܪܐ.

\- -

du bayto – rabe ne – aš šaboke – w aq qeloyoṯe. ܕܘ ܒܰܝܬܐ – ܪܰܒܶܐ ܢܶܐ – ܐܰܫ ܫܰܒܳܟܶܐ – ܘܐܰܩ ܩܶܠܳܝܳܬܶܐ.

\- -

b mëdde – macmarla – d šato – u bayto – i šërke. ܒܡܶܕܕܶܐ – ܡܰܥܡܰܪܠܰܗ – ܕܫܰܬܐ – ܐܘ ܒܰܝܬܐ – ܐܝ ܫܶܪܟܶܐ.

\- -

i iqarṯo – lu bayto – ḥaṯo – nqila – d Be Marawge. ܐܝ ܐܺܝܩܰܪܬܐ – ܠܘ ܒܰܝܬܐ – ܚܰܬܐ – ܢܩܺܝܠܰܗ – ܕܒܶܐ ܡܳܪܰܘܓܶܐ.

\- -

7. Süryanice nasıl yaşadığınız hakkında bir kaç cümle yazınız.

\---

\---

\---

\---

\---

\---

8. (ḥ - h - c / ܚ - ܗ - ܥ) harflerini kullanarak eksik kelimeleri tamamlayınız.

ḥarayto son, sonuncu ܚܰܪܳܝܬܳܐ
hënne onlar ܗܶܢܢܶܐ
hawxa öyleyse ܗܳܘܟ݂ܳܐ
arco toprak parçası, yeryüzü, dünya ܐܰܪܥܐ
hula vermişti ܗܘܠܶܗ
yarḥo ay ܝܰܪܚܐ
tëcmiro inşa etmek ܬܶܥܡܝܪܐ
cawode çalışan, işçi ܥܰܘܳܕܶܐ
arbco dört ܐܰܪܒܥܐ
harke burası, burada ܗܳܪܟܶܐ
ḥdo bir (dişil) ܚܕܐ
ḥato yeni (eril) ܚܰܬܐ
maḥwele gösterdi - göstermişti ܡܰ-ܚܘܶܠܶܗ
šrëḥle açıkladı ܫܪܶܚܠܶܗ

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ
abici	*istediler*	ܐܒܥܝ
aclayye	*üzerlerinde (çoğul)*	ܐܥܠܝ̈ܗ
arco (dişil)	*pay, kısım*	ܐܰܪܥܐ (ܐܬ)
aršitakt	*mimar*	ܐܰܪܫܝܛܟܛ
atën	*geldiler*	ܐܬܶܢ
azzën	*gittiler*	ܐܙܙܶܢ

baladiye (dişil)	*belediye*	ܒܰܠܰܕܺܝܶܐ (ܐܰܒ݂)
banyo	*banyo*	ܒܰܢܝܐ
bëṯër	*sonra*	ܒܶܬܶܪ
biṭon	*beton*	ܒܝܛܳܢ
boya	*boya*	ܒܳܝܐ
camër	*inşa edildi*	ܥܰܡܶܪ
cawode ne	*onlar işçilerdir*	ܥܰܘܳܕܶܐ ܢܶܐ
celayto yo	*o yüksektedir (o-dişil)*	ܥܶܠܰܝܬܐ ܝܐ
čimanto (dişil)	*çimento*	ܟ̰ܝܡܰܢܬܐ (ܐܰܒ݂)
d macamri	*ınşa ettiler, inşa etmek*	ܕܡܰܥܰܡܪܝ
dmoxo	*uyumak*	ܕܡܳܟ݂ܐ
elo	*ama*	ܐܶܠܐ
fsoso lu tëcmiro	*ınşaat izni*	ܦܣܳܣܐ ܠܘ ܬܶܥܡܝܪܐ

gab	*önünde*	ܓܰܒ
ganṯo	*bahçe*	ܓܰܢܬ݂ܳܐ
gurno	*lavabo, küvet*	ܓܘܪܢܐ
gurno lu ḥyofo	*banyo*	ܓܘܪܢܐ ܠܘ ܚܝܳܦܐ
gurno lu tešiġo	*lavabo*	ܓܘܪܢܐ ܠܘ ܬܫܝܓܐ
ġalṭo	*yanlış*	ܓ̰ܰܠܛܐ
ġer medone	*materyalleri, malzemeleri*	ܓ̰ܶܪ ܡܶܕܳܢܶܐ
harke w tamo	*burada ve orada*	ܗܰܪܟܶܐ ܘܬܰܡܳܐ
hënne	*onlar*	ܗܶܢܢܶܐ
hula alle	*onları verdi*	ܗܘܠܗ ܐܰܠܠܗ
ḥarayto	*sonu, sonunda*	ܚܰܪܰܝܬܐ
ḥaṯe	*yeni (çoğul)*	ܚܰܬ݂ܶܐ
ḥaṯo	*yeni (eril- tekil)*	ܚܰܬ݂ܐ

ḥḏo	*bir (dişil, tekil)*	ܚܕ݂ܐ
kaġat	*kağıt, duvar kağıdı*	ܟܰܓ݂ܰܛ
karixi	*aradılar*	ܟܰܪܝܟ݂ܝ
karyo	*kısa (eril, tekil)*	ܟܰܪܝܐ
kefe	*taş (burada tuğla)*	ܟܶܦܐ
këtla	*onun var (dişil)*	ܟܶܬܠܰܗ
këre	*kira*	ܟܶܪܐ
koyëtwi	*yaşarlar*	ܟܳܝܶܬܘܝ
kul mede	*herşey*	ܟܘܠ ܡܶܕܶܐ
kurxi	*aradılar*	ܟܘܪܟ݂ܝ
lawġël	*içinde, iç tarafında*	ܠܰܘܓ݂ܶܠ
lozamwa	*gerekliydi*	ܠܳܙܰܡܘܰܐ
madcarla	*cevap verdi, yanıtladı*	ܡܰܕܥܰܪܠܰܗ

mahwele alle	*onlara gösterdi*	ܡܚܘܠܗ ܐܠܠܗ
malawši	*dekorasyon*	ܡܠܘܫܝ
markawwe: markawwe u rëcyonatte cal	*anlaşmak: onlar anlaştılar (...ile ilgili)*	ܡܪܟܘܘܗ: ܡܪܟܘܘܗ ܘ ܪܟܝܘܢܬܗ ܥܠ
maṭbax	*mutfak*	ܡܛܒܟ
matëryal	*malzeme*	ܡܬܪܝܠ
mbayzarre	*görüştüler, tartıştılar (konu üzerine)*	ܡܒܝܙܪܗ
mede	*birşey*	ܡܕܐ
mene	*ondan (eril)*	ܡܢܗ
mëdde	*bazen*	ܡܕܕܐ
mëjġalle	*konuştular*	ܡܓܓܠܠܗ
miḏe d	*çünkü*	ܡܝܕܐ ܕ
mnaqalle	*seçtiler*	ܡܢܩܠܠܗ
mnaqën	*seçerler*	ܡܢܩܢ

mqafalle	*buldular*	ܡܩܰܦܰܠܠܶܗ
mšaralle	*başladılar*	ܡܫܰܪܰܠܠܶܗ
mšaralle d kurxi	*aramaya başladılar*	ܡܫܰܪܰܠܠܶܗ ܕܟܘܪܟ݂ܝ
mšarela	*başladı*	ܡܫܰܪܶܠܗ
nqila	*taşındı (dişil)*	ܢܩܝܠܰܗ
plan	*plan, inşaat planı*	ܦܠܰܢ
qeloyoṯe	*odalar (çoğul)*	ܩܶܠ̈ܳܝܳܬ݂ܐ
rabṯo	*büyük (dişil)*	ܪܰܒܬ݂ܐ
rabuṯo	*büyüklük*	ܪܰܒܘܬ݂ܐ
rağën	*anlaştılar*	ܪܰܓ݂ܶܢ
rëcyono	*görüş, fikir*	ܪܶܥ̈ܝܳܢܐ
rošam alle	*(bu) onun onlar için çizdiği (eril) birşeydir*	ܪܳܫܶܡ ܐܰܠܠܶܗ
ršëmle	*çizdi – çizmiştir*	ܪܫܶܡܠܶܗ

sefoqe	*bulaşıklar*	ܣܦܳܩܶܐ
semaqto	*kırmızı (dişil, tekil)*	ܣܡܰܩܬܳܐ
šafëc	*geçti*	ܫܰܦܶܥ
šafërto	*güzel (dişil, tekil)*	ܫܰܦܶܪܬܳܐ
šawṯoṯe	*mahalle, konu komşular (çoğul)*	ܫܰܘܬ݂ܳܬ݂ܶܐ
šërke, çoğ. šërkat	*fabrika, fabrikalar (çoğul)*	ܫܶܪܟܶܐ، ܫܶܪܟܰܬ
šrëḥle alle	*o onlara açıklama yaptı*	ܫܪܶܚܠܶܗ ܐܰܠܠܶܗ
šrolo	*doğru*	ܫܪܳܠܳܐ
šurone	*duvarlar*	ܫܽܘܪܳܢܶܐ
tarce	*kapılar*	ܬܰܪܥܶܐ
tëcmiro	*inşa etmek*	ܬܶܥܡܺܝܪܳܐ
tešiġo	*yıkamak*	ܬܰܫܝܓ݂ܳܐ
tlëṯ	*üç* (dişil)	ܬܠܶܬ݂

tuwalet	*tuvalet*	ܛܽܘܘܰܠܶܛ
ţëlbi	*başvurdular*	ܛܶܠܒܝ
u rëcyonatte	*onların görüşü, fikri*	ܐܘ ܪܶܥܝܳܢܰܬܗ
xabro	*kelime, cevap, mesaj*	ܟ݂ܰܒܪܳܐ
xayifo	*hızlı (eril, tekil)*	ܟ݂ܰܝܝܦܳܐ
yarḥo	*ay*	ܝܰܪܚܳܐ
zawni	*satın alırlar,alıyorlar*	ܙܰܘܢܝ

Gušmo Vücut ܓܘܫܡܐ

Bu dersimizde

- **Vücudumuzu, dışındaki kısımlarını**
- **İç organlarımızın isimleri, ve vücudumuzun dış kısımlarını**
- **Organlarımızın nasıl çalıştığını, fonksiyonlarını öğreneceğiz.**

ܓܘܫܡܐ

ܓܘܫܡܐ
ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܕܘ ܢܫܐ ܪܟܝܒܐ ܝܐ ܡܐ ܗܕܡܐ ܒܪܝܐ ܘܓܘܝܐ.
ܟܘܠ ܗܕܡܐ ܟܬܠܗ ܘܠܝܬܐ ܦܪܫܬܐ.
ܐܗ ܗܕܡܐ ܒܪܝܐ ܘܓܘܝܐ ܟܡܟܡܠܝ ܚܕܕܐ ܘܟܫܓܠܝ ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܟܘܠܗ.
ܚܐ ܡܗ ܗܕܡܝ ܕܗܘܐ ܟܝܣܘܐ، ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܠܐ ܟܡܕܘ ܕܘܟ ܟܠܘܡ.
ܗܕܪܐ ܟܠܠܗܘܢ ܟܫܘܫܝܗܘ ܓܘܫܡܐ ܕܝܠܘܢ.
ܐܘܠܒܐ ܝܒ ܫܘܝܐ ܐܝܘܐ ܐܝ ܐܗ ܗܕܡܐ ܚܕܢܐ ܕܘ ܓܘܫܡܐ.

Gušmo	*Vücut*
U gušmo du nošo rakiwo yo me hadome baroye w gawoye.	*İnsan vücudu iç organlar ve dış organlardan ve kısımlardan oluşur.*
Kul hadomo këtle wolito frëšto.	*Her organ ve her bölgenin belirli görev/fonksiyonu bulunur.*

Ah hadome baroye w gawoye komkamli ḥḏoḏe w koṭorën u gušmo cowad.	*Dış ve iç organların vücudun faaliyetlerini yapabilmesi için birbirlerine ihtiyaçları vardır.*
Ḥa mah hadomani d howe kayiwo, u gušmo lo koyoraw xud kolozam.	*Eğer bu organların yada bir bölümün fonksiyonlarını yerine getirememesi durumunda vücut gerektiği şekilde çalışmaz.*
Harke laltaḥ koḥozitu gušmo dë zcuro.	*Burada bir çocuğun vücudunu görüyorsunuz.*
Ucdo gëd ḥozina ayna ne ah hadome baroye du gušmo.	*Şimdi vücudun dış organları ve bölümleri hangileriymiş onları göreceğiz.*

1. rišo ܪܝܫܐ

2. sacro ܣܰܟܪܐ

3. foṯo ܦܳܛܐ

4. cayno / cayne, caynoṯe ܥܰܝܢܐ؛ ܥܰܝܢܶ̈ܐ، ܥܰܝܢܳܬܶ̈ܐ

5. aḏno / aḏne, aḏnoṯe ܐܰܕܢܐ؛ ܐܰܕܢܶ̈ܐ، ܐܰܕܢܳܬܶ̈ܐ

4. nḥiro ܢܚܝܪܐ

7. femo ܦܶܡܐ

8. qḏolo ܩܕܳܠܐ

9. katfo / katfoṯe ܟܰܬܦܐ؛ ܟܰܬܦܳܬܶ̈ܐ

10. ṣadro ܨܰܕܪܐ

11. druco / drucono ܕܪܘܥܐ؛ ܕܪܘܥܳܢܶ̈ܐ

12. caksuno ܥܰܟܣܘܢܐ

13. iḏo / iḏe, iḏoṯe — ܐܝܕܐ؛ ܐܝܕ̈ܐ، ܐܝܕܳܬ̈ܐ

14. gawo — ܓܰܘܐ

15. ṣawco / ṣawcoṯe — ܨܰܘܥܐ؛ ܨܰܘܥܳܬ̈ܐ

16. caṭmo / caṭmoṯe — ܥܰܛܡܐ؛ ܥܰܛܡܳܬ̈ܐ

17. barko / barkoṯe — ܒܰܪܟܐ؛ ܒܰܪܟܳܬ̈ܐ

18. saqo / saqe — ܣܰܩܐ؛ ܣܰܩ̈ܐ

19. raġlo / raġle, raġloṯe — ܪܰܓܠܐ؛ ܪܰܓܠ̈ܐ، ܪܰܓܠܳܬ̈ܐ

20. carquwo — ܥܰܪܩܘܘܐ

ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܡ̈ܐ ܥܰܪܘܿܒ

ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܕܘ ܢ̈ܫܐ ܪܰܟܝܘܐ ܠܗ ܡ̈ܐ ܟܰܦܪܐ، ܓܰܪܡ̈ܐ، ܓܰܠܕܐ، ܘܪܝܕ̈ܐ ܘܐܰܕܡܐ.

ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܟܡܦܰܠܰܓ ܠܐܰܪܒܥܐ ܦܰܠܩܶܐ: ܪܝܫܐ، ܓܘܦܐ، ܕܪܳܥܶܐ ܘܪܶܓܠܐ.

ܗܰܝ ܟܰܡ ܚܕ̈ܐ ܡܟܰܡܟܶܠ ܐܝ ܗܰܝܟܠܐ ܕܘ ܓܘܫܡܐ.

ܐܝ ܗܰܝܟܠܐ ܕܘ ܓܪܡܐ ܡܰܓܪܡܐ ܕܡܘܣܐ ܝܠܐ. ܕܟܠ ܡܢܗ ܟܝܡܐ ܫܢܐ، ܡܕܝܢܐ ܕܗܝܢܐ
ܣܪܬܐ ܚܠܢܐ ܟܘ ܐܪܕܢܐ.

ܐܰܓ ܓܪܡܐ ܟܝܰܡܢܐ ܗܘ ܐܳܪܰܡܐ ܓܘܬܐ (ܐܕܓܝܪܐ) ܕܘ ܓܘܫܡܐ ܕܟܠ ܡܗܟܘܡܘ ܐܝܪܡܟܐ
ܕܫܐ ܩܛܦ ܟܕܘܟܬܐ.

ܐܘ ܓܠܕܐ ܟܘܫܠ ܕܟܪܟܘܗ ܠܐ ܟܠܟ ܐܘ ܓܘܫܡܐ. ܟܝܓܪ ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܡܟܪܘܐ.

ܠܘܓܠ ܕܘ ܕܝܪܐ ܟܗܘ ܡܘܣܐ.

ܐܘ ܡܘܣܐ ܟܡܕܥܪ ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܟܘܠܗ. ܠܗ ܕܝܪܐ ܡܐ ܠܕܘܠ ܟܣܘܝܐ ܗܕܪܐ ܠܝܚܐ،
ܗܕܪܐ ܐܝܓܐ، ܝܫܕܪܐ ܘܩܡܐ.

ܓܒܕ ܟܐܓܝ ܐܠ ܐܢܝܐ ܘܐܕܪ ܕܓܠܐ.

ܐܘ ܝܪܚܐ ܟܗܠܗܘ ܫܡܥܐ ܕܓܪܡܐ: ܣܘܐ ܟܝܕ ܟܝܢܘܝ، ܥܡܕܐ ܕܝ ܐܓܝܐ، ܝܩܣܐ ܠܗ
ܝܫܕܪܐ، ܓܢܥܐ ܕܝ ܐܢܝܐ ܘܓܟܡܐ ܠܗ ܠܟܝܐ.

ܟܠܝ ܕܘ ܓܘܫܡܐ ܦܠܓܝ ܠܐܪܒܥܐ ܦܠ̈ܩܐ ܕܒܘܫܐ ܟܗ ܪ̈ܝܫܐ ܓܘܐ، ܗܡ ܡܕܪܥܐ، ܘܗܡ
ܪܓ̈ܠܐ، ܘܗܡ ܠܗܕܐ.

U gušmo me larwal	*İnsan Vücudunun Dış Kısımları*
U gušmo du nošo rakiwo yo me basro, garme, galdo, wariḏe w admo.	*İnsan vücudu et, kemikler, deri, kaslar ve kandan meydana gelir.*
U gušmo komifalaġ l arbco falqe rišoye: rišo, gawo, drucone w raġle.	*Vücut dört ana bölüme ayrılabilir: baş, gövde, kollar ve bacaklar.*
Hani cam ḥdoḏe komkamli i skale du gušmo.	*Bu kısımlar hep beraber vücudun iskeletini meydana getirir.*
I skale du nošo mag garme rakuto yo. Dlo mena layt ḥaye, miḏe d hiya kobo ḥaylo law wariḏe.	*İnsan iskeleti kemiklerden oluşur. Kemikler olmadan hayat olmaz çünkü kemikler kasları destekler.*
Ag garme konėṭri ah hadome gawoye (organe) du gušmo dlo mitakiwi inaqla d ḥa qoyaṯ b dukṯo.	*Kemikler vücudun iç organlarını korur, öyle ki kişi düştüğü zaman zarar görmezler.*
U galdo šėkėl d čaket yo cal u gušmo. Konoṭar u gušmo mak kewe.	*Deri vücut için adeta bir ceket görevi görür. Deri vücudu hastalıklara karşı korur.*
Lawġėl du rišo kit muḥo.	*Kafanın içinde beyin bulunur.*

U muḥo komdabar u gušmo kule. Bu rišo me larwal koḥozina tarte cayne, tarte aḏne, nḥiro w femo.	*Beyin bütün vücudu kontrol eder. Başta (kafada) dışardan baktığımızda iki göz, iki kulak, bir burun ve bir ağız görebiliriz.*
Bëṯër koṯën an iḏe w ar raġle.	*Sonrasında, eller ve ayaklar bulunur.*
U nošo këtle ḥamšo rëġše: ḥzoyo bac cayne, šmoco ban aḏne, nqoḥo bu nḥiro, gyošo ban iḏe w ṭcomo bu lišono.	*İnsanın beş duyusu vardır: gözlerle görme duyusu, kulaklarla duyma duyusu, burunla koku alma duyusu, ellerle dokunma duyusu ve dil ile tat alma duyusu.*
Lašan du gušmo cowad ṭawwo kolozam d howina le ġalabe moro, bu muklo, w bu štoyo, w bu lwošo.	*Vücudun fonksiyonlarını iyi bir şekilde yerine getirmesi için vücudumuza iyi gıda alarak, su içerek ve iyi giyinerek iyi bir şekilde bakmalıyız.*

Dilbilgisi 7

a) Fiil: Basit Geniş Zaman

Süryanicede geniş zaman temelli filler Geniş Zaman ve Gelecek Zaman formlarında kullanılır. Buna domax-/dëmx- ܕܶܡܟ݂- . ܕܳܡܰܟ݂- „uyumak“ ve goraš-/gurš- ܓܘܼܪܫ- . ܓܳܪܰܫ- „çekmek“ fillerini örnek verebiliriz. Sona gelen ekler geniş zaman şeklinde eklenmiştir ve farklı kişileri gösterir:

	Tekil	Çoğul
3. şahıs (eril)	-- (son eksiz)	-i ܝ-
3. şahıs (dişil)	-o ܐ-	

	Tekil	Çoğul
3. şahıs (eril)	*domax* ܕܳܡܟ݂	*dëmxi* ܕܶܡܟ݂ܝ
3. şahıs (dişil)	*dëmxo* ܕܶܡܟ݂ܐ	
2. şahıs	*dëmxat* ܕܶܡܟ݂ܬ	*dëmxitu* ܕܶܡܟ݂ܝܬܘ
1. şahıs (eril)	*domaxno* ܕܳܡܟ݂ܢܐ	*dëmxina* ܕܶܡܟ݂ܝܢܐ
1. şahıs (dişil)	*dëmxono* ܕܶܡܟ݂ܢܐ	

/ë – ܶ/ sesli in harfi geniş zamanda kullanım sırasında dëmx- ܕܶܡܟ݂ /u ܘ/ şeklinde görülür goraš ܓܳܪܰܫ „itmek“, gurš- ܓܘܪܫ fiiline bakalım:

	Tekil	Çoğul
3. şahıs (eril)	*goraš* ܓܳܪܰܫ	
		gurši ܓܘܪܫܝ
3. şahıs (dişil)	*guršo* ܓܘܪܫܐ	
2. şahıs	*guršat* ܓܘܪܫܰܬ	*guršitu* ܓܘܪܫܝܬܘ
1. şahıs (eril)	*gorašno* ܓܳܪܰܫܢܐ	
		guršina ܓܘܪܫܝܢܰܐ
1. şahıs (dişil)	*guršono* ܓܘܪܫܳܢܐ	

Tüm düzenli fiiller geniş zaman formunda kullanıldığı zaman bu şekilde olurlar. Bu formlar ise yan cümlecik haline gelirler bir istek, bir olasılık gibi cümlelerde kullanılırlar:

d kora x cal cwo do	(Bu nedenle) bir iş arıyor	ܕܟܳܪܟ ܥܠ ܥܒܘܕܐ
d yola f u lišo no	(Bundan dolayı) bir dil öğreniyor.	ܕܝܳܠܦ ܐܘ ܠܫܢܳܐ
laša n d noṭa r guš me	(Bunun için) vücüduna bakıyor (kendine dikkat ediyor)	ܠܫܳܐ ܕܢܳܛܰܪ ܓܘܫܡܶܗ
mën d loza m elux	(Neye)ihtiyacın olursa (söylenen kiş eril formdadır)	ܡܶܢ ܕܠܳܙܡ ܐܠܘܟ

qaykëbcat yëlfat Surayt?	Neden Süryanice öğrenmek istersin (istiyorsun)?	ܩܲܝ ܟܹܒܲܬ ܝܹܠܦܲܬ ܣܘܪܲܝܬ؟
aydarbo šoqal mede	Nasıl bir şey satın alır	ܐܲܝܕܲܪܒܐ ܫܵܩܸܠ ܡܸܕܸܐ
lo dëmxina	Uyumalıyız (uyumamamız gereklidir)	ܠܐ ܕܸܡܟܼܝܢܐ

Unutmayın:

Süryanicede geniş zaman temel formları (goraš ܓܳܪܰܫ / guršo ܓܽܘܪܫܳܐ, domax ܕܳܡܰܟ /dëmxo ܕܶܡܟ݂ܳܐ örneklerinde olduğu gibi) alıntı şeklinde anlatım formlarını içerir ki bu konu daha sonraki ünitelerde de anlatılacak ve filler listelenecektir.

b) Geniş Zamanlı ve Gelecek Zamanlı Fiiller

goraš ܓܳܪܰܫ fiilindeki geniş zaman formunu ko--ܟܳ ve gëd ܓܶܕ ekleriyle kullandığımız zaman geniş zaman ve gelecek zaman formlarına dönüştürmüş oluyoruz. Dikkat edilmesi gereken ko--ܟܳ ön ekinin geniş zaman; gëd ܓܶܕ ön ekinin gelecek zaman formunu oluşturmasıdır. Örnekleri inceleyelim:

goraš	„çekmek“	ܓܳܪܰܫ
ko goraš	o çeker (erkek)	ܟܳ ܓܳܪܰܫ
gëd goraš	o çekecek	ܓܶܕ ܓܳܪܰܫ

cce

buluşur.

kokurxicalḥḏoḏe

birbirlerine bakarlar

uAfremkonof

Afrem çıkar

	aq
Burada ne yapıyorsunuz? (çoğul)	mën kosaymitu harke?
Öğretmen olarak çalı	kocowad no xud malfo

no	şırım.

hënnekocayšiharke	onlar burada yaşarlar

Gelecek zaman için örnekler:

gëdyëlfat Surayt	Süryanice çalışacak mısın? Sür

yanice öğrenecekmisin?

gëdkoraxcalcwodo

oişarayacak

aydarbogëdšoq

Onlarnasılevalaca

alubayto?	aklar?	
Afremgëdyolafulišono	Afrem yabancı dil öğrenecek.	
hiyagë	okendin	

dnëṭrogušɱa
ebakacak

---

gëddëɱxinabiqelayto
odadauyuyacağız

a) Fiil: Basit Geniş Zaman

Süryanicede geniş zaman temelli filler Geniş Zaman ve Gelecek Zaman formlarında kullanılır. Buna domax-/dëmx- -ܕܶܡܟ݂ ܃ -ܕܳܡܰܟ݂ „uyumak“ ve goraš-/gurš- -ܓ݂ܘܪܫ ܃ -ܓ݂ܳܪܰܫ „çekmek“ fillerini örnek verebiliriz. Sona gelen ekler geniş zaman şeklinde eklenmiştir ve farklı kişileri gösterir:

	Tekil		Çoğul	
3. şahıs (eril)	-- (son eksiz)		-i	-ܝ
3. şahıs (dişil)	-o	-ܐ		
2. şahıs	-at	-ܰܬ	-itu	-ܝܬܘ
1. şahıs (eril)	-no	-ܢܐ	-ina	-ܝܢܰܐ
1. şahıs (dişil)	-ono	-ܳܢܐ		

Burada önemli olan 3. ve 1. tekil olan eril ve dişi kişi formlarının birbirlerinden farklı olduklarıdır. Çoğul olarak ise her iki cins için genellikle bir form bulunur. Mesela domax ܕܳܡܰܟ݂ „uyumak“ fiiline bakalım. Göreceğiniz gibi geniş zaman formu kişilere göre şöyle olmaktadır:

	Tekil		Çoğul	
3. şahıs (eril)	domax	ܕܳܡܰܟ݂	dëmxi	ܕܶܡܟ݂ܝ
3. şahıs (dişil)	dëmxo	ܕܶܡܟ݂ܐ		
2. şahıs	dëmxat	ܕܶܡܟ݂ܰܬ	dëmxitu	ܕܶܡܟ݂ܝܬܘ
1. şahıs (eril)	domaxno	ܕܳܡܰܟ݂ܢܐ	dëmxina	ܕܶܡܟ݂ܝܢܰܐ
1. şahıs (dişil)	dëmxono	ܕܶܡܟ݂ܳܢܐ		

/ë – ܶ/ sesli in harfi geniş zamanda kullanım sırasında dëmx- -ܕܶܡܟ݂ /u ܘ/ şeklinde görülür goraš ܓ݂ܳܪܰܫ „itmek“, gurš- ܓ݂ܘܪܫ fiiline bakalım:

	Tekil		Çoğul	
3. şahıs (eril)	goraš	ܓ݂ܳܪܰܫ	gurši	ܓ݂ܘܪܫܝ
3. şahıs (dişil)	guršo	ܓ݂ܘܪܫܐ		
2. şahıs	guršat	ܓ݂ܘܪܫܰܬ	guršitu	ܓ݂ܘܪܫܝܬܘ
1. şahıs (eril)	gorašno	ܓ݂ܳܪܰܫܢܐ	guršina	ܓ݂ܘܪܫܝܢܰܐ
1. şahıs (dişil)	guršono	ܓ݂ܘܪܫܳܢܐ		

Tüm düzenli fiiller geniş zaman formunda kullanıldığı zaman bu şekilde olurlar. Bu formlar ise yan cümlecik haline gelirler bir istek, bir olasılık gibi cümlelerde kullanılırlar:

d korax cal cwodo (Bu nedenle) bir iş arıyor ܕܟܳܪܰܟ݂ ܥܰܠ ܥܒ݂ܳܕܐ
d yolaf u lišono (Bundan dolayı) bir dil öğreniyor. ܕܝܳܠܰܦ ܐܘ ܠܶܫܳܢܐ
lašan d noṭar gušme (Bunun için) vücüduna bakıyor (kendine dikkat ediyor) ܠܰܫܰܢ ܕܢܳܛܰܪ ܓܘܫܡܶܗ
mën d lozam elux (Neye)ihtiyacın olursa (söylenen kiş eril formdadır) ܡܶܢ ܕܠܳܙܰܡ ܐܠܘܟ݂

qay këbcat yëlfat Surayt? Neden Süryanice öğrenmek istersin (istiyorsun)? ܩܰܝ
ܟܶܒܥܰܬ ܝܶܠܦܰܬ ܣܘܪܰܝܬ؟
aydarbo šoqal mede Nasıl bir şey satın alır ܐܰܝܕܰܪܒܐ ܫܳܩܶܠ ܡܶܕܶܐ
lo dëmxina Uyumamalıyız (uyumamamız gereklidir) ܠܐ ܕܶܡܟ݂ܝܢܐ
Unutmayın:

Süryanicede geniş zaman temel formları (goraš ܓܳܪܰܫ / guršo ܓܘܪܫܐ, domax ܕܳܡܰܟ݂ /dëmxo ܕܶܡܟ݂ܐ örneklerinde olduğu gibi) alıntı şeklinde anlatım formlarını içerir ki bu konu daha sonraki ünitelerde de anlatılacak ve filler listelenecektir.

b) Geniş Zamanlı ve Gelecek Zamanlı Fiiller

goraš ܓܳܪܰܫ fiilindeki geniş zaman formunu ko- -ܟܳ ve gëd ܓܶܕ ekleriyle kullandığımız zaman geniş zaman ve gelecek zaman formlarına dönüştürmüş oluyoruz. Dikkat edilmesi gereken ko- -ܟܳ ön ekinin geniş zaman; gëd ܓܶܕ ön ekinin gelecek zaman formunu oluşturmasıdır. Örnekleri inceleyelim:

goraš „çekmek“ ܓܳܪܰܫ
kogoraš o çeker (erkek) ܟܳܓܳܪܰܫ
gëd goraš o çekecek ܓܶܕ ܓܳܪܰܫ
domax „uyumak“ ܕܳܡܰܟ݂
kodomax o uyur ܟܳܕܳܡܰܟ݂
gëd domax o uyuyacak ܓܶܕ ܕܳܡܰܟ݂
Geniş zaman için örnekler:
u Afrem koloqe b noše d kodacce Afrem tanıdığı insanlarla buluşur. ܘܐ ܐܦܪܶܡ ܟܳܠܳܩܶܐ
ܒܢܳܫܐ ܕܟܳܕܰܥܥܶܠܗ
kokurxi cal ḥdode birbirlerine bakarlar ܟܳܟܘܪܟ݂ܝ ܥܰܠ ܚܕܳܕܶܐ
u Afrem konofaq Afrem çıkar ܘܐ ܐܦܪܶܡ ܟܳܢܳܦܶܩ
mën kosaymitu harke? Burada ne yapıyorsunuz? (çoğul) ܡܶܢ ܟܳܣܰܝܡܝܬܘ ܗܰܪܟܶܐ؟
kocowadno xud malfono Öğretmen olarak çalışırım. ܟܳܥܳܒܕܢܐ ܟ݂ܘܕ ܡܰܠܦܳܢܐ
hënne kocayši harke onlar burada yaşarlar ܗܶܢܶܐ ܟܳܥܰܝܫܝ ܗܰܪܟܶܐ
Gelecek zaman için örnekler:
gëd yëlfat Surayt Süryanice çalışacak mısın? Süryanice öğrenecek misin? ܓܶܕ
ܝܶܠܦܰܬ ܣܘܪܰܝܬ
gëd korax cal cwodo o iş arayacak ܓܶܕ ܟܳܪܰܟ݂ ܥܰܠ ܥܒܳܕܐ
aydarbo gëd šoqal u bayto? Onlar nasıl ev alacaklar? ܐܰܝܕܰܪܒܐ ܓܶܕ ܫܳܩܠܝ ܐܘ
ܒܰܝܬܐ؟
Afrem gëd yolaf u lišono Afrem yabancı dil öğrenecek. ܐܦܪܶܡ ܓܶܕ ܝܳܠܰܦ ܐܘ ܠܶܫܳܢܐ
hiya gëd nëṭro gušma o kendine bakacak ܗܝܳܐ ܓܶܕ ܢܶܛܪܐ ܓܘܫܡܗ
gëd dëmxina bi qelayto odada uyuyacağız ܓܶܕ ܕܶܡܟ݂ܝܢܐ ܒܝ ܩܶܠܰܝܬܐ
Kültür 7

Tarihsel açıdan bakacak olursak Süryanilerin anavatanlarında giydikleri kıyafetler şu anda yaşadıkları Batı Diasporası ülkelerinde giydikleri kıyafetlerden daha kapalı ve korunaklıydı. Bunun nedeni hem kültürel hem de iklimsel sebeplerdi. Örnek olarak çiftçiler kendilerini güneş ışınlarına karşı korumak zorundaydı. Turabdin’de çiftçiler Cumartesi günleri banyo yapar, temizlenir ve böylece Pazar günü kiliseye temiz bir şekilde gitmek için hazır olurlardı.

Turabdin’in köylerinde modern doktorlar bulunmazdı. En yakın doktor Midyat, Gziro yada Mardin’deydi. Bunun yanında köylerde tıbbi bilgi ve becerileriyle öne çıkan, kendilerini yetiştirmiş kişiler halka bir doktor gibi yardım etmeye çalışırlardı. Eğer bu kişilere giden hasta iyileşmezse, o zaman Midyat’a gönderilirdi. Kanser gibi ciddi hastalıklar ismiyle anılmaz, mesela kansere kötü hastalık manasına gelen kewo pis ܟܐܒܐ ܦܝܫ denilirdi.

Egzersizleri
1. Bu dersi bir defa daha sesli bir şekilde okuyunuz.
2. Aşağıdaki kelimeleri öğreniniz.

gušmo vücut ܓܘܫܡܐ
nošo kişi ܢܳܫܐ
basro et ܒܶܣܪܐ
garme kemikler ܓܰܪ̈ܡܐ
galdo deri ܓܶܠܕܐ
waride kaslar ܘܰܪ̈ܝܕܐ
admo kan ܐܰܕܡܐ
muḥo beyin ܡܘܚܐ
rišo baş, kafa ܪܝܫܐ
falqe bölümler, kısımlar ܦܰܠ̈ܩܐ
gawo karın bölgesi ܓܰܘܐ
drucone kollar ܕܪܘܥ̈ܢܐ
raġle ayaklar, bacaklar ܪ̈ܶܓܠܐ
skale iskelet ܣܟ̈ܠܐ
ḥaye hayat ܚ̈ܝܐ
ḥaylo destek ܚܰܝܠܐ
hadome du gušmo vücudun organları ܗܰܕܳ̈ܡܐ ܕܘ ܓܘܫܡܐ
hadome gawoye iç organlar ܗܰܕܳ̈ܡܐ ܓܰܘܳ̈ܝܐ
hadome baroye dış organlar ܗܰܕܳ̈ܡܐ ܒܰܪ̈ܳܝܐ
kewe hastalıklar ܟ̈ܐܒܐ
larwal dış ܠܒܪܘܠ
lawġël iç ܠܓܘܝܠ
rëġše duyular ܪ̈ܶܓܫܐ
ḥzoyo görme ܚܙܳܝܐ
šmoco duyma ܫܡܳܥܐ
nqoḥo koklama ܢܩܳܚܐ
gyošo dokunma ܓܝܳܫܐ

ṭcomo tat alma ܛܥܡܐ
muklo yemek ܡܘܟܠܐ
štoyo içmek ܫܬܝܐ
lwošo giyinmek ܠܒܫܐ
3. Hangi cevap doğrudur?
Bi adno: Kulak ile: ܒܝ ܐܕܢܐ
košëmcina duyariz ܟܫܡܥܝܢܐ
koḥozina görürüz ܟܚܙܝܢܐܐ
konëqḥina koklariz ܟܢܩܚܝܢܐ
Bi cayno: Göz ile: ܒܝ ܥܝܢܐ
košëmcina duyariz ܟܫܡܥܝܢܐ
koḥozina görürüz ܟܚܙܝܢܐ
konëqḥina koklariz ܟܢܩܚܝܢܐ
Bu nḥiro: Burun ile: ܒܘ ܢܚܝܪܐ
košëmcina duyariz ܟܫܡܥܝܢܐ
koḥozina görürüz ܟܚܙܝܢܐ
konëqḥina koklariz ܟܢܩܚܝܢܐ
Bu lišono: Dil ile: ܒܘ ܠܫܢܐ
koṭëcmina tad aliriz ܟܛܥܡܝܢܐ
kuxlina yeriz ܟܘܟܠܝܢܐ
kolëcsina cigneriz ܟܠܥܣܝܢܐ
Ban ide: Eller ile: ܒܝ ܐܝܕܐ
koṭëcmina tad aliriz ܟܛܥܡܝܢܐ
kocawdina calisiriz ܟܥܒܕܝܢܐ
kolëcsina cigneriz ܟܠܥܣܝܢܐ
Bac carše: Disler ile: ܒܥ ܥܪܫܐ
koṭëcmina tad aliriz ܟܛܥܡܝܢܐ
kuxlina yeriz ܟܘܟܠܝܢܐ
kolëcsina cigneriz ܟܠܥܣܝܢܐ
Bu lišono: Dil ile: ܒܘ ܠܫܢܐ
komëjġolina konusuruz ܟܡܓܓܠܝܢܐ
kuxlina yeriz ܟܘܟܠܝܢܐ
kolëcsina cigneriz ܟܠܥܣܝܢܐ
Bu femo: Agiz ile: ܒܘ ܦܡܐ
kuxlina yeriz ܟܘܟܠܝܢܐ
kodëmxina yatariz ܟܕܡܟܝܢܐ
koqaymina kalkariz ܟܩܝܡܝܢܐ
Bu femo: Agiz ile: ܒܘ ܦܡܐ
košotina iceriz ܟܫܬܝܢܐ
kodëmxina yatariz ܟܕܡܟܝܢܐ
koqaymina kalkariz ܟܩܝܡܝܢܐ
Bar raġle: Ayaklar ile: ܒܪ ܪܓܠܐ
komalxina yürürüz ܟܡܠܟܝܢܐ
kodëmxina yatariz ܟܕܡܟܝܢܐ

košotina iceriz ܟܳܫܳܛܺܝܢܰܢ
4. Cevaplara Süryanice cevap veriniz.
Kṯaw aḥ ḥamšo rëġše du nošo. İnsanın beş duyusunu yazınız. ܟܬܰܘ ܐܰܚ ܚܰܡܫܐ ܪܶܓ̣ܫܐ ܕܘ ܢܳܫܐ.

Ayna hadomo komdabar u gušmo? Hangi organ vücudu kontrol eder? ܐܰܝܢܐ ܗܳܕܳܡܐ ܟܡܕܰܒܰܪ ܐܘ ܓܘܫܡܐ؟

Me mën rakuto yo i skale? İskelet nelerden oluşur? ܡܐ ܡܶܢ ܪܰܟܘܬܐ ܝܐ ܐܝ ܣܩܰܠܐ؟

Mën woliṯo këtla i skale? İskeletin işlevi nedir? ܡܶܢ ܘܳܠܺܝܬܐ ܟܶܬܠܗ ܐܝ ܣܩܰܠܐ؟

Mën woliṯo këtle u galdo? Derinin işlevi nedir? ܡܶܢ ܘܳܠܺܝܬܐ ܟܶܬܠܗ ܐܘ ܓܰܠܕܐ؟

Me kmo falqe rišoye rakiwo yo u gušmo w ayna ne? Vücut kaç ana kısımdan meydana gelir ve bu kısımların adları nelerdir? ܡܐ ܟܡܐ ܦܰܠܩܶܐ ܪܺܝܫܳܝܶܐ ܪܰܟܝܘܐ ܝܐ ܐܘ ܓܘܫܡܐ ܘܐܰܝܢܐ ܢܶܐ؟

Mën yo d komkase u rišo? Kafayı çevreleyen şey nedir? ܡܶܢ ܝܐ ܕ ܟܡܟܰܣܶܐ ܐܘ ܪܝܫܐ؟
---
5. Kelimeleri kullanarak doğru cümleyi oluşturunuz.
kul – kosaymo – yawmo – i Saro – duroše gušmonoye. ܟܘܠ - ܟܳܣܰܝܡܐ - ܝܰܘܡܐ - ܐܝ ܣܰܪܐ - ܕܘܪܳܫܶܐ ܓܘܫܡܳܢܳܝܶܐ.
- -
u Aday – kore – korohaṭ – bi šabṯo – tarte. ܐܘ ܐܰܕܰܝ - ܟܳܪܐ - ܟܳܪܳܗܰܛ - ܒܝ ܫܰܒܬܐ - ܛܰܪܛܶܐ.
- -
ban iḏe – csar ṣawcoṯe – kit – w csar ṭafroṯe. ܒܰܢ ܐܝܕܶܐ - ܟܣܰܪ ܨܰܘܟܘܬܶܐ - ܟܝܬ - ܘܟܣܰܪ ܛܰܦܪܘܬܶܐ.
- -
kul – frëšto – hadomo du gušmo – këtle – woliṯo. ܟܘܠ - ܦܪܶܫܬܐ - ܗܳܕܳܡܐ ܕܘ ܓܘܫܡܐ - ܟܶܬܠܗ - ܘܳܠܺܝܬܐ.
- -
ad duroše – du gušmo – u muklo w u štoyo – u ḥulmono – komcawni. ܐܰܕ ܕܘܪܳܫܶܐ - ܕܘ ܓܘܫܡܐ - ܐܘ ܡܘܩܠܐ ܘܐܘ ܫܬܳܝܐ - ܐܘ ܚܘܠܡܳܢܐ - ܟܡܟܰܘܢܝ.
- -
i skale – law wariḏe – ḥaylo – kobo. ܐܝ ܣܩܰܠܐ - ܠܰܘ ܘܰܪܝܕܶܐ - ܚܰܝܠܐ - ܟܳܒܐ.
- -
u galdo – u gušmo – komkase – du čaket – bu šëkël. ܐܘ ܓܰܠܕܐ - ܐܘ ܓܘܫܡܐ - ܟܡܟܰܣܶܐ - ܕܘ ܟܰܩܶܬ - ܒܘ ܫܶܟܶܠ.
- -
6. Vücudumuzdaki organlarımızla igili Süryanice'de bazı halk deyişlerini inceleyiniz.
Lo mëjġolat, aš šurone këtte aḏne. Konusma, duvarların kulakları vardır. ܠܐ ܡܶܓ̣ܓ̣ܳܠܰܬ، ܐܰܫ ܫܘܪܳܢܶܐ ܟܶܬܬܶܐ ܐܰܕܢܶܐ.

U lišono lu moro komëjġal. Dil sahibinin yararına konuşur. ܐܘ ܠܫܳܢܳܐ ܠܗ ܡܳܪܳܐ ܟܳܡܶܓ̰ܓ̇ܶܠ.

U rišo dlo koyaw, lo kolozam le šušefo. Acımayan başın yara bandına ihtiyacı yoktur. ܐܘ ܪܺܫܳܐ ܕܠܳܐ ܟܳܝܰܘ، ܠܳܐ ܟܳܠܳܙܰܡ ܠܶܗ ܫܽܘܫܶܦܳܐ.

I Saro komëjġolo b tarte fot̲ot̲e. Saro iki yüzle konuşur (ikiyüzlülük). ܐܝ ܣܳܪܳܐ ܟܳܡܶܓ̰ܓ̇ܳܠܳܐ ܒܬܰܪܬܶܐ ܦܳܬܳܬܶܐ.

U Aday komacbar nḥire b kul duk̲to. Aday herşeye burnunu sokar. ܐܘ ܐܰܕܰܝ ܟܳܡܰܥܒܰܪ ܢܚܺܝܪܶܗ ܒܟܽܘܠ ܕܽܘܟܬܳܐ.

Id̲ot̲e ġalabe komaxifi u cwodo. Pek çok el işi hafifletir. ܐܺܝܕܳܬܶܐ ܓ̇ܰܠܰܒܶܐ ܟܳܡܰܟ̰ܝܦܺܝ ܐܘ ܥܒܳܕܳܐ.

I cayno lo kosawco, hul dlo mëmloyo cafro. Göz kumla dolana (ölene kadar) kadar açtır. ܐܝ ܥܰܝܢܳܐ ܠܳܐ ܟܳܣܳܒܥܳܐ، ܗܽܘܠ ܕܠܳܐ ܡܶܡܠܳܝܳܐ ܥܰܦܪܳܐ.
---
7. (d̲ - z / ܕܼ - ܙ)harflerini doğru yerlere yerleştiriniz.
ḥd̲o bir (dişil) ܚܕܼܐ
ad̲no kulak ܐܕܼܢܐ
zux git, gitmek (eril, tekil) ܙܘܟ݂
zax git, gitmek (dişil, tekil) ܙܰܟ݂
mbayzarre anlaşmaya vardılar ܡܒܰܝܙܰܪܪܶܐ
kolozam gereklidir ܟܳܠܳܙܰܡ
id̲o el ܐܝܕܼܐ
qd̲olo boğaz ܩܕܼܠܐ
zawni satın aldılar (bunu) ܙܰܘܢܝ
zabno zaman ܙܰܒܢܐ
warid̲okas ܘܰܪܝܕܼܐ
këzze gider ܟܐܙܙܐ
kod̲acce onları tanır ܟܐܕܼܥܠܗ
kozawni satın alırlar ܟܳܙܰܘܢܝ
ḥd̲od̲e her biri ܚܕܼܕܼܐ
kozayri ziyaret ederler ܟܳܙܰܝܪܝ
mawd̲ac kendini tanıtır ܡܰܘܕܼܰܥ
rad̲ën aynı fikirdedirler ܪܕܼܝܢ

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		**ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ**
admo	*kan*	ܐܕܡܐ
aḏno (dişil), çoğ. aḏne, aḏnoṯe	*kulak (dişil), kulaklar (çoğul*	ܐܕܢܐ (ܠܒ)؛ ܐܕ̈ܢܐ، ܐܕܢ̈ܬܐ
aw	*veya*	ܐܘ
ayna	*hangisi?*	ܐܝܢܐ
ayna ne	*hangileridir?*	ܐܝܢܐ ܢܐ
barko (dişil), çoğ. barkoṯe	*dizkapağı (tekil), dizkapakları*	ܒܪܟܐ (ܠܒ)؛ ܒܪܟ̈ܬܐ
basro	*et*	ܒܣܪܐ
bëṯri	*arkamda*	ܒܬܪܝ
cafro	*kum*	ܥܦܪܐ
caksuno	*dirsek*	ܥܟܣܘܢܐ
cam ḥḏoḏe	*beraber*	ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ
carquwo	*topuk*	ܥܪܩܘܒܐ

catmo (dişil), çoğ. catmote	kalça, uyluk (dişil), kalçalar	ܥܰܛܡܳܐ (ܢܩ)؛ ܥܰܛܡ̈ܳܬܳܐ
cayno (dişil), çoğ. cayne, caynote	göz (dişil), gözler	ܥܰܝܢܳܐ (ܢܩ)؛ ܥܰܝܢ̈ܶܐ، ܥܰܝܢ̈ܳܬܳܐ
cowad	o çalışır	ܥܳܒܶܕ
csar	on	ܥܣܰܪ
čaket	ceket	ܟ̰ܰܩܶܬ
d howe	o olur	ܕܗܳܘܶܐ
d howina	biz oluruz	ܕܗܳܘܶܝܢܰܐ
dlo mena	onsuz (o: dişil)	ܕܠܳܐ ܡܶܢܰܗ
druco (dişil), çoğ. drucone	kol (dişil), kollar	ܕܪܽܘܥܳܐ (ܢܩ)؛ ܕܪܽܘܥ̈ܶܐ
dukto	yer	ܕܽܘܟܬܳܐ
duroše gušmonoye	vücut hareketleri, cimnastik	ܕܽܘܪܳܫ̈ܶܐ ܓܽܘܫܡܳܢܳܝ̈ܶܐ
falqe	kısımlar, bölümler	ܦܰܠܩ̈ܶܐ
falqe rišoye	ana kısımlar	ܦܰܠܩ̈ܶܐ ܪܺܫܳܝ̈ܶܐ

femo	*ağız*	ܦܶܡܐ
foṯo	*yüz*	ܦܳܬ݂ܐ
foṯoṯe	*yüzler*	ܦܳܬ݂ܳܬ݂ܶܐ
frĕšto (woliṯo)	*özel (fonksiyon)*	(ܦܪܷܫܬܐ) (ܘܳܠܝܬ݂ܐ)
galdo	*deri*	ܓܰܠܕܐ
garme	*kemikler*	ܓܰܪܡܶܐ
gawo	*karın*	ܓܰܘܐ
gĕd omarno	*söyleyeceğim*	ܓܷܕ ܐܳܡܰܪܢܐ
gĕd ḥozina	*göreceğiz*	ܓܷܕ ܚܳܙܝܢܰܐ
gušmo	*vücut*	ܓܘܫܡܐ
gyošo	*dokunma*	ܓܝܳܫܐ
hadome baroye	*dış kısımlar, organlar*	ܗܰܕܳܡܶܐ ܒܰܪܳܝܶܐ
hadome du gušmo	*organlar ve vücudun bölümleri*	ܗܰܕܳܡܶܐ ܕܘ ܓܘܫܡܐ

hadome gawoye	*iç organlar*	ܗܰܕܳܡܶܐ ܓܰܘܳܝܶܐ
hani	*bunlar*	ܗܳܢܝ
harke	*burası*	ܗܳܪܟܶܐ
ḥa	*bir*	ܚܰܐ
ḥa mah hadome	*organlardan biri*	ܚܰܐ ܡܰܗ ܗܰܕܳܡܶܐ
ḥamšo	*beş*	ܚܰܡܫܐ
ḥaye	*hayatlar*	ܚܰܝܶܐ
ḥaylo	*destek*	ܚܰܝܠܐ
ḥulmono	*sağlık*	ܚܘܠܡܳܢܐ
ḥzoyo	*görüş*	ܚܙܳܝܐ
ido (dişil), çoğ. ide, idote	*el*	ܐܝܕܐ (ܐܢ): ܐܝܕܶܐ، ܐܝܕܳܬܶܐ
inaqla	*eğer, ne zaman*	ܐܝܢܰܩܠܐ
katfo (dişil), çoğ. katfote	*omuz*	ܟܰܬܦܐ (ܐܢ): ܟܰܬܦܳܬܶܐ

kayiwo	*hasta*	ܟܰܝܘܐ
kewe	*hastalık, rahatsızlık*	ܟܶܘܶܐ
këtla	*onun…… vardır*	ܟܷܬܠܰܗ
kmo	*kaç tane ? (çoğul)*	ܟܡܐ
kobo	*verir*	ܟܐܒܐ
kodëmxina	*uyuruz*	ܟܳܕܷܡܟ݂ܝܢܰܐ
koḥozina	*görüyoruz*	ܟܳܚܳܙܝܢܰܐ
koḥozitu	*görürsünüz*	ܟܳܚܳܙܝܬܘ
kolëcsina	*çiğneriz*	ܟܳܠܷܥܣܝܢܰܐ
kolozam	*gereklidir*	ܟܳܠܳܙܰܡ
komacbar	*o (erkek) getirir*	ܟܳܡܰܥܒܰܪ
komalxina	*yürürüz*	ܟܳܡܰܠܟ݂ܝܢܰܐ
komaxifi	*hafifletiyorlar*	ܟܳܡܰܟ݂ܝܦܝ

komcawni	*onları desteklemek*	ܟܳܡܓ̰ܰܘܢܝ
komdabar	*o (erkek) kontrol eder*	ܟܳܡܕܰܒܰܪ
komëjġal	*konuşur*	ܟܳܡܶܓ̰ܓ̣ܰܠ
komëjġolina	*konuşuruz*	ܟܳܡܶܓ̰ܓ̣ܳܠܝܢܰܐ
komëjġolo	*o (dişil) konuşur*	ܟܳܡܶܓ̰ܓ̣ܳܠܐ
komifalaġ	*bölünebilir (o)*	ܟܳܡܝܦܰܠܰܓ̣
komkamli	*tamamlarlar*	ܟܳܡܟܰܡܠܝ
komkase	*çevreler*	ܟܳܡܟܰܣܶܐ
konëqḥina	*koklarız*	ܟܳܢܶܩܚܝܢܰܐ
konëṭri	*beklerler*	ܟܳܢܶܛܪܝ
konoṭar	*korur (o- eril)*	ܟܳܢܳܛܰܪ
koqaymina	*ayakta dururuz, ayağa kalkarız*	ܟܳܩܰܝܡܝܢܰܐ
korëhṭina	*koşarız*	ܟܳܪܶܗܛܝܢܰܐ

korohaṭ	*o koşar (eril)*	ܟܳܪܳܗܰܛ
kosawco	*o doludur (o- dişil)*	ܟܳܣܰܘܥܳܐ
kosaymo	*o (dişil) hazırlar*	ܟܳܣܰܝܡܳܐ
košëmcina	*dinleriz*	ܟܳܫܶܡܥܺܝܢܰܐ
košotina	*içeriz*	ܟܳܫܳܬܺܝܢܰܐ
koṭëcmina	*tadına bakarız, tadarız*	ܟܳܛܶܥܡܺܝܢܰܐ
koṯën	*gelirler*	ܟܐܬܶܝܢ
koṭorën	*izin verirler*	ܟܳܛܳܪܶܝܢ
koyaw	*acıtır, acır*	ܟܳܝܰܘ
koyoraw	*o (eril) büyür*	ܟܳܝܳܪܰܘ
kuxlina	*yeriz*	ܟܘܟܠܺܝܢܰܐ
laltaḥ	*aşağısı, aşağıda*	ܠܰܠܬܰܚ
larwal	*dışında*	ܠܰܪܘܰܠ

lawġël	*içinde*	ܠܰܘܓ݂ܶܠ
layt	*yoktur*	ܠܰܝܬ
lišono	*dil, lisan*	ܠܫܳܢܐ
lo mëjġolat	*konuşma! (emir)*	ܠܐ ܡܶܓܓܳܠܰܬ
lwošo	*giyinmek*	ܠܘܳܫܐ
mar	*söyle! (emir)*	ܡܰܪ
medone	*şeyler*	ܡܶܕܳܢܶܐ
mëmloyo	*doluyor*	ܡܶܡܠܳܝܐ
mitakiwi	*canları acır, incinirler*	ܡܝܬܰܟܝܘܝ
moro	*sahip*	ܡܳܪܐ
muḥo	*beyin*	ܡܘܚܐ
muklo	*yemek*	ܡܘܟܠܐ
nafše	*kendisi (eril)*	ܢܰܦܫܶܗ

nḥiro	*burun*	ܢܚܺܝܪܐ
nošo	*kişi*	ܢܳܫܐ
nqoḥo	*koku*	ܢܩܳܚܐ
qdolo	*boğaz, boyun*	ܩܕܳܠܐ
qoyat	*dokunur (o-eril)*	ܩܳܝܶܬ
raġlo (dişil), çoğ. raġle, raġlote	*ayak*	ܪܶܓܠܐ (ܐܢ̱)؛ ܪ̈ܶܓܠܶܐ، ܪܶܓܠܳܬ̈ܐ
rakiwo yo	*-den oluşmak (eril)*	ܪܟܝܒܐ ܝܐ
rakuto yo	*-den oluşmak (dişil)*	ܪܟܘܒܬܐ ܝܐ
rëġše	*duyular*	ܪ̈ܶܓܫܐ
rëġše du nošo	*insan vücudunun duyuları*	ܪ̈ܶܓܫܐ ܕܘ ܢܳܫܐ
rišo	*baş*	ܪܝܫܐ
sacro	*saç*	ܣܰܥܪܐ
saqo (dişil), çoğ. saqe	*bacak, bacaklar*	ܣܰܩܐ (ܐܢ̱)؛ ܣܰܩ̈ܐ

skale (dişil)	*iskelet*	ܣܟܳܠܐ (ܢܩ)
ṣadro	*göğüs, meme*	ܨܰܕܪܐ
ṣawco (dişil), çoğ. ṣawcoṯe	*parmak*	ܨܶܘܥܐ (ܢܩ)؛ ܨܶܘܥܳܬ݂ܐ
šabṯo	*hafta*	ܫܰܒܬ݂ܐ
šěkěl	*tür, çeşit*	ܫܶܟܶܠ
šmoco	*duymak*	ܫܡܳܥܐ
štoyo	*içer (o)*	ܫܬܳܝܐ
šurone	*duvarlar*	ܫܘܪ̈ܳܢܐ
šušefo (dişil)	*eşarp*	ܫܘܫܶܦܐ (ܢܩ)
tarte kore	*iki kere*	ܬܰܪܬܶܐ ܟܳܪ̈ܐ
ṭafroṯe	*tırnaklar*	ܛܦܪ̈ܳܬ݂ܐ
ṭcomo	*tat*	ܛܥܳܡܐ
ucdo	*şimdi*	ܐܘܥܕܐ

wariḏe	*kaslar*	ܘܪ̈ܝܕܐ
woliṯo	*fonksiyon, işlev*	ܘܠܝܬܐ
zcuro	*genç erkek*	ܙܥܘܪܐ
zcurto	*genç kız*	ܙܥܘܪܬܐ

Zabno | Zaman | ܙܒܢܐ

Bu dersimizde:

- Saatin kaç olduğunu nasıl söyleyeceğimizi ve zamanla ilgili nasıl iletişin kuracağımızı
- Nasıl sayı sayacağımızı
- Asal ve sıralama sayılarını öğreneceğiz

ܙܒܢܐ

.ܐܝ ܫܥܐ ܘܐܝ ܣܡܘܪܝ ܓܢܒܪ̈ܝܐ ܝܐ̈

.ܡ̈ܐ ܙܒܢܐ ܠܙܒܢܐ ܢܦܩܝܢ ܡܢ ܚܒܪ̈ܐ ܠܒ ܒܘܫܝܐ، ܠܘ ܫܚܐ ܐܘ ܠܡܕܒܪܐ ܚܕ̈ܝܐ

ܪܵܡܚܹܠ ܝܵܘܡܹܗ ܕܥܪܘܒܬܐ ܝܐ.

ܐܲܬ ܬܲܪ̈ܬܐ ܒܲܛܝܠܐ ܢܐ، ܠܐ ܟܘܠܙܲܡ ܕܥܘܕܝ.

ܠܲܫܵܢ ܕܡܲܫܸܦܥܝ ܐܘ ܝܵܘܡܵܬܹܗ ܐܘ ܚܲܠܝܐ ܒܲܣܝܡܐ، ܟܘܣܲܝܡܝ ܘܲܥܕܐ ܥܲܡ ܚܕܘ̈ܕܐ ܕܐܸܙܙܸܢ ܠܘ ܣܚܘܝܐ.

Zabno	*Zaman*
I Saro w i Šmuni jirane ne.	*Saro ve Šmuni komşulardır.*
Me zabno l zabno konëfqi cam ḥdoḏe li šuqo, lu sḥoyo aw l mede ḥreno.	*Zaman zaman beraber alışverişse,yüzmeye veya herhangi başka birşey yapmaya giderler.*
Ramḥël yawme dë cruto yo.	*Yarın Cuma günüdür.*
At tarte baṭile ne, lo kolozam d cawdi.	*İkisi de çalışmıyorlar, yapacak işleri yok.*
Lašan d mašëfci u yawmatte u xalyo basimo, kosaymi wacdo cam ḥdoḏe d ëzzën lu sḥoyo.	*Çalışmadıkları zamanın tadını çıkartmayı sevdikleri için yüzmeye gidecekler.*

ܛܪܝܐ ܠܘ ܣܚܘܝܐ

ܣܵܪܵܐ: ܫܡܘܢܝ، ܡܼܢ ܒܸܕ ܥܵܒ݂ܕܵܬ݂ ܕܡܵܡܝܼܟ݂؟ ܕܐܲܪܒܥܲܒܫܲܒܵܐ ܥܲܡ ܗܲܩܘܼܠ

ܫܡܘܢܝ: ܐܵܢܵܐ ܙܵܝܠܵܐ ܝܘܵܐ ܠܝ. ܟܠܝܼܠܵܐ ܡܘܼܕܵܐ ܒܚܲܩܠܵܐ

ܫܡܘܢܝ: ܐܲܝܟܵܐ ܐܲܝܟܢܵܐ ܝܠܵܗ̇؟

ܣܵܪܵܐ: ܐܲܝܟܵܐ ܚܘܼܫܵܐ ܝܠܵܗ̇. ܒܸܬ ܗܵܘܝܵܐ ܚܲܕܬܵܐ ܘܒܸܢܝܵܢܵܐ (25) ܕܸܪ̈ܓ݂ܵܐ

ܫܡܘܢܝ: ܐܲܝܟ ܡܲܢܵܐ ܟܹܐ ܥܵܒ݂ܕܵܐ ܕܐܲܪܒܥܲܒܫܲܒܵܐ؟

ܣܵܪܵܐ: ܥܵܒ݂ܕܵܐ ܫܲܟܝܼܢܵܐ. ܟܠ ܝܵܘܡܵܐ ܚܘܼܫܵܐ ܝܠܵܗ̇؟

ܫܡܘܢܝ: ܐܝܼ، ܚܘܼܫܵܐ ܝܠܵܗ̇. ܡܼܢ ܒܸܕ ܗܵܘܹܐ ܡܵܠܘܵܐ ܐܘ ܢܵܩܵܐ ܘܟܠܝܼܠܹܗ ܩܵܡܵܐ؟

ܣܵܪܵܐ: ܒܸܕ ܗܵܘܹܐ ܡܲܚܡܝܵܢܵܐ، ܒܸܕ ܚܵܡܝܵܢܵܐ ܢܲܚܘܵܐ ܘܟܠܝܼܠܹܗ ܕܢܲܩܵܐ ܟܠ ܐܝܼ ܩܝܼܠܵܐ
ܕܪ̈ܵܫܹܐ ܘܟܠܝܼܠܹܗ ܒܸܕ ܡܲܪܗܲܝܵܐ. ܘܗܘܵܐ ܒܸܕ ܚܲܡܠܵܐ ܐܘ ܢܵܩܘܼܕܝܵܐ

ܫܡܘܢܝ: ܚܘܲܪܵܐ. ܟܹܐ ܥܵܒ݂ܕܵܐ ܕܐܲܪܒܥܲܒܫܲܒܵܐ ܕܡܲܪܗܲܝܵܐ؟

ܣܵܪܵܐ: ܟܠ ܐܝܼ ܩܝܼܠܵܐ ܐܲܪܒܥܵܐ، ܐܲܪܒܥܵܐ ܘܟܠܝܼܠܹܗ. ܥܵܠܘܿܡ ܡܫܝܼܕܵܐ ܐܝܼ ܚܲܡܠܵܐ، ܡܲܝܕܵܐ ܘܒܹܗ
ܐܲܕܝܼܵܘܡܵܐ ܚܲܕ ܥܲܡ ܐܵܪܵܐ ܡܢ ܩܘܼܕܵܐ.

ܫܡܘܢܝ: ܚܕ̈ܘܬܐ ܗܘܝ ܕܐܚܝܬܘ. ܠܝܬ ܡܕܪܐ.

ܣܪܐ: ܐܕܝܘܡܐ ܚܝܪܝܬܐ ܡܝ ܒܕ ܣܡܡܬܘ؟ ܐܘܗ ܟܐܘܝܐ ܩܘܫܐ ܣܒܪܝ

ܫܡܘܢܝ: ܗܘܝܐ، ܐܢܫܐ ܐܘ ܐܦܪܡ ܠܟܠܗ ܘܡܠܒܐ ܐܘ ܡܪܐ ܠܡܣܡܐ، ܒܕ ܐܦܝܐ

ܣܪܐ: ܬܦܣܪܐ، ܦܬ ܒܥܠܡܐ، ܗܘܠ ܐܕܝܘܪܢܬܐ

ܫܡܘܢܝ: ܗ̇ ܒܥܠܡܐ

Mazlo lu sḥoyo	*Yüzme havuzu*
Saro: Šmuni, mën gëd saymat ramḥël? D ëbcat kiban ëzzan lu sḥoyo.	*Saro: Šmuni, yarın ne yapacaksın? İstersen yüzmeye gidebiliriz.*
Šmuni: Ašër rënyo ṭawwo yo. Latli mede lë syomo.	*Šmuni: Tabii, bu iyi bir fikir.. Planladığım bir şey yok.*
Šmuni: I hawa aydarbo yo?	*Šmuni: Hava nasıl?*
Saro: I hawa ṭawto yo. Gëd huwyo ḥamšo w cësri (25) darġe.	*Saro: Hava iyi. 25°C olacak.*

Šmuni: I saca bak kmo këbcat ëzzan?	*Šmuni: Kaçta gidelim istersin?*
Saro: Kiban ḥeloyo ëzzan. Bac csar ṭawwo yo?	*Saro: Erken gidebiliriz. Saat 10 iyi mi?*
Šmuni: E, ṭawwo yo. Mën gëd saymina u yawmo kule tamo?	*Šmuni: Evet , iyi. Bütün gün ne yapacağız?*
Saro: Gëd soḥina, gëd mšamsina, gëd šotina qaḥwe w falge d yawmo laf i saca tracsar w falge gëd macrina. Hawxa gëd šofac u yawmayḏan.	*Saro: Yüzeceğiz, güneşleneceğiz, ve öğleden sonra 12.30 civarı öğle yemeği yiyeceğiz. Günümüzü böyle geçireceğiz.*
Šmuni: Šafiro. Bak kmo këbcat ducrina?	*Šmuni: Kulağa iyi geliyor. Eve kaçta geliriz?*
Saro: Laf i saca arbac, arbac w falge. Kolozam mḥaḏrono i ḥšamto, miḏe du Aday baš šeṯ koṯe mu cwodo.	*Saro: Öğleden sonra 4, 4:30 civarı. Yemeği hazırlamam gerek, çünkü Aday işten 6'da geliyor.*
Šmuni: Ṭrowe xud këbcat. Layt qëṭro.	*Šmuni: Tamam, nasıl istersen. Sorun değil.*
Saro: Adyawma caṣriye mën gëd saymitu? Toxu šotina qaḥwe sidan.	*Saro: Bu akşam ne yapacaksın? Bizde kahve içelim haydi.*
Šmuni: Ḥozina, iḏa u Afrem latle wacde aw mede lë syomo, gëd oṯina.	*Šmuni: Afrem'in bir randevusu yada yapacak başka birşeyi olmadığına bakalım, öyle gelelim.*

Saro: Šafiro, fëš bë šlomo, hul adcaşriye.	*Saro: Harika, hoşçakal, akşam görüşmek üzere.*
Šmuni: Zax bë šlomo.	*Šmuni: Sonra görüşmek üzere.*

Dilbilgisi 8
a) Fiilin Geçmiş Zaman Kipi

Geçmiş zaman kullanımlarında fiillerin geçişli fiil olup olmadığını ayırt etmek gerekir. Nesnesi olan ya da nesne alabilen fiillere “geçişli fiil” denir. Bir cümlede öznenin yaptığı işten etkilenen unsura “nesne” denir. Geçişli fiillere “ne, neyi, kimi?” sorularını sorduğumuzda yanıt alırız. Mesela goraš/gurš- (grëš-) (ܓܪܹܫ-) ܓܘܪܫ- . ܓܳܪܰܫ “bir şeyi çekmek” fiili gibi. Bu fiile neyi yada kimi ittiği sorusu sorulabilir, yani fiil geçişlidir. Bunun haricinde nesnesi olmayan ya da nesne alamayan fiillere “geçişsiz fiil” denir; domax/dëmx- (damëx-) (ܕܡܹܟ݂-) ܕܡܟ݂- : ܕܳܡܰܟ݂ “uyumak” fiili gibi.

Geçişsiz fiillere “ne, neyi, kimi?” sorularını sorduğumuzda yanıt alamayız. Örneği verilen “uyumak” fiiline neyi kimi uyuduğu sorusu sorulmaz çünkü bu fiil geçişsizdir. Geçişli fiillerde geçmiş zaman kipi tek bir formda görülür, grëš- ܓܪܹܫ- çekmek fiilinde olduğu gibi.
Geçişsiz fiillerde ise bu durum 2 şekilde olabilir; damëx-/damix- ܕܡܝܟ݂-.ܕܡܹܟ݂- ”uyumak” fiilinde olduğu gibi.

1. Geçişli fiiller

Dilbilgisel kişileri belirtmek için aşağıdaki ekleri geçişli fiillerin geçmiş zaman kipini fiilin tabanına eklemememiz gerekmektedir. Fiilimiz grëš- ܓܪܹܫ-:

	Tekil		Çoğul	
3. şahıs (eril)	-le	ܠܹܗ-	-Ke	ܗܹ
3. şahıs (dişil)	-la	ܠܳܗ̇-		
2. şahıs (eril)	-lux	ܠܘܟ݂-	-xu	ܟ݂ܘ-
2. şahıs (dişil)	-lax	ܠܳܟ݂-		
1. şahıs	-li	ܠܝ-	-lan	ܠܰܢ-

3. çoğul kişisininin aldığı ‘Ke’ eki geçmiş zaman fiili sonundaki sessiz harfe –e eki eklenerek çift sesli hale getirilir. Bu nedenler /K/ belirli şahsa ait ünsüz harfi temsil eder. (itmek) grëš- ܓܪܹܫ- fiilindeki uygulamaya bakarsak 3. çoğul kişi geçmiş zamana uyarlandığında grëšše ܓܪܹܫܫܹܗ „çektiler“ olur.

Geniş ve gelecek zamanda kullanılan geçişli olan fiiller 1. eril ve dişil kişiler arasında ayrım yapmamaktadır ancak 2. ve 3. tekil şahıs olduğunda bu ayrım ortaya ortaya çıkmaktadır.

Geçişli fillerdeki geçmiş zaman kipi şu şekilde olmaktadır:

Tekil Çoğul
3. şahıs (eril) grëšle çekti ܓܪܫܠܗ grëšše çektiler ܓܪܫܫܗ
3. şahıs (dişil) grëšla çekti ܓܪܫܠܗ
2. şahıs (eril) grëšlux çektin ܓܪܫܠܘܟ grëšxu çektiniz ܓܪܫܟܘ
2. şahıs (dişil) grëšlax çektin ܓܪܫܠܟ
1st 1. şahıs grëšli çektim ܓܪܫܠܝ grëšlan çektik ܓܪܫܠܢ
Geçişli fiillerdeki geçmiş zaman kipine örnekler:
Saro zwënla čanṭa Saro çanta getirdi ܣܪܐ ܙܒܢܠܗ ܟܢܛܐ
hënne nqëlle lu bayto ḥaṯo yeni eve taşındılar ܗܢܢܐ ܢܩܠܠܗ ܠܘ ܒܝܬܐ ܚܕܬܐ
šrëḥle u mede dë ršëmle ne çizdiğini açıkladı (o-eril) ܫܪܚܠܗ ܐܘ ܡܕܐ ܕܪܫܡܠܗ
u aršitakt ršëmle plan mimar plan çizdi ܐܘ ܐܪܫܝܬܟܬ ܪܫܡܠܗ ܦܠܢ
u Aday ftëḥle rastorant Aday bir restoran açtı ܐܘ ܐܕܝ ܦܬܚܠܗ ܪܣܛܘܪܢܬ
2. Geçişsiz fiiller

Kişileri belirtmek için aşağıdaki damëx- -ܕܡܟ / damix- -ܕܡܝܟ geçişsiz fiillerin geçmiş zaman tabanına eklenmelerinin nasıl olduğunu görüyorsunuz:

Tekil Çoğul
3. şahıs (eril) -- - -i -ܝ
3. şahıs (dişil) -o -ܐ
2. şahıs -at -ܬ -itu -ܝܬܘ
1. şahıs (eril) -no -ܢܐ -ina -ܝܢܐ
1. şahıs (dişil) -ono -ܢܐ
Burada fillere gelen ekler geniş zamanla aynıdır. Bu yüzden, 3. tekil şahısın dişil mi yada eril olduğu ayırd edilmelidir. 2. tekil şahısta bunu yapmaya gerek yoktur.

Örnekte kullanılan damëx -ܕܡܟ /damix- -ܕܡܝܟ „uyumak“ geçişsiz fiilinin geçmiş zaman hali şu şekilde olur:

Tekil Çoğul
3. şahıs (eril) damëx o uyudu ܕܡܟ damixi uyudular ܕܡܝܟܝ
3. şahıs (dişil) damixo o uyudu ܕܡܝܟܐ
2. şahıs damixat uyudun ܕܡܝܟܬ damixitu uyudunuz ܕܡܝܟܝܬܘ
1. şahıs (eril) damëxno (uyudum) ܕܡܟܢܐ damixina uyuduk ܕܡܝܟܝܢܐ
1. şahıs (dişil) damixono (uyudum) ܕܡܝܟܢܐ
Geçmiş zamanda geçişsiz fiillere örnekler:
šafëc mëdde d šato bir seneye yakın zaman geçti ܫܦܥ ܡܕܕܐ ܕܫܬܐ

šamici i tašcito hikayeyi duydular ܫܡܝܥܝ ܐܝ ܬܫܥܝܬܐ
ayko yalifat Holandoyo? flemenkçe'yi nerede öğrendin? ܐܝܟܐ ܝܠܝܦܬ ܗܘܠܢܕܝܐ؟
qadër maxlaș ruḥe kendini kurtarabilirdi ܩܕܪ ܡܚܠܨ ܪܘܚܗ
aḥna yalifina u lišono yabancı dil öğrendik ܐܚܢܐ ܝܠܝܦܝܢܐ ܐܘ ܠܫܢܐ
b) Sayılar

Asal ve sayma sayıları bu konu içerisinde 'Sayma – Bnoyo ܒܢܝܐ' konusu adı altında anlatılacaktır. Asal ve sayma sayıların 1'den 10'a kadar sırasıyla eril ve dişil formları bulunmaktadır. Dişil form dişil isimler öncesinde gelir ve bu şekilde sayılır. İki sayısından itibaren daima çoğul formda sayılır:

Asal sayılar:

dişil eril
ḥdo atto kadın/ bir kadın ܚܕܐ ܐܬܬܐ ḥa gawro erkek/ bir erkek ܚܕ
ܓܒܪܐ
tarte niše iki kadın (kadınlar) ܬܪܬܐ ܢܫ̈ܐ tre gawre iki erkek (erkekler)
ܬܪ̈ܐ ܓܒܪ̈ܐ
tlët̠ niše üç kadın (kadınlar) ܬܠܬ ܢܫ̈ܐ tlot̠o gawre üç erkek (erkekler)
ܬܠܬܐ ܓܒܪ̈ܐ
21-29, 31-39, 41-49 ve benzeri sıralamada kural tam sayı + ve+onluk: ḥa w cësri ܚܕ ܘܥܣܪܝܢ „yirmibir". Çünkü birim cinsiyet içinde sayılır ve bu şekilde kabul edilir ki bu yüzden hem dişil hem de eril formda görünür.

Sıralama sayıları:
Süryanice'de bütün sıralı sayılar (birinci, ikinci vs.) için d ܕ + artikel (Dilbilgisi 3a'ya bakınız) biçiminde bir genel dizi ile 1-10 sayılarıyla sınırlı bir dizi mevcuttur. Her iki dizin aşağıda listelenmiştir.

Kültür 8
Ortadoğu'da yaşayan insanlar için zamanın Batı'daki endüstrileşmiş toplumların aksine daha farklı anlamları vardır, kişilerin hayatları daha bir tertipli şekildedir. Turabdin yaşayanların çoğunun çiftçi olduğu bir yerleşim merkezidir ve bu yüzden topraklarının ihtiyaçları doğrultusunda mevsimleri takip ederler çünkü bu bir gerekliliktir. İşlerini bitirene kadar yaparlar.

Misafirleri geldiğinde ise onları kabul etmeme gibi bir durum sözkonusu olamaz. Böylesi bir durum kabalık ve soğukluk olarak tabir edilir.

İnsanların zamanlarının yoğunluğu: latle zabno d ḥoyëk riše ܠܝܬܠܗ ܙܒܢܐ ܕܚܝܟ ܪܫ̈ܗ „baş kaşımaya vakit yok", şeklinde deyişlerle ifade edilir.

Sayma
Bnoyo ܒܢܝܐ

Asal sayılar
1 -10 Eril Dişil
1 ܚܰܐ ܚܕܐ
ḥa ḥḏo
2 ܬܪܶܐ ܬܰܪܬܶܐ
tre tarte
3 ܬܠܳܬܐ ܬܠܶܬ
tloṯo tlëṯ
4 ܐܰܪܒܥܐ ܐܰܪܒܰܥ
arbco arbac
5 ܚܰܡܫܐ ܚܰܡܶܫ
ḥamšo ḥammëš
6 ܐܶܫܬܐ ܫܶܬ
ëšto šeṯ
7 ܫܰܘܥܐ ܫܘܰܥ
šawco šwac
8 ܬܡܰܢܝܐ ܬܡܳܢܶܐ
tmanyo tmone
9 ܬܶܫܥܐ ܬܫܰܥ
tëšco tšac
10 ܥܰܣܪܐ ܥܣܰܪ
casro csar
Sıralama sayıları 1 - 10 Eril Dişil
1 ܩܰܡܳܝܐ : ܕܘ ܚܰܐ ܩܰܡܰܝܬܐ : ܕܝ ܚܕܐ
qamoyo / du ḥa qamayto / di ḥḏo
birinci birinci
2 ܬܪܰܝܳܢܐ : ܕܰܬ ܬܪܶܐ ܬܪܰܝܳܢܝܬܐ : ܕܰܬ ܬܰܪܬܶܐ
trayono / dat tre trayoniṯo / dat tarte
ikinci ikinci
3 ܬܠܝܬܳܝܐ : ܕܰܬ ܬܠܳܬܐ ܬܠܝܬܰܝܬܐ : ܕܰܬ ܬܠܶܬ
tliṯoyo / dat tloṯo tliṯayto / dat tlëṯ
üçüncü üçüncü
4 ܪܒܝܥܳܝܐ : ܕܰܢ ܐܰܪܒܥܐ ܪܒܝܥܰܝܬܐ : ܕܰܢ ܐܰܪܒܰܥ
rbicoyo / dan arbco rbicayto / dan arbac
dördüncü dördüncü
5 ܚܡܝܫܳܝܐ : ܕܰܚ ܚܰܡܫܐ ܚܡܝܫܰܝܬܐ : ܕܰܚ ܚܰܡܶܫ
ḥmišoyo / daḥ ḥamšo ḥmišayto / daḥ ḥammëš
beşinci beşinci
6 ܫܬܝܬܳܝܐ : ܕܰܢ ܐܶܫܬܐ ܫܬܝܬܰܝܬܐ : ܕܰܫ ܫܶܬ
štiṯoyo / dan ešto štiṯayto / daš šeṯ
altıncı altıncı
7 ܫܒܝܥܳܝܐ : ܕܰܫ ܫܰܘܥܐ ܫܒܝܥܰܝܬܐ : ܕܰܫ ܫܘܰܥ
šbicoyo / daš šawcošbicayto / daš šwac
yedinci yedinci

8 ܬܡܝܢܝܐ : ܕܐܬ ܬܡܢܝܐ ܬܡܝܢܝܬܐ : ܕܐܬ ܬܡܢܐ
tminoyo / dat tmanyo tminayto / dat tmone
sekizinci sekizinci
9 ܬܫܝܥܝܐ : ܕܐܬ ܬܫܥܐ ܬܫܝܥܝܬܐ : ܕܐ ܬܫܥ
tšicoyo / dat tëšco tšicayto / da tšac
dokuzuncu dokuzuncu
10 ܥܣܝܪܝܐ : ܕܥ ܥܣܪܐ ܥܣܝܪܝܬܐ : ܕܥ ܥܣܪ
csiroyo / dac casro csirayto / dac csar
onuncu onuncu
Asal sayılar ab 11
11 ܚܕܥܣܪ 40 ܐܪܒܥܝ
ḥdacsar arbci
12 ܬܪܥܣܪ 50 ܚܡܫܝ
tracsar ḥamši
13 ܬܠܬܥܣܪ 60 ܐܫܬܝ
tlotacsar ëšti
14 ܐܪܒܥܣܪ 70 ܫܒܥܝ
arbacsar šawci
15 ܚܡܫܥܣܪ 80 ܬܡܢܝ
ḥamšacsar tmoni
16 ܐܫܬܥܣܪ 90 ܬܫܥܝ
ëštacsar tëšci
17 ܫܒܥܣܪ 100 ܡܐ
šwacsar mo
18 ܬܡܢܥܣܪ 200 ܡܬܐ
tmonacsar mate
19 ܬܫܥܣܪ 300 ܬܠܬܡܐ
tšacsar tlëtmo
20 ܥܣܪܝ 1.000 ܐܠܦܐ
cësri alfo
30 ܬܠܬܝ 1.000.000 ܡܠܝܘܢ
tleti mëlyun
Sıralama sayıları ab 11
11 ܕܚ ܚܕܥܣܪ 40 ܕܢ ܐܪܒܥܝ
daḥ ḥdacsar dan arbci
onbirinci kırkıncı
12 ܕܐܬ ܬܪܥܣܪ 50 ܕܚ ܚܡܫܝ
dat tracsar daḥ ḥamši
onikinci ellinci
13 ܕܐܬ ܬܠܬܥܣܪ 60 ܕܢ ܐܫܬܝ
da tlotacsar dan ëšti
onüçüncü altmışıncı
14 ܕܢ ܐܪܒܥܣܪ 70 ܕܫ ܫܒܥܝ
dan arbacsar daš šawci

ondördüncü yetmişinci
15 ܕܰܚ ܚܰܡܫܰܬܰܥܣܰܪ 80 ܕܰܬ ܬܡܳܢܝ
daḥ ḥamšacsar dat tmoni
onbeşinci sekseninci
16 ܕܰܢ ܐܶܫܬܰܥܣܰܪ 90 ܕܰܬ ܬܶܫܥܝ
dan ëštacsar dat tëšci
onaltıncı doksanıncı
17 ܕܰܫ ܫܒܰܥܣܰܪ 100 ܕܰܡ ܡܐܳ
daš šwacsar dam mo
onyedinci yüzüncü
18 ܕܰܬ ܬܡܳܢܰܥܣܰܪ 200 ܕܰܡ ܡܳܐܬܶܐ
dat tmonacsar dam mate
onsekizinci ikiyüzüncü
19 ܕܰܬ ܬܫܰܥܣܰܪ 300 ܕܰܬ ܬܠܶܬܡܐ
datš tšacsar dat tlëtmo
ondokuzuncu üçyüzüncü
20 ܕܰܥ ܥܶܣܪܝ 1.000 ܕܰܢ ܐܰܠܦܐ
dac cësri dan alfo
yirminci bininci
30 ܕܰܬ ܬܠܳܬܝ 1.000.000 ܕܘ ܡܶܠܝܘܢ
dat tleti du mëlyun
otuzuncu birmilyonuncu

Kültür 8

Ortadoğu'da yaşayan insanlar için zamanın Batı'daki endüstrileşmiş toplumların aksine daha farklı anlamları vardır, kişilerin hayatları daha bir tertipli şekildedir. Turabdin yaşayanların çoğunun çiftçi olduğu bir yerleşim merkezidir ve bu yüzden topraklarının ihtiyaçları doğrultusunda mevsimleri takip ederler çünkü bu bir gereklilik. İşlerini bitirene kadar yaparlar.

Misafirleri geldiğinde ise onları kabul etmeme gibi bir durum sözkonusu olamaz. Böylesi bir durum kabalık ve soğukluk olarak tabir edilir.

İnsanların zamanlarının yoğunluğu: *latle zabno d ḥoyëk riše* ܠܰܬܠܶܗ ܙܰܒܢܳܐ ܕܚܳܝܶܟ ܪܺܫܶܗ „baş kaşımaya vakit yok“, şeklinde deyişlerle ifade edilir.

Sayma

Bnoyo ܒܢܳܝܐ

Asal sayılar *1 -10*	*Eril*	*Dişil*
1	ܚܰܐ	ܚܕܐ
	ḥa	ḥḏo
2	ܬܪܶܐ	ܬܰܪ̈ܬܶܐ
	tre	tarte
3	ܬܠܳܬܐ	ܬܠܳܬ

	tloṯo	tlëṯ
4	ܐܰܪܒܥܳܐ	ܐܰܪܒܰܥ
	arbco	arbac
5	ܚܰܡܫܳܐ	ܚܰܡܶܫ
	ḥamšo	ḥamměš
6	ܐܶܫܬܳܐ	ܫܶܬ
	ëšto	šeṯ
7	ܫܰܒܥܳܐ	ܫܒܰܥ
	šawco	šwac
8	ܬܡܰܢܝܳܐ	ܬܡܳܢܶܐ
	tmanyo	tmone

9	ܬܶܫܥܳܐ	ܬܫܰܥ
	tëšco	tšac
10	ܥܶܣܪܳܐ	ܥܣܰܪ
	casro	csar

Sıralama sayıları 1 - 10	***Eril***	***Dişil***
1	ܩܰܡܳܝܳܐ : ܕܘ ܚܳܐ	ܩܰܡܳܝܬܳܐ : ܕܝ ܚܕ݂ܐ
	qamoyo / du ḥa	qamayto / di ḥḏo
	birinci	*birinci*
2	ܬܪܰܝܳܢܳܐ : ܕܰܬ ܬܪܶܐ	ܬܪܰܝܳܢܺܝܬܳܐ : ܕܰܬ ܬܰܪܬܶܐ
	trayono / dat tre	trayoniṯo / dat tarte
	ikinci	*ikinci*

3	ܬܠܝܬܝܐ : ܕܬ ܬܠܬܐ	ܬܠܝܬܝܬܐ : ܕܬ ܬܠܬ
	tliṯoyo / dat tloṯo	tliṯayto / dat tlëṯ
	üçüncü	*üçüncü*
4	ܪܒܝܥܝܐ : ܕܢ ܐܪܒܥܐ	ܪܒܝܥܝܬܐ : ܕܢ ܐܪܒܥ
	rbicoyo / dan arbco	rbicayto / dan arbac
	dördüncü	*dördüncü*
5	ܚܡܝܫܝܐ : ܕܚ ܚܡܫܐ	ܚܡܝܫܝܬܐ : ܕܚ ܚܡܫ
	ḥmišoyo / daḥ ḥamšo	ḥmišayto / daḥ ḥammëš
	beşinci	*beşinci*
6	ܫܬܝܬܝܐ : ܕܢ ܐܫܬܐ	ܫܬܝܬܝܬܐ : ܕܫ ܫܬ
	štiṯoyo / dan ešto	štiṯayto / daš šeṯ

	altıncı	*altıncı*
7	ܫܒܝ̈ܥܝܐ : ܕܰܫ ܫܰܘܥܐ	ܫܒܝܥܰܝܬܐ : ܕܰܫ ܫܘܰܥ
	šbicoyo / daš šawco	šbicayto / daš šwac
	yedinci	*yedinci*
8	ܬܡܝ̈ܢܝܐ : ܕܰܬ ܬܡܰܢܝܐ	ܬܡܝܢܰܝܬܐ : ܕܰܬ ܬܡܳܢ̈ܐ
	tminoyo / dat tmanyo	tminayto / dat tmone
	sekizinci	*sekizinci*
9	ܬܫܝ̈ܥܝܐ : ܕܰܬ ܬܫܷܥܐ	ܬܫܝܥܰܝܬܐ : ܕܰ ܬܫܰܥ
	tšicoyo / dat tëšco	tšicayto / da tšac
	dokuzuncu	*dokuzuncu*
10	ܥܣܝ̈ܪܝܐ : ܕܰܥ ܥܣܰܪܐ	ܥܣܝܪܰܝܬܐ : ܕܰܥ ܥܣܰܪ

	csiroyo / dac casro	csirayto / dac csar
	onuncu	*onuncu*

Asal sayılar ab 11

11	ܚܕܥܣܪ ḥḏacsar	40	ܐܪܒܥܝܢ arbci
12	ܬܪܥܣܪ tracsar	50	ܚܡܫܝܢ ḥamši
13	ܬܠܬܥܣܪ tloṯacsar	60	ܐܫܬܝܢ ešti
14	ܐܪܒܥܣܪ arbacsar	70	ܫܒܥܝܢ šawci

15	ܚܰܡܫܰܥܣܰܪ	ḥamšacsar	80	ܬܡܳܢܝ	tmoni
16	ܐܷܫܬܰܥܣܰܪ	ĕštacsar	90	ܬܷܫܥܝ	tĕšci
17	ܫܒܰܥܣܰܪ	šwacsar	100	ܡܐ	mo
18	ܬܡܳܢܰܥܣܰܪ	tmonacsar	200	ܡܰܬ݂ܶܐ	maṯe
19	ܬܫܰܥܣܰܪ	tšacsar	300	ܬܠܷܬ݂ܡܐ	tlĕṯmo
20	ܥܷܣܪܝ		1.000	ܐܰܠܦܐ	

	cësri		alfo
30	ܬܠܬܝ tleṯi	1.000.000	ܡܠܝܘܢ mëlyun

Sıralama sayıları ab 11

11	ܕܚ ܚܕܥܣܪ daḥ ḥdacsar *onbirinci*	40	ܕܢ ܐܪܒܥܝ dan arbci *kırkıncı*
12	ܕܬ ܬܪܥܣܪ dat tracsar *onikinci*	50	ܕܚ ܚܡܫܝ daḥ ḥamši *ellinci*
13	ܕܬ ܬܠܬܥܣܪ	60	ܕܢ ܐܫܬܝ

	da tlotacsar *onüçüncü*		dan ëšti *altmışıncı*
14	ܕܰܢ ܐܰܪܒܰܥܣܰܪ dan arbacsar *ondördüncü*	70	ܕܰܫ ܫܰܘܥܝ daš šawci *yetmişinci*
15	ܕܰܚ ܚܰܡܫܰܥܣܰܪ daḥ ḥamšacsar *onbeşinci*	80	ܕܰܬ ܬܡܳܢܝ dat tmoni *sekseninci*
16	ܕܰܢ ܐܶܫܬܰܥܣܰܪ dan ëštacsar *onaltıncı*	90	ܕܰܬ ܬܶܫܥܝ dat tëšci *doksanıncı*

17	ܕܰܫ ܫܘܰܥܣܰܪ daš šwacsar *onyedinci*	100	ܕܰܡ ܡܐ dam mo *yüzüncü*
18	ܕܰܬ ܬܡܳܢܰܥܣܰܪ dat tmonacsar *onsekizinci*	200	ܕܰܡ ܡܰܬ݂ܶܐ dam maṯe *ikiyüzüncü*
19	ܕܰܬܫ ܬܫܰܥܣܰܪ datš tšacsar *ondokuzuncu*	300	ܕܰܬ ܬܠܶܬ݂ܡܐ dat tlëṯmo *üçyüzüncü*
20	ܕܰܥ ܥܶܣܪܝ dac cësri	1.000	ܕܰܢ ܐܰܠܦܐ dan alfo

yirminci	*bininci*
ܕܰܬ ܬܠܶܬܝ	ܕܘ ܡܶܠܝܘܢ

30	dat tleṯi	1.000.000	du mëlyun
	otuzuncu		*birmilyonuncu*

Saat

I saca	ܐܝ ܫܳܥܬܳܐ

ܐܝ ܫܳܥܬܳܐ ܚܕܳܐ ܘܪܘܒܥܐ ܝܐ.	ܐܝ ܫܳܥܬܳܐ ܚܕܳܐ ܝܐ.
I saca ḥḏo w ruco yo.	I saca ḥḏo yo.
Saat biri çeyrek geçiyor.	*Saat bir.*

ܐܝ ܫܥܬܐ ܬܪܬܐ ܢܩܨ ܪܘܥܐ ܝܐ.
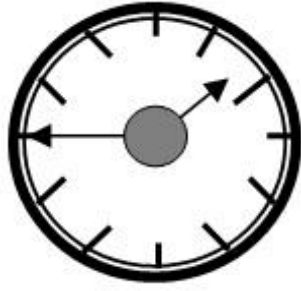
I saca tarte noqëṣ ruco yo.

Saat ikiye çeyrek var.

ܐܝ ܫܥܬܐ ܚܕܐ ܘܦܠܓܗ ܝܐ.
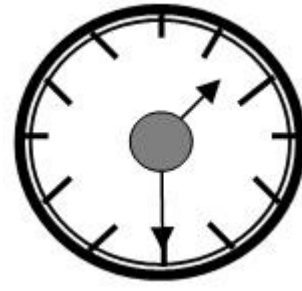
I saca ḥḏo w falge yo.

Saat bir buçuk.

ܐܝ ܫܥܬܐ ܬܪܬܐ ܘܥܣܪܝ ܕܩܩܬ ܝܐ.
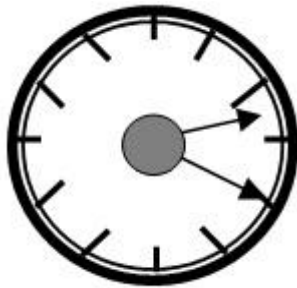
I saca tarte w cësri daqqat yo.

Saat ikiyi yirmi (dakika) geçiyor.

ܐܝ ܫܥܬܐ ܬܪܬܐ ܘܚܡܫ ܕܩܩܬ ܝܐ.
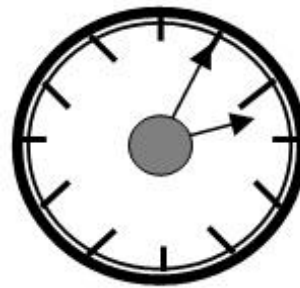
I saca tarte w ḥammëš daqqat yo.

Saat ikiyi beş geçiyor.

ܐܝ ܣܥܬܐ ܬܠܬ ܢܩܨ ܥܣܪ ܕܩܩܬ ܝܐ.	ܐܝ ܣܥܬܐ ܬܠܬ ܢܩܨ ܥܣܪܝ ܕܩܩܬ ܝܐ.
I saca tlëṯ noqëṣ csar daqqat yo.	I saca tlëṯ noqëṣ cësri daqqat yo.
Saat üçe on var.	*Saat üçe yirmi var.*

Egzersizleri

1. Bu dersi bir defa daha sesli bir şekilde okuyunuz.
2. Aşağıdaki kelimeleri öğreniniz.

saca / šocṯo Saat, zaman ܣܥܬܐ .. ܫܥܬܐ
zabno vakit ܙܒܢܐ
falgo yarım, buçuk ܦܠܓܐ
ruco çeyrek ܪܘܥܐ
daqqa / qaṭënto dakika ܕܩܩܐ .. ܩܛܝܢܬܐ
daqqat / qaṭinoṯe dakikalar ܕܩܩܬ .. ܩܛܝܢܬܐ
ṣaniye / rfofo saniye ܨܢܝܐ .. ܪܦܦܐ
ṣaniyat / rfofe saniyeler ܨܢܝܬ .. ܪܦܦܐ
noqëṣ az ܢܩܨ
adyawma bugün ܐܕܝܘܡܐ
bnoyo saymak ܒܢܝܐ
raqme numara, hane ܪܩܡܐ
aṯmël dün ܐܬܡܠ
ramḥël yarın ܪܡܚܠ
ṣafro sabah ܨܦܪܐ
falge d yawmo öğlen ܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ
caṣriye / ramšo akşam ܥܨܪܝܐ .. ܪܡܫܐ
lalyo gece ܠܠܝܐ
adṣafro bu sabah ܐܕܨܦܪܐ
adfalge d yawmo bu öğlen sonrası ܐܕܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ
adcaṣriye bu akşam ܐܕܥܨܪܝܐ
adlalyo bu gece ܐܕܠܠܝܐ

3. Saat kaç? Süryanice cevap veriniz.

-- -- --
-- -- --

-- -- --
-- -- --

4. Sayıların yanına okunuşunu yazınız.

10 25
- -

49 66
- -

75 220
- -

350 900
- -

1.100 1.500
- -

2.000 1.000.000
- -

5. Aşağıda belirtilen şehirlerde kaç insan yaşıyor? Süryanice cevap veriniz.

Mëd̲yad̲: 80.000 ܡܶܕܝܰܕ: 80.000
- -

Azëx: 27.000 ܐܰܙܶܟ: 27.000
- -

Marde: 85.000 ܡܰܪܕܶܐ: 85.000
- -

Zaxo: 350.000 ܙܰܟܐ: 350.000
- -

Nṣiwën: 83.000 ܢܨܝܒܶܝܢ: 83.000
- -

Qamëšlo: 390.000 ܩܰܡܶܫܠܐ: 390.000
- -

Ḥasake: 352.000 ܚܰܣܰܟܶܐ: 352.000
- -

Ninwe: 2.900.000 ܢܝܢܘܶܐ: 2.900.000
- -

Urhoy: 526.000 ܐܘܪܗܝ: 526.000
- -

Omid̲: 950.000 ܐܳܡܝܕ: 950.000
- -

6. Kelimeleri bir araya getirin ve cümleyi oluşturun.

1 Saca šwac 2 bët̲ër me falge d yawmo 1 mšareli bu cwodo.

1 ܫܰܥܐ ܫܒܰܥ 2 ܒܶܬܶܪ ܡܶܐ ܦܰܠܓܶܗ ܕܝܰܘܡܐ 1 ܡܫܰܪܶܐܠܝ ܒܗ ܠܥܒܳܕܐ.

2 Saca arbac w falge 1 b şafro 2 atyono mu cwodo. ܐܬܝܳܢܳܐ ܡܘ
.ܥܒ݂ܳܕܳܐ 2 ܒܨܰܦܪܳܐ 1 ܫܳܥܳܐ ܐܰܪܒܰܥ ܘܦܰܠܓܶܗ 2
3 Saca tmone 5 yalëf az zabne 3 kodëmxi an nacime. ܟܳܕܶܡܟ݂ܝ ܐܰܢ
.ܢܰܥܝܡܶܐ 3 ܝܰܠܶܦ ܐܰܙ ܙܰܒܢܶܐ 5 ܫܳܥܳܐ ܬܡܳܢܶܐ 3
4 I Saro 6 kit 8 lu Gabriyel. ܠܘ ܓܰܒܪܺܝܐܝܶܠ 8 ܟܺܝܬ 6 ܐܺܝ
ܣܳܪܳܐ 4
5 U Gabriyel 8 zwënla saca 5 di saca. ܕܝ ܫܳܥܳܐ. 5
ܙܒ݂ܶܢܠܶܗ ܫܳܥܳܐ 8 ܐܘ ܓܰܒܪܺܝܐܝܶܠ 5
6 B Amsterdam 3 caşriye 6 mëlyun d noše. ܡܶܠܝܘܢ
.ܕܢܳܫܶܐ 6 ܥܰܨܪܺܝܶܐ 3 ܒܐܰܡܣܬܶܪܕܰܡ 6
7 Adyawma azzi 4 këtwayla 4 durošo gušmonoyo. ܕܘܪܳܫܳܐ
ܓܘܫܡܳܢܳܝܳܐ 4 ܟܶܬ݂ܘܰܝܠܶܗ 4 ܐܰܕܝܰܘܡܰܐ ܐܰܙܙܺܝ 7
8 Atmël i Saro 7 cam an nacime 7 li šuqo. ܠܝ ܫܘܩܳܐ 7
ܥܰܡ ܐܰܢ ܢܰܥܝܡܶܐ 7 ܐܶܬ݂ܡܶܠ ܐܝ ܣܳܪܳܐ 8
7. Boşluklara doğru harfleri yerleştiriniz (g - q - k / ܓ - ܩ - ܟ).
raqme sayılar ܪ̈ܰܩܡܶܐ
qamoyo birinci, ilk ܩܰܡܳܝܳܐ
falgo yarım, buçuk ܦܰܠܓܳܐ
daqqa dakika ܕܰܩܩܐ
noqës az ܢܳܩܶܫ
kursi sandalye ܟܘܪܣܝ
falqo kısım, bölüm ܦܰܠܩܳܐ
koso cam (?) ܟܳܣܳܐ
qlido anahtar ܩܠܺܝܕܳܐ
qrito köy ܩܪܺܝܬ݂ܳܐ
qelayto oda ܩܶܠܰܝܬܳܐ
gušmo vücut, beden ܓܘܫܡܳܐ
qrayto okuma ܩܪܳܝܬܳܐ
garmo kemik ܓܰܪܡܳܐ
kayiwo hasta ܟܰܝܺܝܒ݂ܳܐ
qanyo kalem ܩܰܢܝܳܐ
gweto peynir ܓܒ݂ܶܬ݂ܳܐ
ktowo kitap ܟܬ݂ܳܒ݂ܳܐ
kiso çanta, valiz ܟܺܝܣܳܐ
gawiro evli (eril) ܓܰܘܺܝܪܳܐ

Egzersizleri

1. Bu dersi bir defa daha sesli bir şekilde okuyunuz.

2. Aşağıdaki kelimeleri öğreniniz.

saca / šocṯo	*Saat, zaman*	ܫܳܥܳܐ .. ܫܳܥܬܳܐ
zabno	*vakit*	ܙܰܒܢܳܐ
falgo	*yarım, buçuk*	ܦܰܠܓܳܐ
ruco	*çeyrek*	ܪܘܥܐ
daqqa / qaṭënto	*dakika*	ܕܰܩܩܰܐ .. ܩܰܛܺܝܢܬܳܐ
daqqat / qaṭinoṯe	*dakikalar*	ܕܰܩܩܰܬ .. ܩܰܛܺܝܢܳܬܶ̈ܐ
şaniye / rfofo	*saniye*	ܨܰܢܺܝ̈ܶܐ .. ܪܦܳܦܳܐ
şaniyat / rfofe	*saniyeler*	ܨܰܢܺܝܰܬ .. ܪܦܳܦ̈ܶܐ
noqëṣ	*az*	ܢܳܩܶܨ
adyawma	*bugün*	ܐܰܕܝܰܘܡܳܐ
bnoyo	*saymak*	ܒܢܳܝܳܐ
raqme	*numara, hane*	ܪܰܩܡ̈ܶܐ
aṯmël	*dün*	ܐܰܬܡܶܠ

ramḥël	*yarın*	ܪܳܡܚܶܠ
şafro	*sabah*	ܨܰܦܪܐ
falge d yawmo	*öğlen*	ܦܠܓܶܗ ܕܝܰܘܡܐ
caşriye / ramšo	*akşam*	ܥܨܪ̈ܝܐ .. ܪܰܡܫܐ
lalyo	*gece*	ܠܰܠܝܐ
adşafro	*bu sabah*	ܐܕܨܰܦܪܐ
adfalge d yawmo	*bu öğlen sonrası*	ܐܕܦܰܠܓܶܗ ܕܝܰܘܡܐ
adcaşriye	*bu akşam*	ܐܕܥܨܪ̈ܝܐ
adlalyo	*bu gece*	ܐܕܠܰܠܝܐ

3. Saat kaç? Süryanice cevap veriniz.

350	900
-	-
1.100	1.500
-	-
2.000	1.000.000
-	-

5. Aşağıda belirtilen şehirlerde kaç insan yaşıyor? Süryanice cevap veriniz.

Mëḏyaḏ: 80.000	ܡܷܕܝܰܕ: 80.000
-	-
Azëx: 27.000	ܐܰܙܷܟ݂: 27.000
-	-
Marde: 85.000	ܡܰܪܕܶܐ: 85.000
-	-
Zaxo: 350.000	ܙܰܟ݂ܐ: 350.000

-	-
Nşiwën: 83.000	ܢܨܝܒܝܢ: 83.000
-	-
Qamëšlo: 390.000	ܩܡܫܠܐ: 390.000
-	-
Ḥasake: 352.000	ܚܣܟܐ: 352.000
-	-
Ninwe: 2.900.000	ܢܝܢܘܐ: 2.900.000
-	-
Urhoy: 526.000	ܐܘܪܗܝ: 526.000
-	-
Omiḏ: 950.000	ܐܡܝܕ: 950.000
-	-

6. Kelimeleri bir araya getirin ve cümleyi oluşturun.

1 Saca šwac	bëṯër me falge d yawmo	1 mšareli bu cwodo.	ܡܫܪܐܠܝ ܒܘ ܥܒܘܕܐ. 1	ܒܬܪ ܡܐ ܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ	ܫܥܬܐ ܫܒܥ 1
Saca arbac w falge	1 b ṣafro	aṯyono mu cwodo.	ܐܬܝܢܐ ܡܘ ܥܒܘܕܐ.	ܒܨܦܪܐ 1	ܫܥܬܐ ܐܪܒܥ ܘܦܠܓܗ
Saca tmone	yalëf az zabne	kodëmxi an nacime.	ܟܘܕܡܚܝ ܐܢ ܢܥܝܡܐ.	ܝܠܦ ܐܙ ܙܒܢܐ	ܫܥܬܐ ܬܡܢܐ
I Saro	kit	lu Gabriyel.	ܠܘ ܓܒܪܝܐܝܠ.	ܟܝܬ	ܐܝ ܣܪܐ
U Gabriyel	zwënla saca	di saca.	ܕܝ ܫܥܬܐ.	ܙܒܢܠܗ ܫܥܬܐ	ܐܘ ܓܒܪܝܐܝܠ
B Amsterdam	caṣriye	mëlyun d noše.	ܡܠܝܘܢ ܕܢܫܐ.	ܥܨܪܝܐ	ܒܐܡܣܬܪܕܐܡ
Adyawma azzi	këtwayla	durošo gušmonoyo.	ܕܘܪܫܐ ܓܘܫܡܢܝܐ	ܟܬܘܝܠܗ	ܐܕܝܘܡܐ ܐܙܙܝ
Aṯmël i Saro	cam an nacime	li šuqo.	ܠܝ ܫܘܩܐ	ܥܡ ܐܢ ܢܥܝܡܐ	ܐܬܡܠ ܐܝ ܣܪܐ

7. Boşluklara doğru harfleri yerleştiriniz (g - q - k / ܓ - ܩ - ܟ).

ra me	*sayılar*	ܪ ܡ̈ܐ
amoyo	*birinci, ilk*	ܡܝܐ
fal o	*yarım, buçuk*	ܦܠ ܐ
da a	*dakika*	ܕ ܐ
no ës	*az*	ܢ ܨ
ursi	*sandalye*	ܘܪܣܝ
fal o	*kısım, bölüm*	ܦܠ ܐ
oso	*cam (?)*	ܣܐ
liḏo	*anahtar*	ܠܝܕܐ
riṯo	*köy*	ܪܝܬܐ
elayto	*oda*	ܠܝܬܐ
ušmo	*vücut, beden*	ܘܫܡܐ
rayto	*okuma*	ܪܝܬܐ

armo	kemik	ܪܡܐ
ayiwo	hasta	ܝܒܐ
anyo	kalem	ܢܝܐ
weto	peynir	ܘܬܐ
ṯowo	kitap	ܬܒܐ
iso	çanta, valiz	ܝܣܐ
awiro	evli (eril)	ܘܝܪܐ

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ
adcaşriye	bu akşam	ܐܕܥܨܪ̈ܝܐ
adfalge d yawmo	bu öğlen sonrası	ܐܕܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ
adlalyo	bu gece	ܐܕܠܠܝܐ
adşafro	bu sabah	ܐܕܨܦܪܐ

adyawma	*bugün*	ܐܰܕܝܰܘܡܰܐ
aṯmël	*dün*	ܐܰܬܡܶܠ
aṯyono	*geldim (dişil)*	ܐܰܬܝܳܢܳܐ
azzi	*gittim*	ܐܰܙܙܝ
baṭile ne	*onlar yorgundur (yorgunlardır)*	ܒܰܛܝܠܶܐ ܢܶܐ
bnoyo	*saymak*	ܒܢܳܝܳܐ
caşriye (dişil), ramšo	*akşam*	ܥܰܨܪܝܶܐ (ܐܰܬ).. ܪܰܡܫܐ
daqqa (dişil), qaṭënto	*dakika*	ܕܰܩܩܰܐ (ܐܰܬ).. ܩܰܛܶܢܬܐ
daqqat / qaṭinoṯe	*dakikalar*	ܕܰܩܩܰܬ .. ܩܰܛܝܢܳܬܶܐ
darġe	*dereceler*	ܕܰܪܓܶܐ
ducrina	*geri gideriz (döneriz)*	ܕܘܥܪܝܢܰܐ
duroše gušmonoye	*jimnastik, beden eğitimi*	ܕܘܪ̈ܫܶܐ ܓܘܫܡܳܢܳܝ̈ܶܐ
ëbcat	*istersin*	ܐܷܒܥܰܬ

ëbcitu	*istersiniz (çoğul)*	ܐܶܒܥܺܝܬܽܘ
ëzzan	*gittik*	ܐܶܙܙܰܢ
falge d yawmo	*öğleden sonra*	ܦܰܠܓܶܗ ܕܝܰܘܡܳܐ
falgo	*yarım, buçuk*	ܦܰܠܓܳܐ
falqo	*kısım, bölüm*	ܦܰܠܩܳܐ
garmo	*kemik*	ܓܰܪܡܳܐ
gawiro	*evil (eril, tekil)*	ܓܰܘܺܝܪܳܐ
gëd saymat	*hazırlayacaksın, yapacaksın*	ܓܶܕ ܣܳܝܡܰܬ
gëd howën	*olacaklar*	ܓܶܕ ܗܳܘܶܢ
gušmo	*beden, vücut*	ܓܽܘܫܡܳܐ
gweto	*peynir*	ܓܘܶܬܳܐ
hawa	*hava, rüzgar, hava durumu*	ܗܰܘܰܐ
hul	*-e kadar*	ܗܽܘܠ

ḥeloyo	*sabahın erken saatleri*	ܚܶܠܳܝܐ
ḥšamto	*akşam yemeği*	ܚܫܰܡܬܐ
iḏa	*eğer*	ܐܝܕ݂ܰܐ
jirane	*komşular*	ܓ̰ܝܪܰܢܶܐ
kayiwo	*hasta (eril, tekil)*	ܟܰܝܝܘܐ
këbco	*o ister (dişi)*	ܟܐܒܥܐ
këbcat	*istersin*	ܟܐܒܥܰܬ
këtwayla	*onun….vardır*	ܟܬܘܰܝܠܰܗ
kiban	*yapabiliriz*	ܟܝܒܰܢ
kiso	*çanta, bavul*	ܟܝܣܐ
kit	*orada (var)*	ܟܝܬ
kodëmxi	*uyurlar*	ܟܳܕܡܟ݂ܝ
kolozam (d)	*gereklidir*	ܟܳܠܳܙܰܡ

konëfqi	*dışarı çıkarlar*	ܟܳܢܶܦܩܝ
kosaymi	*hazırlarlar*	ܟܳܣܰܝܡܝ
koso	*bardak, fincan*	ܟܳܣܐ
kṯowo	*kitap*	ܟܬ݂ܳܒ݂ܐ
kursi	*sandalye*	ܟܘܪܣܝ
laf	*civarı [+ saat]*	ܠܰܦ
lalyo	*gece*	ܠܰܠܝܐ
lašan	*olması için, amacı ile, bu yüzden*	ܠܰܫܰܢ
latli	*benim…….yoktur*	ܠܰܬܠܝ
lë syomo	*yapmak*	ܠܶܣܝܳܡܐ
macrina	*öğlen yemeğimiz var*	ܡܰܟܪܺܝܢܰܐ
mašëfci	*geçirdikleri zaman*	ܡܰܫܶܦܟܝ
maşiṯina	*dinleriz*	ܡܰܨܺܝܬ݂ܺܝܢܰܐ

mazlo	*gezi*	ܡܰܙܠܳܐ
me zabno l zabno	*zaman zaman*	ܡܶܐ ܙܰܒܢܳܐ ܠܙܰܒܢܳܐ
mede ḥreno	*başka bir şey*	ܡܶܕܶܐ ܚܪܶܢܳܐ
mëlyun	*milyon*	ܡܶܠܝܽܘܢ
mḥaḏrono	*hazırladığım…*	ܡܚܰܕ݂ܪܳܢܳܐ
mšamsina	*güneş banyosu*	ܡܫܰܡܣܺܝܢܰܐ
mšareli	*başladım*	ܡܫܰܪܶܠܝ
mwacadde	*onlar söz*	ܡܘܰܥܰܕܶܗ
noqëṣ	*eksi(az)*	ܢܳܩܶܨ
oṯina	*geliriz*	ܐܳܬ݂ܺܝܢܰܐ
qaḥwa (dişil)	*kahve*	ܩܰܗܘܰܐ (ܐܬ)
qanyo	*tükenmez kalem*	ܩܰܢܝܳܐ
qelayto	*oda*	ܩܶܠܰܝܬܳܐ

qëṭro	*problem*	ܩܶܛܪܳܐ
qlido	*anahtar*	ܩܠܺܝܕܳܐ
qrayto	*okuma*	ܩܪܳܝܬܳܐ
qrito	*köy*	ܩܪܺܝܬܳܐ
ramḥël	*yarın*	ܪܰܡܚܶܠ
raqme	*sayılar*	ܪ̈ܰܩܡܶܐ
rënyo	*fikir, görüş*	ܪܶܢܝܳܐ
ruco	*çeyrek*	ܪܘܥܳܐ
saca (dişil), šocto	*saat, kol saati*	ܣܰܥܰܐ (ܐܰܬ݂)܆ ܫܳܥܬ݂ܳܐ
saymina	*hazırlarız*	ܣܰܝܡܺܝܢܰܐ
saymitu	*hazırlarsınız*	ܣܰܝܡܺܝܬܘ
sḥoyo	*yüzme*	ܣܚܳܝܳܐ
sidan	*bizimle beraber*	ܣܺܝܕܰܢ

soḥina	*yüzeriz*	ܣܳܚܺܝܢܰܐ
ṣafro	*sabah*	ܨܰܦܪܐ
ṣaniyat, rfofe	*saniyeler*	ܨܰܢܝܰܬ .. ܪܦܳܦ̈ܐ
ṣaniye (dişil), rfofo	*saniye*	ܨܰܢܝܬܐ .. ܪܦܳܦܐ
šofac	*(zaman) geçiyor*	ܫܳܦܰܥ
šotina	*içeriz*	ܫܳܬܺܝܢܰܐ
tamo	*orada*	ܬܰܡܳܐ
toxu!	*gelin! (çoğul)*	ܬܳܟ݂ܘ
u yawmatte	*günleri*	ܐܘ ܝܰܘܡܳܬ̈ܗ
u yawmaydan	*günlerimiz*	ܐܘ ܝܰܘܡܰܝܕܰܢ
wacde	*randevular*	ܘܰܥܕ̈ܐ
wacdo	*randevu*	ܘܰܥܕܐ
xalyo	*özgür, serbest (eril, tekil)*	ܚܰܠܝܐ

zabno	*zaman*	ܙܒܢܐ
zwënla	*satın almıştır*	ܙܒܢܠܗ

Surgodo   Takvim   ܣܘܪܓܕܐ

Bu dersimizde

- Takvim
- Dört mevsim
- Haftanın günleri ve ay isimlerini öğreneceğiz

ܣܘܪܓܕܐ

ܣܘܪܓܕܐ

ܒܗ ܒܘܟܪܐ ܕܝܘܡ ܬܡܐ ܦܪܩܡ ܣܘܪܓܕܐ ܚܕܐ.

ܟܠ ܐܘ ܣܘܪܓܕܐ ܦܡܣܝܢ، ܐܝ ܝܒܫܐ، ܐܒ ܒܚܪܐ ܘܐܝ ܝܘܡܐ ܕܝ ܬܡܐ.

ܒܗ ܣܘܪܓܕܐ ܟܝܠܝ ܫܢܝܐ ܐܝ ܝܘܡܐ ܕܒ ܫܢܝܐ ܘܕܒ ܝܪܚܐ.

ܟܡܵܐ ܐܘ ܗܘܕܝܐ ܦܪܝܫܘܬܐ ܒܲܝܢ ܫܢ̱ܬܵܐ ܘܝܲܪܚܵܐ ܘܫܵܒ݂ܘܿܥܵܐ.

ܫܵܒ݂ܘܿܥܵܐ ܕܡܫܲܡܠܝܵܐ ܠܗ ܫܒ݂ܥܵܐ ܝܘܿܡܵܢܹ̈ܐ.

ܐܝܼ ܝܘܿܡܵܐ ܕܐܝܼܬ ܒܝܵܐ ܝܘܿܡܵܐ ܘܕܝܼܠ ܫܵܒ݂ܘܿܥܵܐ ܘܦܠܓܵܐ ܕܫܲܢ̱ܬܵܐ.

ܐܝܼ ܫܲܢ̱ܬܵܐ ܕܝܼܠܵܗ̇ ܡܫܲܡܠܝܵܐ ܘܚܲܡܫܵܐ (365) ܝܘܿܡܵܐ، ܐܲܪܒܥܵܐ ܘܚܲܡܫܝܼܢ (52) ܫܵܒ݂ܘܿܥܵܐ ܘܬܪܸܥܣܲܪ (12) ܝܲܪܚܵܐ.

ܫܢ̱ܬܵܐ ܐܝܼܬ ܐܲܪܒܥܵܐ ܦܘܼܣܚܹ̈ܐ. ܟܘܿܠ ܦܘܼܣܚܵܐ ܐܝܼܬ ܬܠܵܬܵܐ ܝܲܪܚܵܐ.

ܟܘ ܝܲܪܚܵܐ ܐܝܼܬ ܐܲܪܒܥܵܐ ܐܵܘ ܚܲܡܫܵܐ ܫܵܒ݂ܘܿܥܹ̈ܐ ܝܘܿܡܵܐ.

ܟܘ ܝܲܪܚܵܐ ܐܝܼܬ ܬܠܵܬܝܼܢ ܐܵܘ ܬܠܵܬܝܼܢ ܘܚܲܕ ܝܘܿܡܵܐ.

ܫܒ݂ܬܵܐ ܐܝܼܬ ܫܒ݂ܥܵܐ ܝܘܿܡܵܐ.

ܟܘ ܝܘܿܡܵܐ ܐܝܼܬ ܐܲܪܒܥܵܐ ܘܥܸܣܪܝܼܢ ܫܵܥܹ̈ܐ.

ܟܘ ܫܵܥܬܵܐ ܐܝܼܬ ܫܸܬܝܼܢ ܩܲܛܝܼܢܹ̈ܐ.

ܒܝ ܕܡܡܠܐ ܓܘ ܐܬܪ ܘܝܢܝܢܘ.

Surgodo	***Takvim***
Bu šuroyo d kul šato konofaq surgodo ḥato.	*Her yeni yılın başlangıcında yeni takvim yayınlanır.*
Cal u surgodo komaḥwën ay yarḥe, aš šabe w ay yawme di šato.	*Takvimde ayları, haftaları, ve senenin günlerini görebilirsiniz.*
Bu surgodo kiban ḥozina ay yawme dac cede w dab baṭlone.	*Takvimde dini bayramlar ve tatilleri görebiliriz.*
Lašan u surgodo mëḥze šafiro, komaḥtina ebe ṣërtote.	*Güzel bir şey yaratmak için resim ekleriz.*
Ṣërtote d komaliqi lu zabno di šato.	*Senenin zamanlarına uyan resimler.*
Ay yawme daḥ ḥušabe, dac cede w dab baṭlone komëktowi b gawno semoqo.	*Pazar günleri, dini bayramlar kırmızı renkle belirtilmiştir.*
I šato kiba tlëtmo w ḥamšo w ëšti (365) yawme, tarte w ḥamši (52) šabe w tracsar (12) yarḥe.	*Bir senede 365 gün, 52 hafta ve 12 ay vardır.*

Bi šato kit arbco šuḥlofe. B kul šuḥlofo kit tloṯo yarḥe.	*Bir senede dört mevsim vardır. Her mevsim 3 aydır.*
Bu yarḥo kit tleṯi aw ḥa w tleṯi yawme.	*Her ay 30 veya 31 gündür.*
Bu yarḥo kit arbac aw ḥammëš šabe.	*Bir ayda dört veya beş hafta vardır.*
Bi šabṯo kit šawco yawme.	*Bir haftada yedi gün vardır.*
Bu yawmo kit arbac w cësri sacat.	*Bir günde 24 saat vardır*
Bi saca kit ëšti daqqat.	*Bir saatte 60 dakika vardır.*
Bi daqqa kit ëšti ṣaniyat.	*Bir dakikada 60 saniye vardır.*

Dilbilgisi 9

a) “vardır” ve “yoktur”

„vardır“ ifadesi için Süryanice’de kit ܟܝܬ (uzun /i ܝ/) bağlacı veya alternatif olarak kito ܟܝܬܐ kullanılır; her ikisi de aynı anlama gelir:

dlo mena layt ḥaye	onsuz (o-dişil) hayat yoktur	ܕܠܐ ܡ̈ܢܝܗ ܠܝܬ ܚ̈ܝܐ

b) “sahip olmak” ve “sahip olmamak”

1. “sahip olmak”

“sahip olmak” kët- ܟܬ bağlacı ile oluşturulur; bu ise geçmiş zaman ekidir (Dilbilgisi 8a.1’da) gösterilmiştir:

	Tekil			Çoğul		
3. şahıs (eril)	*kë tle*	onun var (eril)	ܟܬ ܠܗ	*kë tte*	onların var	ܟܬ ܬ̈ܗ
3. şahıs (dişil)	*kë tla*	onun var (dişil)	ܟܬ ܠܗ̇			
2. şahıs (eril)	*kë tlux*	senin var (eril)	ܟܬ ܠܘܟ	*kë txu*	sizin var (çoğul)	ܟܬ ܟܘ

2. şahıs (dişil)	*këtlax*	senin var (dişil)	ܟܬ ܠܟܝ			
1. şahıs	*këtli*	benim var	ܟܬ ܠܝ	*këtlan*	bizim var	ܟܬ ܠܢ

Örnekler:

kmo yolufe këtx u bu sëdro?	Sınıfınızda kaç öğrenci vardır? (çoğul)	ܟܡܐ ܝܠܘܦܐ ܟܬ ܟܘ ܒܘ ܣܕܪܐ؟
cal d këtli ḥawrone Suryoye	Çünkü Süryani arkadaşlarım vardır	ܥܠ ܕܟܬ ܠܝ ܚܒܪܢܐ ܣܘܪܝܝܐ
këtle yolufe	onun (eril) Hollandalı	ܟܬ ܠܗ

Holandoye	arkadaşları vardır	ܗܘܠܢܕܝ̈ܐ
kmo aḥunone w ḥoṯote këtlax?	Kaç tane erkek kardeş (çoğul) ve kızkardeşin (çoğul) vardır? (sorulan kişi dişil)	ܟܡܐ ܐܚܘܢ̈ܐ ܘܚܬ̈ܘܬܐ ܟܐ ܟܬܠܟܝ؟
aš šurone këtte aḏne	duvarların kulağı vardır	ܐܫ ܫܘܪ̈ܢܐ ܟܐ ܟܬܠܗ ܐܕ݂ܢ̈ܐ
u nošo këtle ḥamšo rëġše	insanın beş duyusu vardır	ܐܘ ܢܫ̈ܐ ܟܐ ܟܬܠܗ ܚܡܫܐ

hıs	*yo*	ur
2. şahıs	*latehat*	sen değilsin
1. şahıs	*latno*	ben değilim
Çoğul		
3. şahıs	*këtne*	onlar-lard

		ır
2. şahıs	*këthatu*	sizler-siniz
1. şahıs	*këtna*	biz-iz
3. şahıs	*latne*	onlar değildir
2. ş	*lat*	siz

ay	iliyordu.	
caldkëtyouli šonaydi	Çünkü bu benim dilimdir.	
as Suryoye dakëtna	Hollanda'da yaşa	

ܐܝ		
		Negatif
ܠܬܢܐܚܪܟܐ	latneharke	onlar burada değiller
ܠܬܚܬܘܚܕܝܪܐ	latḥatuḥaḏire	sizler hazır değilsiniz

ܒܪ		
ܠܰܬ ܐܢܳܐ ܒܽܘ ܒܰܝܬܳܐ	latno bubayto	evde değilim
ܠܰܬ ܝܳܐ ܚܳܬܺܝ	latyo ḥoṯi	o benim kızkardeşim değildir
ܠܰܬ ܢܰܐ ܢܰܐܟܺܝ	latnanaci	bizler çocuk de

mğil ܩ
eiz ܐ

Die Tabelle unten ist nur zum Testen...

x	colspan=3			colspan=3		
t	s	t	S	rowspan=2	rowspan=2	rowspan=2
t	s	t	S			
t	s	t	S	rowspan=2	rowspan=2	rowspan=2
t	s	t	S			
t	s	t	S	s	t	S

Dilbilgisi 9

a) “vardır” ve “yoktur”

„vardır“ ifadesi için Süryanice’de kit ܐܝܬ (uzun /i ـܝ/) bağlacı veya alternatif olarak kito ܐܝܬܐ kullanılır; her ikisi de aynı anlama gelir:

bu banyo kit duš banyoda duş vardır ܒܘ ܒܳܢܝܐ ܐܝܬ ܕܘܫ
bi šato kit arbco šuḥlofe bir yılda dört mevsim vardıbr ܒܫܰܢܬܐ ܐܝܬ ܐܰܪܒܥܐ ܫܘܚܠܳܦ̈ܐ
b kul šuḥlofo kit tloṯo yarḥe her mevsimde 3 ay vardır ܒܟܘܠ ܫܘܚܠܳܦܐ ܐܝܬ ܬܠܳܬܐ ܝܰܪ̈ܚܐ
kito kṯowe tamo orada kitaplar vardır ܐܝܬܐ ܟܬܳܒ̈ܐ ܬܡܳܐ
“yoktur” için layt ܠܰܝܬ alternatif olarak layto ܠܰܝܬܐ kullanılır:
layto mede harke burada hiçbirşey yoktur ܠܰܝܬܐ ܡܶܕܶܡ ܗܳܪܟܐ
layt qëṭro problem yoktur ܠܰܝܬ ܩܶܛܪܐ

dlo mena layt ḥaye onsuz (o-dişil) hayat yoktur ܕܠܐ ܡܢܗ̇ ܠܝܬ ܚܝ̈ܐ
b) “sahip olmak” ve “sahip olmamak”

1. “sahip olmak”

“sahip olmak” kët- ܟܬ bağlacı ile oluşturulur; bu ise geçmiş zaman ekidir (Dilbilgisi 8a.1’da) gösterilmiştir:

Tekil Çoğul
3. şahıs (eril) këtle onun var (eril) ܟܬܠܗ këtte onların var ܟܬܬܗ
3. şahıs (dişil) këtla onun var (dişil) ܟܬܠܗ̇
2. şahıs (eril) këtlux senin var (eril) ܟܬܠܘܟ këtxu sizin var (çoğul) ܟܬܟܘ
2. şahıs (dişil) këtlax senin var (dişil) ܟܬܠܟ
1. şahıs këtli benim var ܟܬܠܝ këtlan bizim var ܟܬܠܢ
Örnekler:
kmo yolufe këtxu bu sëdro? Sınıfınızda kaç öğrenci vardır? (çoğul) ܟܡܐ ܝܠܘܦ̈ܐ ܟܬܟܘ ܒܘ ܣܕܪܐ؟
cal d këtli ḥawrone Suryoye Çünkü Süryani arkadaşlarım vardır ܥܠ ܕܟܬܠܝ ܚܘܪ̈ܢܐ ܣܘܪ̈ܝܝܐ
këtle yolufe Holandoye onun (eril) Hollandalı arkadaşları vardır ܟܬܠܗ ܝܠܘܦ̈ܐ ܗܘܠܢܕ̈ܝܐ
kmo aḥunone w ḥotote këtlax? Kaç tane erkek kardeş (çoğul) ve kızkardeşin (çoğul) vardır? (sorulan kişi dişil) ܟܡܐ ܐܚܘܢ̈ܢܐ ܘܚܬ̈ܘܬܐ ܟܬܠܟ؟
aš šurone këtte adne duvarların kulağı vardır ܐܫ ܫܘܪ̈ܢܐ ܟܬܬܗ ܐܕ̈ܢܐ
u nošo këtle ḥamšo rëğše insanın beş duyusu vardır ܐܘ ܢܫܐ ܟܬܠܗ ܚܡܫܐ ܪ̈ܓܫܐ
kul hadomo këtle wolito her organın bir amacı vardır ܟܘܠ ܗܕܡܐ ܟܬܠܗ ܘܠܝܬܐ
2. “sahip olmamak”

“sahip olmamak” da benzer şekilde oluşmaktadır, bunu lat- ekiyle yaparız:

Tekil Çoğul
3. şahıs (eril) latle onun yoktur ܠܬܠܗ latte onların yoktur ܠܬܬܗ
3. şahıs (dişil) latla onun yoktur ܠܬܠܗ̇
2. şahıs (eril) latlux senin yoktur ܠܬܠܘܟ latxu sizing yoktur ܠܬܟܘ
2. şahıs (dişil) latlax senin yoktur ܠܬܠܟ
1. şahıs latli benim yok ܠܬܠܝ latlan bizim yoktur ܠܬܠܢ
Örnekler:
latte makinat modern modern makinaları yoktur ܠܬܬܗ ܡܟܝܢܬ ܡܘܕܪܢ
latli mede lë syomo yapacak bir şeyim yok(tur) ܠܬܠܝ ܡܕܡ ܠܣܝܡܐ
u Afrem latle wacde Afrem’in hiç randevusu yoktur ܐܘ ܐܦܪܝܡ ܠܬܠܗ ܘܥܕ̈ܐ
c) “olmak”, “olmamak”

kët- ܟܝܬ ve lat- ܠܝܬ bağlaçları bağlayıcı eylemlerle (Dilbilgisi 4b) biraraya gelip bir kombinasyon oluşturdukları zaman “olmak-olmamak” anlamı verir. Oluşan bu form bağımsız bağlayıcı eylem şeklinde bilinir:

Tekil
3. şahıs këtyo o-dur (eril-dişil) ܟܝܬܝܐ
2. şahıs këthat sensin ܟܝܬܗ̇ܬ
1. şahıs këtno benim ܟܝܬܢܐ
3. şahıs latyo o-dur ܠܝܬܝܐ
2. şahıs lathat sen değilsin ܠܝܬܗ̇ܬ
1. şahıs latno ben değilim ܠܝܬܢܐ
Çoğul
3. şahıs këtne onlar-lardır ܟܝܬܢܶܐ
2. şahıs këthatu sizler-siniz ܟܝܬܗ̇ܬܘ
1. şahıs këtna biz-iz ܟܝܬܢܰܐ
3. şahıs latne onlar değildir ܠܝܬܢܶܐ
2. şahıs lathatu sizler değilsiniz ܠܝܬܗ̇ܬܘ
1. şahıs latna biz değiliz ܠܝܬܢܰܐ
këtyo ܟܝܬܝܐ yaygın şekilde ilgileme tümcesi olarak kullanılır:
aḏëc d këtne i Saro w u Aday O (eril) Saro ve Aday olduğunu biliyordu.
ܐܳܕܰܥ ܕܟܝܬܢܶܐ ܐܝ ܣܳܪܐ ܘܐܘ ܐܕܰܝ
cal d këtyo u lišonayḏi Çünkü bu benim dilimdir. ܥܰܠ ܕܟܝܬܝܐ ܐܘ ܠܫܳܢܰܝܕܝ
as Suryoye d këtne b Holanda Hollanda’da yaşayan Asuriler. ܐܰܣ ܣܘܪܝܳܝܶܐ
ܕܟܝܬܢܶܐ ܒܗܘܠܰܢܕܰܐ
latyo ܠܝܬܝܐ ise genellikle olumsuz bağlayıcı belirtirken kullanılır. (Dilbilgisi 4b):
Pozitif
harke ne onlar buradalar ܗܳܪܟܶܐ ܢܶܐ
ḥaḏire hatu sizler hazırsınız ܚܰܕܺܝܪܶܐ ܗ̇ܬܘ
bu bayto no evdeyim ܒܘ ܒܰܝܬܐ ܢܐ
ḥoṯi yoo benim kızkardeşimdir ܚܳܬܝ ܝܐ
nacime na bizler çocuğuz ܢܰܥܺܝܡܶܐ ܢܰܐ
Negatif
latne harke onlar burada değiller ܠܝܬܢܶܐ ܗܳܪܟܶܐ
lathatu ḥaḏire sizler hazır değilsiniz ܠܝܬܗ̇ܬܘ ܚܰܕܺܝܪܶܐ
latno bu bayto evde değilim ܠܝܬܢܐ ܒܘ ܒܰܝܬܐ
latyo ḥoṯi o benim kızkardeşim değildir ܠܝܬܝܐ ܚܳܬܝ
latna nacime bizler çocuk değiliz ܠܝܬܢܰܐ ܢܰܥܺܝܡܶܐ
Die Tabelle unten ist nur zum Testen...

x	colspan=3	colspan=3				
t	s	t	S	rowspan=2	rowspan=2	rowspan=2
t	s	t	S			
t	s	t	S	rowspan=2	rowspan=2	rowspan=2
t	s	t	S			

t s t S s t S

Kültür 9

Süryani takvimi Süryanilerin hayatları ve kilise etrafında şekillenmiştir. Bu yüzden azizlere adanmıs olan pek çok gün festival olarak nitelendirilmiştir. Bahsi geçen bu günlerde perhize girilir. Süryani Ortodoks Kilisesi diğer Ortodoks kiliseleri gibi İ.S.46 senesinde beri Julius Sezar'ın uygulamaya koyduğu Jülyen Takvimi kullanmaktadır. Bu takvimde sene 365 gün, her dört senede bir sene 366 gün olmaktadır. Tarihsel olarak kilise takvimi ilk Hristiyanların dini-kültürel geleneklerini devam ettirmektedir.

***ḥa b oḏar bëḥto b qeno* deyişi mevsimsel değişimi işaret eder: "**Mayısın ilk günü kuşun (yuvada) ilk yumurtasını göreceksin".**

Egzersizleri

1. Bu kelimeleri öğreniniz.

šuroyo	*başlangıç*	ܫܘܪܳܝܐ
šato	*yıl, sene*	ܫܰܢܬܐ
kul	*herbir*	ܟܘܠ
konofaq	*çıkmak, olmak, görünmek*	ܟ̈ܢܳܦܶܩ

surgoḏo	*takvim*	ܣܘܪܓܳܕ݂ܐ
komaḥwën	*gösterirler*	ܟܳܡܰܚܘܶܢ
yarḥe	*aylar*	ܝܰܪܚܶܐ
yawme	*günler*	ܝܰܘܡܶܐ
šabe	*haftalar*	ܫܰܒܶܐ
ḥozina	*görürüz*	ܚܳܙܝܢܰܐ
ceḏe	*dini bayramlar*	ܥܶܕ݂ܶܐ
baṭlono	*tatil, resmi tatil, tatiller*	ܒܰܛܠܳܢܶܐ
mëḥze	*görünür*	ܡܶܚܙܶܐ
šafiro	*güzel (eril, tekil)*	ܫܰܦܝܪܐ
komaḥtina	*yerleştiririz*	ܟܳܡܰܚܬܝܢܰܐ

ṣërtoṯe	*resimler*	ܨܶܪܬܳܬ̈ܐ
komaliqi	*uygun*	ܟܳܡܰܠܝܩܝ
ḥušabe	*pazarları*	ܚܘܫܳܒ̈ܐ
gawno	*renk*	ܓܰܘܢܳܐ
semoqo	*kırmızı*	ܣܶܡܳܩܳܐ
kiba	*yapabilir (o- dişil)*	ܟܝܒܳܗ
šuḥlofe	*mevsimler*	ܫܘܚܠܳܦ̈ܐ
saṯwo	*kış*	ܣܰܬܘܳܐ
rabëc	*ilkbahar*	ܪܰܒܶܥ
qayṭo	*yaz*	ܩܰܝܛܳܐ
tëšroyoṯe	*sonbahar*	ܬܶܫܪܳܝܳܬ̈ܐ

2. Ayların isimlerini öğreniniz.

1. konun ḥaroyo 2. ešwëṯ 3. oḏar 4. nisën 5. iyyar 6. ḥzirën 7. tamëz	1. ܟܢܘܢ ܚܪܝܐ .2 ܐܫܒܛ .3 ܐܕܪ .4 ܢܝܣܢ .5 ܐܝܪ .6 ܚܙܝܪܢ .7 ܬܡܘܙ
8. ṭëbbax 9. ilën 10. tëšrën qamoyo 11. tëšrën ḥaroyo 12. konun qamoyo	8. ܛܒܚ .9 ܐܝܠܘܠ .10 ܬܫܪܝܢ ܩܕܡܝܐ .11 ܬܫܪܝܢ ܚܪܝܐ .12 ܟܢܘܢ ܩܕܡܝܐ

3. Her mevsimde bulunan ayların isimlerini yazınız.

satwo	ܣܬܘܐ	rabëc	ܪܒܝܥ	qayṭo	ܩܝܛܐ	tëšroyoṯe	ܬܫܪܝܬܐ

--	--	--	--	--	--	--	--
--	--	--	--	--	--	--	--
--	--	--	--	-	--	--	--

4. Boşluğa uygun kelimeyi yerleştiriniz.

ܫܘܚܠܳܦܶܐ - ܫܘܪܳܝܳܐ - ܫܰܬܳܐ - ܥܺܐܕܶܐ - ܝܰܪܚܶܐ - ܟܳܢܘܢ ܚܳܪܳܝܳܐ - ܩܰܝܛܳܐ - ܪܰܒܺܝܥ - ܣܰܬܘܳܐ - ܒܰܛܠܳܢܳܐ

šuḥlofe – šuroyo – šato – cede – yarḥe – konun ḥaroyo – qayṭo – rabëc – saṯwo – baṭlono

Bu ____ d kul šato konofaq surgoḏo ḥaṯo.	---	ܒܘ ____ ܕܟܽܠ ܫܰܬܳܐ ܟܳܢܳܦܶܩ ܣܘܪܓܳܕܳܐ ܚܰܬܳܐ.
U surgoḏo komaḥwe ay yawme di ____.	---	ܐܘ ܣܘܪܓܳܕܳܐ ܟܳܡܰܚܘܶܐ ܐܰܝ ܝܰܘܡܶܐ ܕܺܝ ____.
Ay yawme dac ____ komaḥwën b gawno semoqo.	---	ܐܰܝ ܝܰܘܡܶܐ ܕܰܐܟ ____ ܟܳܡܰܚܘܶܝܢ ܒܓܰܘܢܳܐ ܣܶܡܳܩܳܐ.

Bi šato kit arbco ____ w tracsar ____.	---	ܒܝ ܫܰܬܳܐ ܟܺܝܬ ܐܰܪܒܥܳܐ ____ ܘܬܪܰܨܣܰܪ ____.
U yarḥo d nisën konofal bu ____.	---	ܐܘ ܝܰܪܚܳܐ ܕܢܝܣܢ ܟܳܢܳܦܰܠ ܒܘ ____.
U yarḥo d ṭëbbax konofal bu ____.	---	ܐܘ ܝܰܪܚܳܐ ܕܛܶܒܶܒܰܟ݂ ܟܳܢܳܦܰܠ ܒܘ ____.
Riša di šato konofal bu yarḥo d ____.	---	ܪܺܫܳܐ ܕܝ ܫܰܬܳܐ ܟܳܢܳܦܰܠ ܒܘ ܝܰܪܚܳܐ ܕ ____.
U ____ šuḥlofo du maṭro w du talgo yo.	---	ܐܘ ____ ܫܘܚܠܳܦܳܐ ܕܘ ܡܰܛܪܳܐ ܘܕܘ ܬܰܠܓܳܐ ܝܐ.
U qayṭo šuḥlofo du ____ yo.	---	ܐܘ ܩܰܝܛܳܐ ܫܘܚܠܳܦܳܐ ܕܘ ____ ܝܐ.

5. Süryanice'de okuyun ve cevap verin.

Ema konofaq u surgodo ḥato?	*Takvim ne zaman çıkar (basım)?*	ܐܶܡܰܐ ܟܳܢܳܦܰܩ ܐܘ ܣܘܪܓܳܕܳܐ ܚܰܛܳܐ؟

Ema yo u yawmo du mawlodaydux?	*Yaşgünün ne zaman?*	ܐܶܡܰܐ ܝܐ ܐܘ ܝܰܘܡܐ ܕܘ ܡܰܘܠܳܕܰܝܕܘܟ؟

Kmo ëšne sëmlux?	*Kaç yaşındasın?*	ܟܡܐ ܐܶܫܢܶܐ ܣܶܡܠܘܟ؟

B ayna yarḥo na ucdo?	*Şimdi hangi aydayız?*	ܒܰܐܝܢܰܐ ܝܰܪܚܐ ܢܰܐ ܐܘܥܕܐ؟

Kmo bu yarḥo yo, adyawma?	*Bugünün tarihi nedir?*	ܟܡܐ ܒܘ ܝܰܪܚܐ ܝܐ ܐܰܕܝܰܘܡܰܐ؟

B ayna šato na ucdo?	*Şimdi hangi yıldayız?*	ܒܰܐܝܢܰܐ ܫܰܢܬܐ ܢܰܐ ܐܘܥܕܐ؟

Ema aṯat l Holanda?	*Hollanda'ya ne zaman geldin?*	ܐܶܡܰܐ ܐܰܬ݂ܰܬ ܠܗܳܘܠܰܢܕܰܐ؟

Kmo šabe këtlux baṭlono bi šato?	*Her sene kaç hafta tatilin var?*	ܟܡܳܐ ܫܰܒ̈ܶܐ ܟܶܬܠܽܘܟ ܒܰܛܠܳܢܳܐ ܒܝ ܫܰܬܳܐ؟
	---	

6. Boşluğa fiillerden uygun olanı yerleştiriniz.

ܟܳܡܶܫܬܰܥܶܢܳܐ - ܟܶܬܠܝ - ܟܳܢܳܦܩܢܳܐ - ܟܶܙܙܝ - ܟܳܚܳܝܰܪܢܳܐ - ܟܳܥܳܒܶܕܢܳܐ - ܟܳܪܳܗܶܛܢܳܐ

komëštaceno – këtli – konofaqno – këzzi – koḥoyarno – kocowadno – korohaṭno

Yawme d ḥušabo ______ ṭëbbe.	---	ܝܰܘܡܶܗ ܕܚܽܘܫܳܒܳܐ ______ ܛܶܒ̈ܒܶܐ.
Yawme dë tre ______ li madrašto.	---	ܝܰܘܡܶܗ ܕܬܪ̈ܶܐ ______ ܠܝ ܡܰܕܪܰܫܬܳܐ.

Yawme dë tloṯo ____ hërgo du sḥoyo.	---	ܝܘܡܗ ܕܬܠܬܐ ____ ܗܪܓܐ ܕܘ ܨܗܝܐ.
Yawme d arbco ____ larwal.	---	ܝܘܡܗ ܕܐܪܒܥܐ ____ ܠܪܘܠ
Yawme d ḥamšo ____ hul li saca čac.	---	ܝܘܡܗ ܕܚܡܫܐ ____ ܚܠ ܣܥܐ ܥܨ
Yawme dë cruto ____ cal fëlim.	---	ܝܘܡܗ ܕܥܪܘܬܐ ____ ܥܠ ܦܠܝܡ.
Yawme d šabṯo ____ li šuqo.	---	ܝܘܡ ܕܫܒܬܐ ____ ܠ ܫܘܩܐ.

7. Süryanice'ye çeviriniz.

Sene başında yeni takvim çıkar.

-

1960 Nisan'da doğdum.

-

55 yaşındayım.

-

Bugün ayın otuzuncu günüdür.

-

Şimdi 2015 yılındayız.

-

Almanya'ya 15 Eylül'de geldim.

-

Yazın 6 hafta tatilim vardır.

-

8. Doğru harflerle değiştiniz (ṯ - t - ṭ / ܬ - ܬ - ܛ).

_awwo	*iyi (eril-tekil)*	_ܘܘܐ
_lo_o	*üç (eril)*	_ܠ_ܐ
_mone	*sekiz (dişil)*	_ܡܢܝܐ
k_owo	*kitap*	ܟ_ܒܐ
la_li	*bende yok*	ܠ_ܠܝ
bë_ër	*sonra*	ܒ_ܪ
_awdi	*teşekkür ederim*	_ܘܕܝ
šab_o	*hafta*	ܫܒ_ܐ
gan_o	*bahçe*	ܓܢ_ܐ

kë li	*benim var*	ܟ- ܠܝ
ha	*sen*	ܗܳ
ëbli o	*masa*	ܛܒܠܝ ܐ

Kültür 9
Süryani takvimi Süryanilerin hayatları ve kilise etrafında şekillenmiştir. Bu yüzden azizlere adanmıs olan pek çok gün festival olarak nitelendirilmiştir. Bahsi geçen bu günlerde perhize girilir. Süryani Ortodoks Kilisesi diğer Ortodoks kiliseleri gibi İ.S.46 senesinde beri Julius Sezar'ın uygulamaya koyduğu Jülyen Takvimi kullanmaktadır. Bu takvimde sene 365 gün, her dört senede bir sene 366 gün olmaktadır. Tarihsel olarak kilise takvimi ilk Hristiyanların dini-kültürel geleneklerini devam ettirmektedir.

ḥa b oḏar bëḥto b qeno deyişi mevsimsel değişimi işaret eder: "Mayısın ilk günü kuşun (yuvada) ilk yumurtasını göreceksin".

Egzersizleri
1. Bu kelimeleri öğreniniz.
šuroyo başlangıç ܫܘܪܳܝܳܐ
šato yıl, sene ܫܰܬ݂ܳܐ
kul herbir ܟܽܘܠ
konofaq çıkmak, olmak, görünmek ܟܳܢܳܦܶܩ
surgodo takvim ܣܘܪܓܳܕ݂ܳܐ
komaḥwën gösterirler ܟܳܡܰܚܘܶܝܢ
yarḥe aylar ܝܰܪ̈ܚܶܐ
yawme günler ܝܰܘ̈ܡܶܐ
šabe haftalar ܫܰܒ̈ܶܐ
ḥozina görürüz ܚܳܙܶܝܢܰܐ
cede dini bayramlar ܥܺܐܕ̈ܶܐ
batlono tatil, resmi tatil, tatiller ܒܰܛܠܳܢܳܐ
mëḥze görünür ܡܶܚܙܶܐ
šafiro güzel (eril, tekil) ܫܰܦܺܝܪܳܐ
komaḥtina yerleştiririz ܟܳܡܰܚܬܺܝܢܰܐ
şërtote resimler ܨܶܪ̈ܬܳܘܬ݂ܶܐ
komaliqi uygun ܟܳܡܰܠܝܩܝ
ḥušabe pazarları ܚܘܫܰܒ̈ܐ
gawnorenk ܓܰܘܢܳܐ

semoqo kırmızı ܣܡܘܩܐ
kiba yapabilir (o- dişil) ܟܝܒܗ
šuḥlofe mevsimler ܫܘܚܠܦܐ
saṯwo kış ܣܬܘܐ
rabëc ilkbahar ܪܒܝܥ
qayṭo yaz ܩܝܛܐ
tëšroyoṯe sonbahar ܬܫܪܝܬܐ
2. Ayların isimlerini öğreniniz.

1. konun ḥaroyo 2. ešwëṭ 3. oḏar 4. nisën 5. iyyar 6. ḥzirën 7. tamëz 1. ܟܢܘܢ ܐܚܪܝܐ 2. ܫܒܛ 3. ܐܕܪ 4. ܢܝܣܢ 5. ܐܝܪ 6. ܚܙܝܪܢ 7. ܬܡܘܙ
8. ṭëbbax 9. ilën 10. tëšrën qamoyo 11. tëšrën ḥaroyo 12. konun qamoyo 8. ܛܒܚ 9. ܐܝܠܘܠ 10. ܬܫܪܝܢ ܩܕܡܝܐ 11. ܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝܐ 12. ܟܢܘܢ ܩܕܡܝܐ
3. Her mevsimde bulunan ayların isimlerini yazınız.

saṯwo	ܣܬܘܐ	rabëc	ܪܒܝܥ	qayṭo	ܩܝܛܐ	tëšroyoṯe	ܬܫܪܝܬܐ
--	--	--	--	--	--	--	--
--	--	--	--	--	--	--	--
--	--	--	--	-	--	--	--

4. Boşluğa uygun kelimeyi yerleştiriniz.
ܫܘܚܠܦܐ - ܫܘܪܝܐ - ܫܢܬܐ - ܥܐܕܐ - ܝܪܚܐ - ܟܢܘܢ ܐܚܪܝܐ - ܩܝܛܐ - ܪܒܝܥ - ܣܬܘܐ - ܒܛܠܢܐ
šuḥlofe – šuroyo – šato – ceḏe – yarḥe – konun ḥaroyo – qayṭo – rabëc – saṯwo – baṭlono
Bu šuroyo d kul šato konofaq surgoḏo ḥaṯo. --- ܒܘ ܫܘܪܝܐ ܕܟܠ ܫܢܬܐ ܟܢܦܩ ܣܘܪܓܕܐ ܚܕܬܐ.
U surgoḏo komaḥwe ay yawme di šato. --- ܘܐ ܣܘܪܓܕܐ ܟܡܚܘܐ ܐܝ ܝܘܡܐ ܕܝ ܫܢܬܐ.
Ay yawme dac ceḏe komaḥwën b gawno semoqo. --- ܐܝ ܝܘܡܐ ܕܥܐܕܐ ܟܡܚܘܝܢ ܒܓܘܢܐ ܣܡܘܩܐ.
Bi šato kit arbco šuḥlofe w tracsar yarḥe. --- ܒܝ ܫܢܬܐ ܟܝܬ ܐܪܒܥܐ ܫܘܚܠܦܐ ܘܬܪܥܣܪ ܝܪܚܐ.
U yarḥo d nisën konofal bu rabëc.--- ܘܐ ܝܪܚܐ ܕܢܝܣܢ ܟܢܦܠ ܒܘ ܪܒܝܥ.
U yarḥo d ṭëbbax konofal bu qayṭo. --- ܘܐ ܝܪܚܐ ܕܛܒܚ ܟܢܦܠ ܒܘ ܩܝܛܐ.
Riša di šato konofal bu yarḥo d konun ḥaroyo. --- ܪܝܫܗ ܕܝ ܫܢܬܐ ܟܢܦܠ ܒܘ ܝܪܚܐ ܕ ܟܢܘܢ ܐܚܪܝܐ.
U saṯwo šuḥlofo du maṭro w du talgo yo. --- ܘܐ ܣܬܘܐ ܫܘܚܠܦܐ ܕܘ ܡܛܪܐ ܘܕܘ ܬܠܓܐ ܝܐ.
U qayṭo šuḥlofo du baṭlono yo. --- ܘܐ ܩܝܛܐ ܫܘܚܠܦܐ ܕܘ ܒܛܠܢܐ ܝܐ.
5. Süryanice'de okuyun ve cevap verin.
Ema konofaq u surgoḏo ḥaṯo? Takvim ne zaman çıkar (basım)? ܐܡܐ ܟܢܦܩ ܘܐ ܣܘܪܓܕܐ ܚܕܬܐ؟

Ema yo u yawmo du mawlodayḏux? Yaşgünün ne zaman? ܐܡܐ ܝܐ ܘܐ ܝܘܡܐ ܕܘ ܡܘܠܕܝܕܘܟ؟

Kmo ëšne sëmlux? Kaç yaşındasın?   ܟܡܐ ܐܫܢܐ ܣܡܠܘܟ؟

B ayna yarḥo na ucdo?   Şimdi hangi aydayız?   ܒܐܝܢܐ ܝܪܚܐ ܢܐ ܐܘܥܕܐ؟

Kmo bu yarḥo yo, adyawma?   Bugünün tarihi nedir?   ܟܡܐ ܒܘ ܝܪܚܐ ܝܐ ܐܕܝܘܡܐ؟

B ayna šato na ucdo?   Şimdi hangi yıldayız?   ܒܐܝܢܐ ܫܢܬܐ ܢܐ ܐܘܥܕܐ؟

Ema aṯat l Holanda?   Hollanda’ya ne zaman geldin?   ܐܡܐ ܐܬܬ ܠܗܘܠܢܕܐ؟

Kmo šabe këtlux baṭlono bi šato? Her sene kaç hafta tatilin var?   ܟܡܐ ܫܒܐ ܟܬܠܘܟ
ܒܛܠܢܐ ܒܝ ܫܢܬܐ؟
---
6. Boşluğa fiillerden uygun olanı yerleştiriniz.
ܟܘܡܫܬܩܢܐ - ܟܬܠܝ - ܟܘܢܦܩܢܐ - ܟܐܙܙܝ - ܟܘܚܝܪܢܐ - ܟܘܥܘܕܢܐ - ܟܘܪܗܛܢܐ
komëštaceno – këtli – konofaqno – këzzi – koḥoyarno – kocowadno – korohaṭno
Yawme d ḥušabo komëštaceno ṭëbbe.   ---   ܝܘܡܐ ܕܚܘܫܒܐ ܟܘܡܫܬܩܢܐ ܛܒܒܐ.
Yawme dë tre këzzi li madrašto.   ---   ܝܘܡܐ ܕܬܪܐ ܟܐܙܙܝ ܠܝ ܡܕܪܫܬܐ.
Yawme dë tloṯo këtli hërgo du sḥoyo.   ---   ܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܟܬܠܝ ܗܪܓܐ ܕܘ ܣܚܝܐ.
Yawme d arbco korohaṭno larwal. ---   ܝܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܟܘܪܗܛܢܐ ܠܪܘܠ.
Yawme d ḥamšo kocowadno hul li saca čac.   ---   ܝܘܡܐ ܕܚܡܫܐ ܟܘܥܘܕܢܐ ܗܘܠ ܠܝ
ܣܥܐ ܬܫܥ.
Yawme dë cruto koḥoyarno cal fëlim.   ---   ܝܘܡܐ ܕܥܪܘܒܬܐ ܟܘܚܝܪܢܐ ܥܠ ܦܝܠܡ.
Yawme d šabṯo konofaqno li šuqo.   ---   ܝܘܡ ܕܫܒܬܐ ܟܘܢܦܩܢܐ ܠܝ ܫܘܩܐ.
7. Süryanice’ye çeviriniz.
Sene başında yeni takvim çıkar.
-
1960 Nisan’da doğdum.
-
55 yaşındayım.
-
Bugün ayın otuzuncu günüdür.
-
Şimdi 2015 yılındayız.
-
Almanya’ya 15 Eylül’de geldim.
-
Yazın 6 hafta tatilim vardır.
-
8. Doğru harflerle değiştiniz (ṯ - t - ṭ / ܬ - ܬ - ܛ).
ṭawwo iyi (eril-tekil) ܛܘܘܐ
tloṯo üç (eril) ܬܠܬܐ
tmone sekiz (dişil) ܬܡܢܐ
kṯowo kitap ܟܬܒܐ

latli bende yok ܠܰܝܬܠܝ
bëṯër sonra ܒܶܬܰܪ
tawdi teşekkür ederim ܬܰܘܕܝ
šabṯo hafta ܫܰܒܬܐ
ganṯo bahçe ܓܰܢܬܐ
këtli benim var ܟܺܝܬܠܝ
hat sen ܗܰܬ
ṭëbliṯo masa ܛܶܒܠܺܝܬܐ

Kelime bilgisi

Luḥo d mele		ܠܘܚܐ ܕܡ̈ܠܐ
arbac	*dört (dişil)*	ܐܰܪܒܰܥ
arbac w cësri	*24*	ܐܰܪܒܰܥ ܘܥܶܣܪܝ
aṯat	*geldin*	ܐܰܬܰܬ
b ayna	*hangisinde?*	ܒܰܐܝܢܐ
baṭlono	*resmi tatil, izin*	ܒܰܛܠܳܢܐ
ceḏe	*dini bayram*	ܥܶܐܕܐ
daqqa (dişil), qaṭënto	*dakika*	ܕܰܩܩܐ (ܐܢ̱) .: ܩܰܛܺܝܢܬܐ
daqqat, qaṭinoṯe	*dakika*	ܕܰܩܩܰܬ .: ܩܰܛܺܝܢ̈ܬܐ

ebe	*içinde*	ܐܶܒܶܗ
ema	*ne zaman?*	ܐܶܡܰܐ
ëšne	*seneler, yıllar*	ܐܶܫܢ̈ܶܐ
ëšti	*altmış*	ܐܶܫܬܝ
ëšwëṭ	*şubat*	ܐܶܫܘܶܛ
fëlim	*film*	ܦܶܠܝܡ
ganṯo	*bahçe*	ܓܰܢܬ݂ܐ
gawno	*renk*	ܓܰܘܢܐ
ḥa w tleṯi	*otuzbir*	ܚܰܐ ܘܬܠܶܬ݂ܝ
ḥammëš	*beş (dişil)*	ܚܰܡܶܫ
ḥaṯo	*yeni (eril, tekil)*	ܚܰܬ݂ܐ
ḥušabe	*pazarları*	ܚܘܫܰܒ̈ܶܐ
ḥzirën	*bir*	ܚܙܝܪܶܢ

ilën	*eylül*	ܐܝܠܶܢ
iyyar	*gün*	ܐܝܝܰܪ
këtli	*benim.. vardır, sahibim*	ܟܶܬܠܝ
këtlux	*sende var (eril)*	ܟܶܬܠܘܟ
këzzi	*giderim*	ܟܐܶܙܙܝ
kiba	*yapabilir (dişil), uygundur*	ܟܝܒܰܗ
kiban	*yapabiliriz*	ܟܝܒܰܢ
kocowadno	*çalışırım (eril)*	ܟܳܥܳܒܶܕܢܐ
koḥoyarno	*seyrederim (eril)*	ܟܳܚܳܝܰܪܢܐ
koḥozina	*görürüz*	ܟܳܚܳܙܝܢܐ
komaḥtina	*yerleştiriz, koyarız*	ܟܳܡܰܚܬܝܢܐ
komaḥwe	*gösterir*	ܟܳܡܰܚܘܶܐ
komaḥwën	*bakarlar, görünürler*	ܟܳܡܰܚܘܶܢ

komaliqi	*uyarlar*	ܟܳܡܰܠܩܺܝ
komëkṯowi	*yazılıdırlar*	ܟܳܡܶܟܬܳܘܝ
koměštaceno	*oynarım (eril)*	ܟܳܡܶܫܬܰܥܶܢܳܐ
koněflo	*düşer (o-dişil)*	ܟܳܢܶܦܠܳܐ
konofal	*düşer (o-eril)*	ܟܳܢܳܦܰܠ
konofaq	*dışarı çıkar*	ܟܳܢܳܦܰܩ
konofaqno	*dışarı çıkarım (eril)*	ܟܳܢܳܦܰܩܢܳܐ
konun ḥaroyo	*ocak*	ܟܳܢܘܢ ܚܰܪܳܝܳܐ
konun qamoyo	*aralık*	ܟܳܢܘܢ ܩܰܡܳܝܳܐ
korohaṭno	*koşarım (eril), koşuya giderim*	ܟܳܪܳܗܰܛܢܳܐ
kul	*herbiri*	ܟܘܠ
latli	*bende yok, sahip değilim*	ܠܰܬܠܝ
maṭro	*yağmur*	ܡܰܛܪܳܐ

mawlodaydax (u)	*yaşgünün (dişil)*	ܡܰܘܠܳܕܰܝܕܰܟ
mawlodaydux (u)	*yaşgünün (eril)*	ܡܰܘܠܳܕܰܝܕܽܘܟ
mëḥze	*görünen o ki*	ܡܶܚܙܶܐ
nisën	*nisan*	ܢܝܣܢ
ob, ṭëbbax	*ağustos*	ܐܳܒ .. ܛܶܒܒܰܟ
odar	*mart*	ܐܳܕܰܪ
qayṭo	*yaz*	ܩܰܝܛܳܐ
rabëc	*bahar*	ܪܰܒܶܥ
riša di šato	*yeni yıl arefesi*	ܪܺܝܫܰܐ ܕܺܝ ܫܰܬܳܐ
saca (dişil), šocto	*saat, kol saati*	ܣܰܥܰܐ (ܐܳܦ).. ܫܳܥܬܳܐ
sacat, šoce	*saatler*	ܣܰܥܰܬ .. ܫܳܥܶܐ
saṭwo	*kış*	ܣܰܬܘܳܐ
semoqo	*kırmızı (eril tekil)*	ܣܶܡܳܩܳܐ

sḥoyo	*yüzme*	ܣܚܳܝܳܐ
surgodo	*takvim*	ܣܽܘܪܓܳܕܳܐ
şaniyat, rfofe	*saniyeler*	ܫܳܢܺܝܰܬ .. ܪ̈ܦܳܦܶܐ
şaniye (dişil), rfofo	*saniye*	ܫܳܢܺܝܬܳܐ (ܢܩ).. ܪܦܳܦܳܐ
şërto	*resim*	ܨܶܪܬܳܐ
şërtoṯe	*resimler*	ܨܶܪ̈ܬܳܬܶܐ
šabe	*haftalar*	ܫܰܒ̈ܶܐ
šafiro	*güzel (eril, tekil)*	ܫܰܦܺܝܪܳܐ
šato	*sene*	ܫܰܢ݇ܬܳܐ
šawco	*yedi*	ܫܰܒܥܳܐ
šuḥlofo	*mevsimler*	ܫܽܘܚܠܳܦܳܐ
šuroyo	*başlangıç*	ܫܽܘܪܳܝܳܐ
talgo	*kar*	ܬܰܠܓܳܐ

taměz	*temmuz*	ܬܰܡܶܙ
tarte w ḥamši	*elliiki (dişil)*	ܬܰܪܬܶܐ ܘܚܰܡܫܝ
těšrěn ḥaroyo	*kasım*	ܬܶܫܪܶܢ ܚܰܪܳܝܳܐ
těšrěn qamoyo	*ekim*	ܬܶܫܪܶܢ ܩܰܡܳܝܳܐ
těšroyoṯe	*bahar*	ܬܶܫܪ̈ܳܝܳܬܶܐ
tleṯi	*otuz*	ܬܠܶܬܝ
tracsar	*oniki*	ܬܪܰܥܣܰܪ
ṭěbbe	*futbol*	ܛܶܒܒܶܐ
yarḥe	*aylar*	ܝܰܪ̈ܚܶܐ
yawme	*günler*	ܝܰܘ̈ܡܶܐ
yawme d arbco	*çarşamba*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܰܐܪܒܥܐ
yawme d ḥamšo	*perşembe*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܚܰܡܫܐ
yawme d ḥušabo	*pazar*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܚܘܫܳܒܐ

yawme d šabṯo	*cumartesi*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܫܰܒܬܳܐ
yawme dë cruto	*cuma*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܶܥܪܘܒܬܐ
yawme dë tloṯo	*salı*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܶܬܠܳܬܳܐ
yawme dë tre	*pazartesi*	ܝܰܘܡܶܗ ܕܶܬܪܶܐ
yawmo d mawlodo	*yaşgünü*	ܝܰܘܡܳܐ ܕܡܰܘܠܳܕܳܐ
zabno	*zaman*	ܙܰܒܢܳܐ